

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Voda zaliva hiše

Podjibelj — Vodni izvir Črni potok se kot potoček vije skozi Podjubeljsko dolino, dokler ne doseže Mošenika. Sprva ubira pot — gledano navzdol proti Tržiču — po levi strani ceste skozi Podjubelj, nekaj deset metrov od hiše s številko 83, kjer domuje družina Zofke Govekarjeve, pa voda pod mostičkom ubere na drugo stran vaške ceste.

V ponedeljek, ko je na Gorenjskem divjalo neurje, je voda v potoku spet narasla. S seboj je prinesla tudi listje, veje, prod pa še nekaj šare, ki jo je odvrigel človek. Vsega skupaj se je toliko naraslo, da narasla voda ni mogla sprostiti otekati pod zamašenim mostičkom. Razlivala se je po cesti, travnikih, dria v bližnje vrtove in stanovanjske hiše.

Prvič nas je voda iz potoka zalivala že lani 14. novembra, je pri Podjubelju Zofka Govekar iz Podjubelja 83. Najbolj ogrožena je naša hiša, čeprav je tudi sosednja, nekaj višje od nas, utrpela veliko škodo. Vode je bilo toliko, da je silila celo skozi zidove in pri nekaterih v stanovanju.

V ponedeljek so imeli pri Govekarjevih spet poplavo. V sobah je bila voda trideset centimetrov od tla. Še v torek je v sobah, ki so jih zgradili sprazniti, tudi zato, da bi odpravili oziroma utrdili tla, začeljarjalo po plesnobi.

Na pomoč so nam prišli gasilci, ki so napredovali Zofka Govekar, ki so črpali vodo iz hiše. Vendar bo škoda težko popraviti. V problemem smo seznanili že ob prvi poplavi krajevno skupnost in občinsko upravo, vendar doslej še ni bilo ničesar ukinjeno, da bi ob morebitnih ponovnih neurjih narasla voda v potoku lahko nemoteno otekala pod mostom...

Nalogo ima na skrbi Vodno gospodarsko podjetje Gorenjske. Mogoče lahko, da bo čimprej našo ugodno rešitev. Vsekakor preden bo voda že tretjič zalivala bližnje hiše ob mostičku.

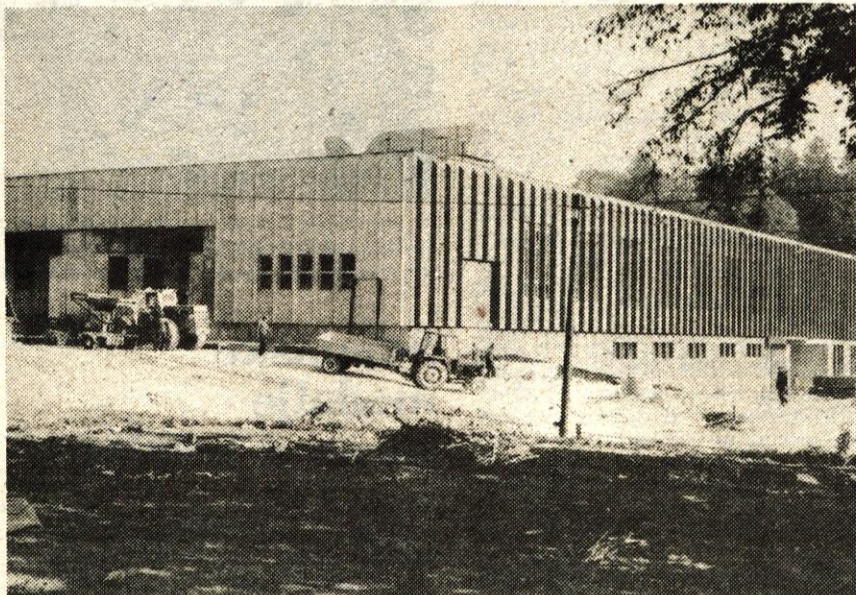
H. Jelovčan

V nedeljo nova šola

Tržič — Osrednja proslava v počastitev 30-letnice praznika Žirov, ki ga praznujemo v spomin na 23. oktober leta, ko je Prešernova brigada osvobodila Žiri in na ustanovitev prvega osvobodilnega odbora na Gorenjskem, bo v nedeljo dopoldne, ob 10. uri v telovadnici osnovne šole Padurjevo, v Žireh. Združena bo z obhajanjem novih šolskih prostorov. Predsednica skupnosti Ida Filičič in predsednik občinske skupnosti Skofja Loka Matjaž Čepin. Proslavi bodo tudi podelili priznanja krajevne skupnosti. Kot vedno, bodo tokrat pripravili bogat kulturni program, v katerem bodo sodelovali pevski zbor Anton Jobst, recitatorji krožek in akrobatski ter ritmični krožek osnovne šole, dekliški decet in pianistka Irena Rakovec-Poljanšek. Proslavi bo ogled novih šolskih prostorov.

Žirovci ob krajevnem prazniku pripravili tudi vrsto drugih prireditev, ki nekatere že potekajo, druge bodo jutri in v nedeljo in nekatere v prihodnji teden. Tako so pripravili kosarkarska turnirja, tek po ulicah Žirov, šahovski brzopotezni turnir in planinski pohod okoli Žirov. Pri Mošeniku na Selu bodo odkrili ploščo iz divjizi, srečali so se tudi borci iz Mošenika. Godba na pihala bo imela promenantna koncerta, mladi pripravljajo kresovanje in ples. Kot vedno, bodo ob krajevnem prazniku obhajali letošnji najstarejši razpis. Kmečke žene bodo pripravile razpis svojih izdelkov.

L. B.

Uvoz Planikinih strojev končno le odobren — Nova zgradba Planike, kjer bo stekla nova, moderna proizvodnja športne obutve, je nared. Te dni delavci le še urejajo okolico in čistijo notranjost. Iz Beograda pa je prišla razveseljiva vest, da je Planiki končno le odobren uvoz nove investicijske opreme za to proizvodno halo. Tako bodo nove Desme in programirane cisterne, ki bodo zagotavljale avtomatizirano proizvodnjo športne obutve, predvidoma dobavljene novembra, proizvodnja pa bo nameso decembra, kot je bilo prvotno mišljeno, stekla po novem letu. Takrat pa bo, upajmo, ostal kakšen par adidask več za domače kupce. — Foto: D. Dolenc

Pravica je tudi dolžnost

Delavci v Cestnem podjetju Kranj so se že drugič na referendumu izrekli proti predlagani organizaciji

Kranj — V cestnem podjetju v Kranju je bil 30. septembra letos referendum o ustanovitvi temeljne organizacije združenega dela za Vzdrževanje in temeljne organizacije združenega dela Gradnje. Medtem ko so se v predvidenem tozdu za Vzdrževanje delavci izrekli ZA takšno organizacijo, pa so bili delavci v predvidenem tozdu Gradnje že drugič PROTI takšni organizaciji ureditvi. Prvič so se izrekli proti ustitvi tozda Gradnje že marca letos.

Kaj to pomeni? Odločanje na referendumu je vsekakor samoupravna pravica delavcev. To seveda ne pomeni, da se delavci morajo vedno odločiti za predlog, po drugi strani pa je to vendarle dolžnost, da delavci izkoristijo svoje samoupravne pravice. Elabarat o družbenoekonomski upravičenosti reorganizacije Cestnega podjetja Kranj, ki je predvideval dve temeljni organizaciji, je pravzaprav usklajen z zakonom o cestah in sprejetim družbenim dogovorom o reorganizaciji cestnega gospodarstva v Sloveniji. Obadva na tem področju predvidevata posebno organizacijo za vzdrževanje in enako tudi za gradnje. Odločitev delavcev v predvidenem tozdu Gradnje proti takšni organizaciji, torej pomeni (lahko bi rekli) tudi kršenje samoupravnih pravic in dolžnosti delavcev v predvidenem tozdu Vzdrževanje, kjer so se izrekli za takšno organizacijo.

Vsa stvar torej vendarle ni tako enostavna, kot se zdi prvi hip. Zaradi neuspela referenduma se delavci v predvidenem tozdu Vzdrževanje zdaj ne morejo tako organizirati, kot je bilo predvideno. Vendar pa bi prav takšna organizacija omogočala nadaljevanje tistega dela dogovarjanja in sporazumevanja, ki pomeni sklepanje sporazumov med občinskimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi za ceste in delavci v tozdu Vzdrževanje za uresničevanje sprejetih programov samoupravnih interesnih skupnosti. Tako so se nenadoma občinske samoupravne interesne skupnosti za ceste na Go-

Redna krvodajalska akcija

Radovljica — Občinska organizacija Rdečega križa bo organizirala v času od 8. do 16. novembra redno krvodajalsko akcijo v radovljiški občini: Za pomoč pri zbiranju prostovoljnih krvodajalcev so se obrnili na osnovne organizacije sindikata, krajevne organizacije Rdečega križa in šole, saj jih morajo zbrati okoli 1.800. Da bodo lahko pripravili načrt odvzema ter krvodajalce o tem še pravočasno obvestili, bodo prijave sprejemali do 25. oktobra. Informacije lahko dobite po telefonu številka 75-105 v dopoldanskem času.

renjskem znašle pred tem, da pravzaprav na Gorenjskem ne morejo skleniti z nikomer sporazuma o vzdrževanju cest v prihodnjem letu. Ironija je še v tem, da so delavci v predvidenem tozdu Vzdrževanje v Cestnem podjetju Kranj to na referendumu upoštevali in so se tudi izrekli za takšno organizacijo, vendar so jim to z negativno odločitvijo preprečili v predvidenem tozdu Gradnje.

Sestavljena organizacija združenega dela, ki je tudi podpisnik družbenega dogovora o reorganizaciji cestnega gospodarstva v Sloveniji, je o nastali situaciji na Gorenjskem oziroma v Kranju že opozorila kranjski izvršni svet. Rešitev zadeve ne bo lahka, saj je premalo časa, da bi morda ponovno organizirali referendum (preteči mora namreč pol leta), samoupravni sporazumi o vzdrževanju cest pa naj bi bili podpisani še pred novim letom. Ena od možnih rešitev v takšnih primerih je lahko ukrep družbenega varstva. Vprašanje pa je, če so si delavci v predvidenem tozdu Vzdrževanje, kjer so si želeli takšno organizacijo, zdaj zaslužili ukrep družbenega varstva samo zato, ker delavci v drugem predvidenem tozdu niso bili za predlagano organizacijo?!

A. Žalar

Počastitev tudi doma — Deset inovatorjev leta v kranjski občini je bilo tokrat samo iz Save. Nasploh Savčani veljajo za najbolj prizadevne na inovatorskem področju. Na manjši slovesnosti v torko v prostorih krajevne skupnosti Stražišče je dobilo diplome za uspešno uresničene inovacijske predloge v letu 1982 kar 81 Savčanov. Tu so bila podeljena tudi priznanja, ki so jih Savčani dobili na letošnji razstavi inovacij RAST YU na Reki: dve priznanji so dobili za skupinsko inovacijo, dve pa posameznika, letošnja inovatorja leta, Justin Gorenc in Boris Erceg. Posebno priznanje pa je najmlajšim inovatorjem Save dala mladinska organizacija, ki je vse svoje člane-inovatorje obdarila s knjižnimi nagradami. — Foto: D. Dolenc

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Sozd GLG le na papirju

Nedavni posvet o organiziranosti gozdarstva in lesarstva na Gorenjskem je spet izprical resnico, da je sozd GLG še vedno bolj ali manj organizacija na papirju, da njegove članice v njem ne vidijo resničnega ekonomskega interesa, da je marsikomu potihem vseeno, če gredo narazen.

Po osmih letih obstoja sozda seveda ni prvič, da si zastavljajo vprašanje: korak naprej ali narazen. Razlika je le v tem, da ga sedaj zastavljajo glasneje, kar brez dvoma krojijo tudi splošne razmere, ko za napokičene probleme ponekod iščejo sistemske napake.

Konec koncev pa za združbo gozdarjev in lesarjev ne bi bilo nič ne-navadnega, če bi šli narazen. Tako so se združevali in razdruževali že na Štajerskem, Koroškem.

Bolj kot kdajkoli doslej pa je danes na dlani, da si gorenjski gozdarji in lesarji niso zgradili mostu medsebojnega sodelovanja in pove-zovanja ter usklajenega razvoja. Še vedno ždijo vsak na svojem bregu in razpno sozdovsko marelo le, kadar se je treba pokazati navzven. Sozd ni prodril v pore vseh članic, do delavcev, ki ne vedo, čemu sozd služi. Tudi v takšni luči si lahko razlagamo nedavni neuspehi referendum glede sprememb sozdovskega poslovodnega organa med Lipovimi delavci na Rečici in v Buhinju. Nič čudnega tudi ni, da v sozd banke ne verjamejo preveč, saj se je z eno marelo težko pokrivati na dveh bregovih. Tudi tako si lahko razlagamo obtožbo, da na Gorenjskem gredo vsi bančni krediti v Iskro, Savo in jeseniško Železarno.

Tesneje sta se povezala le Gozdno gospodarstvo Bled in blejska tovarna LIP. Vendar bi se gotovo tudi brez sozda.

V sozdu se seveda vse misli vrte okoli lesa, kdo ga bo dobil in po kakšni ceni. Pred leti so ga naše lesnopredelovalne tovarne veliko kupovale na tujem in doma ni bilo takšne zadrege z njim. Danes ga je premalo za vse, saj je uvoz priprt, gozdarji pa so dolžni gozdove varovati pred preveliko sečnjo. Cene lesa so kot osma Beethounova nedokončana simfonija.

Tehtnica se je zdaj prevesila v dobro gozdarjev. Zanje so prišli bolj-ši časi, za lesarje slabši. Povsem razumljivo je, da danes skušajo gozdarji z lesom zaslužiti čim več in jih sozdovska delitev lesne mase utesnjuje, saj ga drugam — papirnicam na primer — lahko prodajo dražje. Lesarji pa se seveda otepajo s pomanjkanjem surovine, saj predelovalne zmogljivosti lahko požro več lesa, kot ga je moč posekati v naših gozdovih.

Takšna je stvarnost, ki seveda kroji razmere v sozdu. Težko je verjeti, da bo polno zaživel, saj njegove članice še vedno vidijo le sebe in svoje težave.

M. Volčjak

Usklajen šolski koledar

Za srednje šole se bodo začele zimske počitnice 23. januarja, drugo šolsko polletje pa se začne s 6. februarjem — Osnovne šole kranjske občine in vseh drugih gorenjskih občin pa imajo štirinajstidnevne počitnice že od 4. januarja dalje, torej podaljšane novoletne počitnice

Kranj — Ne glede na to, da se je šolsko leto komaj dobro začelo, je treba s šolskimi delavnimi načrti uskladiti tudi čas počitnic. V kranjski občini so se srednje šole dogovorile, predlog je tudi že usklajen z občinsko skupščino, da bodo zimske počitnice v tem šolskem letu trajale 14 dni in sicer od 23. januarja do 3. februarja, kar pomeni, da se bo pouk v drugem polletju začel v ponedeljek, 6. februarja. Počitnice srednjih šol se bodo s tem kar precej razlikovale od zimskih počitnic osnovnih šol, ki so bodo za vse v Sloveniji razen za ljubljanske in mariborske začele 4. januarja in bodo prav tako trajale 14 dni.

V šolskem koledarju so za naslednje leto že določeni tudi že dnevi za prvomajske počitnice, ki se bodo pričele v ponedeljek, 30. aprila, če štejemo seveda še soboto in nedeljo, pa že 28. aprila, 3. maja pa bo spet pouk in to do konca tedna, saj bo treba v soboto, 5. maja, tako kot v združenem delu, kjer bo to delovna sobota, prosti ponedeljek nadomestiti. Srednje šole bodo nadomestile tudi proste dneve v letošnjem novembru. Ker bo 31. oktober pred republiškim praznikom prost dan, ga bodo šole nadomestile v soboto, 5. novembra. Predpraznični ponedeljek, 28. november, pred državnimi dva dni trajajočimi prazniki pa bodo šole prav

tako nadomestile v soboto, 3. decembra.

Sole so se tudi dogovorile, da bodo v tem šolskem letu športne dneve in vse druge oblike vzgojno izobraževalnega dela, ki bi bile ob sobotah, uskladile z delovnimi sobotami združenega dela. Delovne sobote pa so v kranjski občini dogovorjene za 29. oktober, 5. in 19. november, 3. december, 7. januar, 4. in 8. februar, 17. marec, 7. in 14. april, 5. in 19. maj, 2. in 16. junij, itd. Zadnji šolski dan pa s tem šolskim koledarjem ni določen enotno, saj imajo srednje šole različne programe, pouk pa seveda lahko zaključijo, ko imajo izpolnjene obveznosti iz programa.

Prostor za nove tovarne

Tržič — Čeprav sedanja gospodarska rast ni preveč naklonjena naložbam, v tržički občini ne opuščajo načrta o izgradnji industrijske cone na Mlaki in Loku. Konec septembra so komunalna skupnost in delovni kolektivi, ki že imajo poslovne prostore v industrijski coni oziroma jih nameravajo graditi, sklenili samoupravni sporazum o združevanju denarja za komunalno ureditev cone Loka.

Komunalna skupnost, temeljni organizaciji Metalke in Gradbinca, Oblačila Novost, Tiko, Tokos, Peko ter Rogova Cevalarna bodo letos združili dobre štiri milijone dinarjev za izdelavo izvedbenih projektov vseh komunalnih naprav v industrijski coni Loka, ki se razprostira na okrog 50 hektarih površine. Projekti bodo končani prihodnjo pomlad, ko se bo treba odločiti za vrstni red komunalnih del. Gradnja kanalizacijskega, vodovodnega, cestnega, poštnega omrežja, javne razsvetljave in dokončanja regulacije Tržiške Bistrice bo tako finančno kot izvedbeno zahtevna naloga, ki bo trajala več let. Takrat pa bo na komunalno urejenem prostoru morda tudi že več stvarnih možnosti za postavitev vsaj nekaterih novih tovarn.

H. J.

Bo trdo varčevanje preprečilo izgubo?

V gorenjskih skupščinah zdravstvenih skupnosti so sprejeli varčevalne ukrepe, le v kranjski malo drugače — S tem naj bi se izognili izgubam, ki ob zamrznjenih sredstvih za zdravstveno varstvo in divjajočih materialnih stroških pretjoga zagreniti začete prihodnjega leta — Niti povišana participacija niti varčevanje zdravstvenih organizacij ne bosta ohranila sedanjega zdravstvenega standarda in ne bistveno izboljšala položaja zaposlenih v zdravstvu

Kranj — Tudi kranjski delegati v skupščini zdravstvenega varstva so se po drugem poskusu vendarle odločili za samoupravni sporazum o uresničevanju zdravstvenega varstva z varčevalnimi ukrepi ter se s tem pridružili ostalim gorenjskim skupnostim. Debata je bolj spominjala na prizadevanja, da bi volk sit in koza cela, zato se delegati iz več razlogov niso razšli posebno zadovoljni. Med skupščinskimi klopimi namreč dobra dva meseca pred koncem leta odmevajo finančni pretresi, ki jim zaradi

zveznih ukrepov dajejo občutek, da platno sicer imajo, le škarij ne. Zaradi tega so se v sila ozkem manevrskem prostoru, ki ga nakazujejo rešitve iz položaja, ki vodi le v finančno izgubo v skupnosti, znašli več kot enkrat brez izhoda. Končni sklep o varčevanju pa preveden v številke pomeni v primerjavi z ostalimi gorenjskimi skupnostmi le še manj prihranka.

S temi ukrepi, ki jih je bilo v primerjavi z republiškim sporazumom treba nekaj omiliti, naj bi na Gorenjskem prihranili blizu 90 milijonov din. Vendar to še ne bo dovolj za pokritje vsega dogovorjenega programa, saj so materialni stroški preskočili dogovorjenih 20 odstotkov, pa tudi osebni dohodki delavcev v zdravstvu naj bi od planiranih 10 odstotkov v tem letu narasli vsaj na 15 odstotkov. Takšno varčevanje se niti zdravstvenim delavcem niti uporabnikom zdravstvenega varstva ne zdi več razumno in to je povzročilo na zvezni ravni določen porast sredstev skupne porabe. Do konca leta se sicer utegne še kaj spremeniti, dotlej pa se morajo interesne skupnosti družbenih dejavnosti v primežu indeksiranja znajti, kakor najbolje vedo in znajo.

V Kranju kot tudi v ostalih zdravstvenih skupnostih so se odločili, da

bodo varčevali in to kar trdo, saj drugače v sedanji situaciji ne gre. S kranjske skupščine je sicer prišel predlog, naj bi v prihodnje odmerjali sredstva za zdravstvo in druge dejavnosti v odvisnosti od gospodarske moči vsake družbenopolitične skupnosti. Vendar so v sedanjem položaju pristali tudi na manjšo medsebojno solidarnost med zdravimi in bolnimi, kar seveda pomeni povečano participacijo k ceni zdravstvenih storitev in zdravlil: prispevek k prvemu pregledu bo poslej 100 din, za obisk zdravnika na domu 200 din, za pregled pri specialistu 150 din, za vsak ponoven pregled pri zdravniku (do največ tri) 50 din. Prispevek za zobozdravstvene storitve, ki že doslej posega najgloblje v uporabnikov žep, bo kljub nesorazmerno podraženemu materialu ostal nespremenjen.

Več kot za povečan prispevek za večino zdravstvenih storitev pa je bilo v skupščinah zdravstvenih skupnosti na Gorenjskem ugovorov proti zmanjšanju nadomestil za nego družinskega člana, to je za sredstva, ki se prav tako zbirajo s prispevno stopnjo. Ker v združenem delu niso hoteli prevzeti stroškov z nadomestili za prve tri dni nege, v Kranju pa delegati niso pristali niti na razliko 20 odstotkov, se v vseh zdravstvenih skupnostih gorenjskih občin nadomestila poslej obračunavajo za prve tri dni nege v višini 50 odstotkov, kasneje pa 70 odstotkov, tako kot doslej. Izjema je le kranjska skupnost, kjer bo enako tudi za prve tri dni nege. Vendar so si v kranjski skupnosti s tem zmanjšali predvideni prihranek, saj so pristali tudi na znižanje nadomestila za bolezen nad trideset dni od 90 odstotkov na 85, kar je sicer že doslej veljalo v ostalih gorenjskih skupnostih. Po novem sprejetem predlogu je povrnjena polovica potnih stroškov, vendar le za pot nad 20 km.

Uporabniki zdravstvenega varstva od 1. novembra sicer dodajajo k storitvam nekaj več, vendar je treba pri tem vedeti, da za socialno ogrožene veljajo popolne oprostitve. Ob teh ukrepih so se v najslabši situaciji znašli prav zdravstveni delavci. Zdravstvene delovne organizacije plačujejo visoke materialne stroške na račun manjšanja osebnih dohodkov in se rešujejo z razpolovljenjo amortizacije. Ali je z blokiranimi presežki za zdravstveno varstvo, natečnimi z večjo rastjo dohodka in osebnih dohodkov v združenem delu, še smiselna situacija, je vprašanje, ki je delegate v skupščinah najbolj zanimalo.

D. Sedej

L. M.

Malim posel cveti, veliki pa odhajajo

V jeseniški občini narašča število obrtnikov, ki jim je obrt postranski poklic — Gostinci so obupali, mali obrtniki pa sklepajo donosne pogodbe z združenim delom

Jesenice — V občini ugotavljajo, da kljub spodbudnejši davčni politiki in nasploh boljšim družbenim pogojem ter spodbudam drobno gospodarstvo ne dosega predvidenega razvoja. Vzroki so različni: pomanjkanje poslovnih prostorov, nepravilne lokacije obrtnih delavnic, neustrezna kadrovska politika in politika kreditiranja.

V občini imajo 307 obratovalnic s 334 obrtniki, kar je tretjina več kot pred petimi leti. Veliko več je prevoznikov, gostincev pa je kar za 16 odstotkov manj. Po drugi strani se je za dobro polovico povečalo število tistih, ki jim je obrt postranski poklic, zaposlenih delavcev pri samostojnih obrtnikih pa je za 37 odstotkov več.

Najbolj zanimivi in privlačni so za obrtnike poklici v kovinski predelovalni dejavnosti ter elektrotehnični, torej v proizvodnih dejavnostih medtem ko na področju storitvenih dejavnosti ne beležijo pomembnejšega porasta.

V kovinski predelovalni industriji sodelujejo z združenim delom, povedati pa je treba, da je mnogo večji porast tistih, ki sodelujejo z delovnimi organizacijami s postransko obrtjo, kot pri rednih obrtnikih. Združeno delo zaradi kratkoročnih potreb raje sodeluje z malimi obrtniki. Vendar v občini ugotavljajo, da bi morali v prihodnje bolj konkretno opredeliti, katere so tiste

dejavnosti, ki se lahko opravljajo kot postranski poklic, in primere, kjer je višina dohodka za to ustrezna, preusmerjati v redno obrtno dejavnost.

Gostinci so se večinoma odrekli obratom zaradi pomanjkanja kadra, težkih delovnih razmer in tudi zato, ker lahko zaposlijo le določeno število kadra. Kvaliteta gostinskih storitev je nazadovala, za gostinstvo zato ni velikega interesa.

Dokaj slabo je tudi s štipendiranjem kadra, saj ni zanimanja za štipendiranje, ker obrtniki pravijo, da so preveliki stroški. Zveza obrtnih združenj Slovenije je sklenila prevzeti stroške solarnja prvega letnika za 23 deficitarnih smeri, medtem ko naj bi v 2. in 3. letniku nosil stroške zasebnik. Vendar te možnosti ni izkoristil noben jeseniški osmošolec.

D. Sedej

V Radovljici se bojé zajezitve Save

Radovljiško občino je minul četrtak obiskal sekretar predsedstva CK ZKS Miha Ravnik in se seznanil z njenimi problemi, posebej s težavami sozda GLG

Radovljica — V četrtak, 13. oktobra, se je v Radovljici s političnim aktivom medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko sešel Miha Ravnik, sekretar predsedstva CK ZKS. Razgovora so se udeležili tudi direktorji večjih organizacij združenega dela radovljiške občine ter predstavniki občinskega družbenopolitičnega življenja. Razgovor je bil namenjen osvetlitvi sočasnih problemov in odmevom nedavne 8. seje CK ZKS.

Ključne naloge občinske resolucije bodo v radovljiški občini letos izpolnili, skrbi pa jih upadanje naložb. Izpostavitelj turisticno gospodarstvo, ki izgubi nima, dokazano pa je, da razprodaja ni pot za večji devizni iztržek. Veliko težav imajo v zdravstvu in šolstvu, saj skupno porabo znižujejo že od leta 1980, zato se ne strinjajo z njenim indeksiranjem. Vedeti moramo, da je v občini le 43 odstotkov prebivalstva aktivnega in prispevne stopnje so med najvišjimi v Sloveniji. Pomanjkanje denarja v zdravstvu so razrešili z večjo participacijo, ki je tako sedaj najvišja v Sloveniji. V šolstvu je največji problem pomanjkanje prostora v osnovnih šolah, saj je šolarjev vse več. Na drugi strani pa imajo na pol prazno gostinsko šolo na Bledu in ekonomsko v Radovljici.

Opozorili so tudi na kričeča nesorazmerja med osebnimi dohodki. Tega se je sedaj lotil sindikat, ki je ponudil enotna merila za oblikovanje osebnih dohodkov. Poudarili so, da je nagrajevanje po delu bistveni pogoj boljšega dela, vendar smo v zadnjih letih na tem področju naredili malo in družbeni dogovor je nesorazmerja celo poglabil. Načeli so tudi vprašanje problematične odvisnosti osebnih dohodkov zgolj od

dohodka, saj je dohodek odvden tudi od nekvalitetnih dejavnikov gospodarjenja.

Komunisti radovljiške občine pozdravljajo polemičnost 8. seje CK ZKS, polemičnost, ki je dala enotne zaključke. Pri tem so Mihi Ravniku odkrito povedali, da jim ne deluje aktiv neposrednih proizvajalcev, da se na zadnji programski konferenci ni oglašil niti en delegat iz združenega dela, da v nekaterih organizacijah združenega dela sekretarji partijske sestanke le skličejo, govorijo pa vodilni.

Tevariša Ravnika so seznanili tudi s problemoma, ki presegata občinske meje. Gre za načrtovano zajezitev Save pri sotočju, česar nihče v občini ne pozdravlja; saj bi zajezitev načela turistično najmikavnejši košček Slovenije. Drugi problem pa je odlašanje s prenosom vile Bled na blejsko turistično gospodarstvo.

Miha Ravnik je spregovoril o ključnih nalogah stabilizacije, pri čemer je poudaril, da je marsikje brez kadrovske spremembe ne bomo uresničili. »Nič ni narobe, če kvaliteto spremljajo visoke cene,« je dejal, »narobe je, če ni kvalitete. Prav imajo delavci, ki so rekli, da jih ne moremo tako nizko plačati, kot lahko slabo delajo. Pri osebnih dohodkih preveč gradimo na povprečju, bitko za resnično delitev po delu bomo dobili, ko to ne bo le samoupravljano, temveč tudi stvar organizacije dela, ko bo imel pri osebnih dohodkih več besede delavski svet.« Če bomo delitev po delu sprejemali na zborih delavcev, sprememb ne bo. Pri administraciji pa bomo naredili največji korak, če bo začela delati, če jih bomo le premeščali v proizvodnjo, ne bomo naredili vsega. Potrebujemo dobro administracijo, ki bo hitro dala podatke.

Miha Ravnik se je udeležil tudi posveta o uresničevanju sklepov problemske konference lesarstva in gospodarstva glede samoupravne organiziranosti in povezanosti v GLG. Posvet, ki se je zavlekel na debele tri ure, je potrdil, da se še vedno živi bolj na papirju kot v vsakodnevni praksi in da resničnega ekonomskega interesa zanj ni in ni.

M. Volčjak

V ponedeljek so na sejmu podelili medalje za nove izdelke. Na sliki: Predsednik Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko Bojan Urlep izročil priznanje predstavniku Železarne Jesenice.

Sejemske medalje za nove izdelke

Kranj — Na letošnjem 16. sejmu stanovanjske opreme v Kranju so podelili štiri medalje za nove izdelke na tržišču in štiri posebna priznanja. Medalje je podelil predsednik Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko Bojan Urlep, svečanosti pa je prisostvoval tudi predsednik republiškega komiteja za energetiko in gradbeništvo Ljubljana Jakob Piskernik. Letos so zlate medalje podelili na tem sejmu tretjič zaporedoma, prejeli pa so jih: Krka — TOZD Izolacije Novo mesto za stekleno izolacijsko volno z imenom Novoterm, Lesnina PE Pohištvo Kranj za razstavljeni program DIV Plimut Vrbaša iz Banja Luke, Železarna Jesenice za kovinske vratne podboje in Božo Jemc z Bleda za sestavljivo kovinsko pohištvo z imenom Etažer.

Posebna priznanja so podelili Centralnemu zavodu za napredek gospodinjstva Ljubljana za razstavo Ekonomično ogrevanje, Gorenjskemu muzeju Kranj za razstavo Starejši načini ogrevanja, Društvu likovnikov Kranj za prodajno slikarsko razstavo in Gobarski družini Kranj za Gobarsko razstavo.

Danes bodo v Kranju zaprli letošnji 16. sejem stanovanjske opreme. Privedite, ki je bila nedvomno korak naprej kar zadeva kvaliteto in pestrost v primerjavi z lanskim, je med obiskovalci vzbudila veliko zanimanje. Najbolj obiskani priveditvi sta bili razstava Eko-

nomično ogrevanje s strokovnimi predavanji in gobarska razstava. Sejem, ki si ga je v prvih treh dneh ogledalo več obiskovalcev kot lani v vseh sejmskih dneh, pa sta si v torek popoldne v spremstvu predsednika kranjske občinske skupščine Ivana Cvara z velikim zanimanjem ogledala tudi predsednik predsedstva SR Slovenije Viktor Avbelj in Tone Bole.

A. Z.

Pravna pomoč za dve občini

Jesenice — Ko so v jeseniški občini razmišljali o ustanovitvi službe pravne pomoči, so iskali rešitev tudi v skupni ustanovitvi službe za jeseniško in radovljiško občino. Tako bi služba delala v dveh pisarnah na Jesenicah in v Radovljici za obe občini, stroške dela bi v enakem deležu zagotavljali obe občini, po uveljavitvi pa bi si sredstva za delo zagotavljala iz lastne dejavnosti s svobodno menjavo. Vsekakor pa bi morali poskrbeti za primerno kadrovsko zasledbo in bi tako občanom nudili kvalitetno pomoč.

Vsaj pri jeseniški službi pravne pomoči ugotavljajo, da morajo zaradi preobremenjenosti zavrniti vedno več strank in ne morejo sodelovati pri zadevah, v katerih bi stranke nujno morale imeti zastopnika na sodišču. Občini pa se iz leta v leto vedno številneje obračunava na pravno službo, kar dokazuje število zadev: pri civilnih zadevah za 39 odstotkov več, varstvo pravic za 11 odstotkov več, pogodbe 41 odstotkov več itd.

D. S.

Mladinski organizaciji manjka množičnost

Na programsko-volilni seji se bo konec meseca sešla občinska konferenca ZSMS Radovljica — Mladi niso dovolj vključeni v različne načine odločanja, tudi zato, ker sami često ostajajo le pri kritiziranju — Osnovne organizacije običajno predstavljajo peščica mladih aktivistov, ki jim le občasno uspe organizirati članstvo

Radovljica — Na programsko-volilni konferenci se bo 30. oktobra ob 10. uri sešla občinska konferenca ZSMS Radovljica. Zbor bodo pripravili v hotelu Šport na Pokljuki, kjer se bo tedaj končal seminar za vodstva in člane ZSMS. Za konferenco so seveda pripravili poročila o delu in izhodišča bodočega dela, pri čemer velja povedati, da so bodočim nalogam posvetili veliko večjo pozornost kot papirnatemu naštevanju, kaj vse so že naredili. Vsa gradiva vsebujejo jasne ocene dela mladinske organizacije, napake in probleme, ki se jih bodo lotili. Povejmo še, da je za novega predsednika predlagan Ljubo Burazin iz Radovljice, zaposlen v Republiškem centru za obrambno usposabljanje v Poljčah.

Pod črto dela v preteklem letu so mladi zapisali, da jim še vedno manjka najpomembnejše — množičnost. Skoraj povsem so izgubili stik s študenti, kar je seveda pogojeno tudi s tem, da jih večina biva v Ljubljani. Še vedno niso našli skupnega jezika z društvi in družbenimi organizacijami in osnovne organizacije ZSMS ponavadi predstavljajo peščica aktivistov, ki jim občasno uspe organizirati članstvo. Najbolj delavnim zato včasih zmanjka volje.

V mladinski organizaciji se še vedno togo držijo rutinskega delovanja, posebej manifestacij, ki mladim ne zanimajo, saj so preveč enolične in največkrat brez vsebine, zato ne spodbujajo k razmišljanju in ne uveljavljajo interesov mlade generacije.

Osnovne organizacije bodo poiskale pot v društva in družbene organizacije, da bodo postale stičišča interesnega delovanja mladih, kar bo brez dvoma povečalo množičnost mladinske organizacije.

V krajevnih skupnostih vodstva osnovnih organizacij ZSMS nimajo stika s krajevno samoupravo in socialistično zvezo. Na eni strani stika ne iščejo mladi, na drugi strani tudi ni pretirnega zanimanja starejših, razen ob volitvah seveda, ko »morajo« zagotoviti zastopnost mladih delegatov. V združenem delu osnovne organizacije ZSMS nimajo v svoji sredi mladih, ki so aktivni v samoupravnih organih.

Problemi mlade generacije tako težko pridejo na površje in vse bolj je jasno, da si bodo morali mladi svoje delo klarirano vlogi šele izboriti. Posebej to velja za problematiko zaposlovanja in štipendiranja, saj je za mladega človeka največji problem, če ne more dobiti dela.

Mladi očitno niso dovolj prisotni pri različnih oblikah odločanja, ker se preveč posvečajo lastni organiziranosti, ker često ne presežejo značilnega kritičnega in zapiranj v ozke kroge. Sami bodo morali izpostaviti svoje probleme tam, kjer se določa in dogovarja ter seveda vztrajati, da se problem razreši, najsi bo to stanovanjska problematika, zaposlovanje, štipendiranje, samoupravljanje na šoli, financiranje družbenih dejavnosti ali klubski prostori.

Opozoriti velja še na mlade komuniste, ki v osnovnih organizacijah ZSMS večinoma niso prisotni. Skrajni čas je, da s sodelovanjem organizacij zveze komunistov ocenijo mlade delo slehernega mladega komuniste in zanje pripravijo konkretne naloge, saj so najbolj poklicani, da delajo v osnovnih organizacijah ZSMS.

M. Volčjak

Le dobri kadri

Jesenice — Dolgoročni plan stabilizacije jeseniške občine, ki ga je oblikovala delovna skupina in ga bodo zdaj potrdili v javni razpravi, ne nadomešča že sprejetih planskih dokumentov, temveč spodbuja njihovo uresničevanje. Stabilizacijski načrt je tako »odprt« za vse nove pobude, ki bi pripomogle, da se stabilizacija uresničuje na vseh področjih.

V dolgoročnem planu stabilizacije so Jeseničani posvetili pozornost predvsem črni metalurgiji in kovinski predelavi, turizmu, drobnemu gospodarstvu, trgovini in maloobmojnemu prometu, prometu in kmetijstvu. Vsekakor je osnovni poudarek na industrijskih dejavnostih, ki morajo v prihodnje pripraviti smotne tehnološke programe, ki bodo zagotavljali večji izvoz in dobro proizvodnjo. Pri črni metalurgiji je poudarek predvsem na kvaliteti, v drugih panogah gospodarstva pa na rasti proizvodnje, primerni organiziranosti delovnih procesov in produktivnosti.

Plan ni le splet poudarkov in želja, temveč konkretno določa tudi roke in nosilce odgovornih nalog. Vsega tega, kar si želijo in načrtujejo, pa nikakor ne bodo zmogli brez osnovnih temeljev: kadrov, ki so pogoj slehernega napredka. Prihodnja leta morajo dati možnost uveljavitve sposobnim kadrom, ki bodo sposobni uresničiti zahtevne naloge iz dolgoročnega plana stabilizacije.

D. Sedej

GLAS Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja Casopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Jože Košnjek — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Meninger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Zlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavac, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialna, propagandna, računovodstvo 28-463, mail oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Polletna naročnina 450 — din.

Naložbe v opremo, ne v zidove

V jeseniški občini občutijo kot hud problem vztrajno nazadovane naložbe — Manjše delovne organizacije sploh ne načrtujejo investicij v opremo, čeprav je sedanja že odpisana

Jesenice — Gospodarstvo jeseniške občine je v letošnjih osmih mesecih zabeležilo zadovoljivo rast, večjo od lanske, predvsem v črni metalurgiji, kjer je proizvodnja višja za 13 odstotka. Nekaj manjši obseg proizvodnje so beležili v organizacijah združenega dela elektroindustrija, medtem, ko so jeseniški železarji po tonah zabeležili celo za 3 odstotke več kot lani.

V turizmu je bilo domačih gostov manj, tujih pa za 6 odstotkov več, medtem ko podatki kažejo, da je bilo nočitev manj kot lani. V osmih mesecih letošnjega leta je bilo 460.000 nočitev, gostje pa so ostajali manj časa.

Pri tem je treba omeniti, da so rezultati gospodarjenja sicer zadovoljni.

vi, vendar jih v precejšnji meri lahko pripisujejo višji stopnji inflacije.

Hud problem jeseniškega gospodarstva je občutno zaostajanje naložb, saj hranijo denar za novo elektroklarno na Beli. Še huje je v naložbeni politiki to, da delovne in temeljne organizacije izven železarne ne pripravljajo novih projektov, ker imajo premalo strokovnjakov, ne iščejo pa pomoči izven svojih delovnih okoliš. Naložbeno upadanje se bo čez nekaj let masovevalo, zato si prizadevajo, da bi kar najhitreje predvideli večji, smotrni, izvozno naravnani zamah.

Največji izvoznik je Železarna, vendar pa predvideva, da bo izvoz do

konca leta precej zaostal za predvidevanji. Skupni izvoz bo znašal okoli 36 milijonov dolarjev, kar je 81 odstotkov planiranega in 92 odstotkov doseženega v letu 1982. Konvertibilnega izvoza bo za okoli 22 milijonov dolarjev, kar je 82 odstotkov planiranega in 94 odstotkov doseženega v lanskem letu.

V jeseniški občini tako nasploh ocenjujejo, da bo do konca leta dosežena pozitivna rast družbenega proizvoda, nominalni rezultati pa bodo zaradi višje inflacije znatno višji od planiranih ob upoštevanju visokega zvišanja cen v črni metalurgiji.

Med drugim jim do konca leta ostane tudi pomembna naloga, da pospešijo aktivnost na področju investiranja, a ne v zidove, ampak v perspektivne programe, v opremo, ki je marsikateri delovni organizaciji že odpisana. Prav tako opozarjajo, da so administrativni postopki, ki potrebuje investicija od ideje do banke skoraj tri leta, nerazumljivo dolgi in da tudi zato novih naložb v delovnih organizacijah izven Železarne ni.

D. Sedej

Izsuševanje kmetijske zemlje na Cerkljanskem

Nujen poseg v naravo

V vaseh Pšata, Poženik, Šmartno, Glinje, Zalog, Cerkljanska Dobrava in deloma v Lahovčah nameravajo izsušiti 258 hektarov zamočvirjenih travnikov in pašnikov. 75 hektarov naj bi uredili že do konca prihodnjega leta, ostalo v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Cerklje — Podatek, da bi na izsušitvi površinah pridelali petkrat več krme, kot jo sedaj, kaže na to, da gre za nujen in smotrni poseg v naravo. Denar, ki ga bodo vložili v večjo pridelavo krme, s tem pa tudi v večjo prirajo mleka, bo pametno naloženo. Naložba je namreč dolgoročno značajna, saj s temeljito izsušitvijo enkrat za vselej razrešijo pereč problem cerkljanskih kmetov in delavcev KŽK-jevega preostva. Izsušitev pa bi pripomogla tudi k boljšemu zdravju živine, saj je na področju zaradi močvirnih travnikov in pašnikov znano po ugodnih možnostih za razmah metiljavosti.

V Gorenjski kmetijski zadrugi — v temeljni združni organizaciji Cerklje imajo že v rokah načrte za izsušitev celotnega zamočvirjenega območja, ki obsega 258 hektarov travnikov in pašnikov v vaseh Pšata, Šmartno, Glinje, Cerkljanska Dobrava, Zalog, Poženik in deloma tudi v Lahovčah. Načrti se bodo bržčas še nekaj časa prašili na policah, preden bo vse to področje izsušeno. Ljubljanska območna vodna uprava namreč nima v načrtu, da bi se v tem srednjeročnem obdobju reguliral potok Pšata in postavila jez za zdravljevanje hudourniških voda na Dohli. Dokler pa strugi obeh potokov ne bosta urejeni, nima smisla začeti z izsuševanjem. Zato so se na Cerkljanskem odločili le za dela na travnikih in pašnikih zahodno od Glinj in Šmartne, ter na severnem delu Zaloga — na področju, na katerem izsuševanje ni odvisno od regulacije potokov. Gre za 75 hektarov obsežno območje, na katerem imajo pašnike in travnike KŽK-jevo posestvo Cerklje in 53 kmetov iz Šmartna, Poženika in Glinj. V zadrugi računajo, da bodo to področje izsušili do konca prihodnjega leta, kasneje pa ga preorali in na njem pridelovali pšenico, silažno koruzo in koruzo za zrnje. Izsušitev 75 hektarov obdelovalnih površin bo veljala 13 milijonov dinarjev.

Tri petine bo zagotovila Zveza vodnih skupnosti Slovenije, za dobro petino bo zadruga najela posojila pri Ljubljanski banki, razliko pa naj bi pokrila Kmetijska zemljiška skupnost Kranj. Ostale zamočvirjene travnike in pašnike bodo izsušili v naslednjem srednjeročnem obdobju, torej po letu 1985.

C. Zaplotnik

Delov premalo, načrt dobro zamišljen

Ljubljana — Osrednja slovenska oskrbovalna delovna organizacija Agrotehnika — Gruda je lani preselila trgovini v rezervirani deli za kmetijske stroje s Titove ceste v novo nakupovalno središče na Tržaški cesti, tik pred vstopom na avtomobilsko cesto. Trgovina in skladišče sta sicer boljše založena kot manjše prodajalne v Sloveniji, vendar pa zaradi znanih težav jugoslovanskih proizvajalcev kmetijskih strojev še vedno nista sposobna zadostiti vsem potrebam slovenskega kmetijstva.

Nakupovalno središče bo povsem živelo šele takrat, ko bo neposredno preko računalnika (terminala) povezano s prodajnimi mesti po Sloveniji — s področnimi skladišči, servisi, z zadrugami in ostalimi večjimi porabniki. Področna skladišča bi imela na zalogi le dele, ki se pogosto obrabijo in menjajo — gume, klinasta jermena, ležaje, žarnice in podobno. Vse ostale rezervne dele bi zadrževalo osrednje skladišče, ki bi na podlagi naročil preko računalnika dobavljalo dele na prodajna mesta. Tako zamišljen način preskrbovanja kmetijskih zadrug, kombinatov in servisov kmetijske mehanizacije bo učinkovit le tedaj, ko bi imelo osrednje skladišče vedno na zalogi zadosti potrebnih delov. Tudi gum, klinastih jermenov in akumulatorev, po katerih slovenski kmetje najbolj vneto povprašujejo. (cz)

Bolje pripravljene brigade

Kranj — Občinska konferenca Zveze socialistične mladine Kranj je organizirala problemsko konferenco na temo Mladinsko prostovoljno delo. Iz Kranja so letos sodelovale na republiških in zveznih mladinskih delovnih akcijah tri mladinske delovne brigade, občinska konferenca pa je bila tudi organizator regijske pionirske delovne brigade. Pri pripravah MDB so se pojavljali določeni problemi, tako da sta dve MDB odšli na akciji nepopolni. Problemska konferenca je imela namen ugotoviti prave vzroke za tako majhen odziv mladincev za sodelovanje v brigadi. Delegati iz osnovnih organizacij ZSMS in brigadirji so v razpravi povedali svoja mnenja, stališča.

Za akcijo se odloča vse manj dijakov, študentov pa sploh ni. Njihov ekonomski položaj jih sili, da se med poletnimi meseci raje odločijo za zaposlitev preko mladinskega servisa. Tudi mlade delavce spremlja vrsta problemov, ko se odločijo za sodelovanje v brigadi. MDB so imele težave v samih pripravah in tudi pozneje na akciji. Naselja niso bila najbolje urejena za sprejem brigadirjev, saj je bilo mnogo problemov glede hrane, uniform, delovišča niso bila pripravljena kot je bilo obljubljeno (za pionirsko delovno brigado) in nenazadnje tudi štabi MDA niso delali najbolje.

Iz razprav in povedanih mnenj so se izoblikovala stališča, ki jih bo potrebno upoštevati pri nadaljnjem delu. Več pozornosti bo treba posvetiti informiranju o mladinskem prostovoljnem delu, od osnovnih organizacij ZSMS in evidentiranih mladincev zahtevati več odgovornosti, spremeniti način dela Centra za mladinsko prostovoljno delo pri OK ZSMS Kranj. Predvsem pa bodo morale pripravne leto biti akcije bolj pripravljene, in zares postati šola življenja in samoupravljanja.

Stališča, sprejeta na problemski konferenci, bodo posredovana tudi Centru za mladinsko prostovoljno delo pri RK ZSMS.

T. Bilbija

Gradbeništvo zaostaja

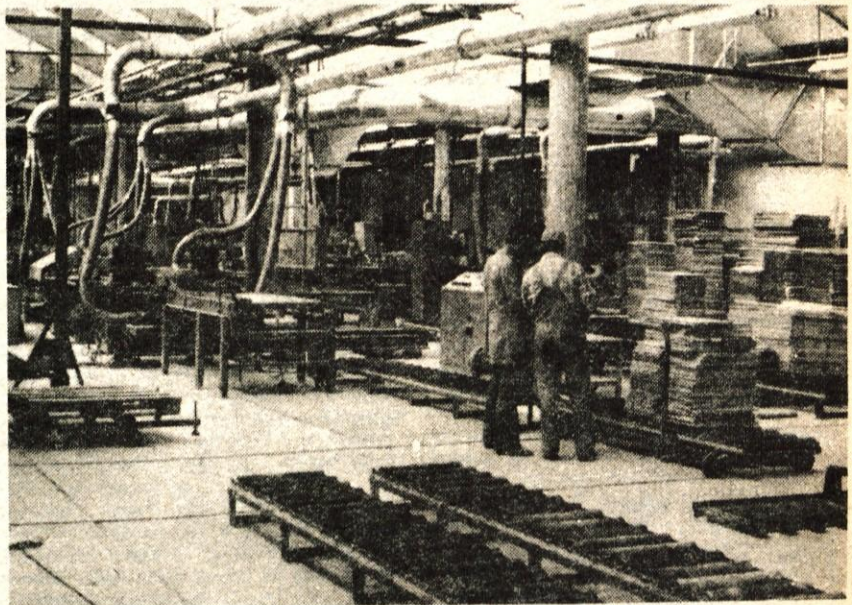
Glede na ostale gospodarske panoge oziroma celotno gospodarstvo sta se gradbeništvo in industrija gradbenega materiala v prvem polletju ob primerjavi doseženih poslovnih rezultatov znašla na repu. Ob sorazmernem neugodnem startu v letošnje poslovno leto je bil takšen poslovni rezultat ob polletju pravzaprav pričakovan. Težava pa je v tem, da se tudi v drugem polletju razmere niso kaj dosti spremenile (vsaj na samem začetku ne) in je pod vprašajem zato letošnji poslovni rezultat v celoti.

Poglejmo nekaj podatkov. Gradbeništvo in industrija gradbenega materiala sta imela v prvem polletju 60 milijard celotnega prihodka, kar predstavlja 7 odstotkov celotnega prihodka v slovenskem gospodarstvu. V primerjavi z lanskim prvim polletjem se je v gradbeništvu in industriji gradbenega materiala celotni prihodek povečal za 19 odstotkov, dohodek za 18 in čisti dohodek za 14 odstotkov. Če te tri podatke primerjamo s priznano inflacijo, potem lahko ugotovimo, da v dejavnosti škriplje.

Za akumulacijo so v gradbeništvu v prvem polletju lahko namečili za 12 odstotkov več, v celotnem gospodarstvu pa na primer za 43 odstotkov. Število zaposlenih se je zmanjšalo za pet odstotkov. Tako se je na primer dohodek na delavca v primerjalnem obdobju povečal za 25 odstotkov, v celotnem slovenskem gospodarstvu pa za 35 odstotkov. Skratka, rezultati, ki so odvisni od akumulacije in reprodukcijske sposobnosti, so v gradbeništvu letos celo slabši kot so bili v lanskem prvem polletju.

Vzrokov za to, pravijo, je več. Glavni razlog pa je pomanjkanje naročil, po drugi strani pa predimenzioniranost glede na sedanje potrebe po delih. Pri tem pa je dodatna težava, da ni kaj dosti izgledov, da bi se gradbeništvo lahko preusmerilo na drugačna dela. Delavci v gradbeništvu bi to sicer lahko naredili, drugače pa je z zelo dragimi in specializiranimi stroji. Čeprav ob pomanjkanju del s temi stroji sicer nimajo drugih stroškov pa je že amortizacija zanje zelo velika.

A. Ž.

Nova tovarna bo začela delati s trimesečno zamudo, ker niso pravočasno dobili dovoljenja za uvoz strojev. V njej bodo delali pohištvo za izvoz.

Papirji ovirajo investicijo in manjšajo izvoz

V Alplesu bodo letos izvozili 30 odstotkov proizvodnje in si s tem prislužili slabšo akumulativnost — Devize in dohodek se prelivajo v reproverigo — Nova investicija kasni zaradi prepovedi uvoza opreme za izvozno proizvodnjo — Dela je dovolj

Železniki — Izvoz je v republiški in zvezni resoluciji že nekaj let opredeljen kot prednostna naloga. Hkrati je vsako leto posebej obljubljenih in sprejetih vrsto spodbud za izvoznike, ki naj bi pomagale delovnim organizacijam, da se čimhitreje usmerijo v izvoz oziroma, da se doseže planirana rast izvoza. Nedvomno je bilo na tem področju narejenih nekaj premikov. Kljub temu pa izvozniki, zlasti tisti, ki jim je izvoz trajna usmeritev in ki izvažajo velik del proizvodnje menijo, da se njihov položaj v panogi poslabšuje ali pa se, če vsi veliko izvažajo, poslabšuje položaj celotne panoge.

Primer so lesarji, ki imajo tudi letos izredno velike izvozne obveznosti. Po osmih mesecih je pri večini akumulativnost zmanjšala in so nekateri že na robu rentabilnosti. Kot glavni vzrok za to navajajo slabšanje pogojev gospodarjenja za izvoznike.

V Alplesu, kjer so osem mesecev, za devet še ni podatkov, zaključili zadovoljivo, so za letos planirali 30 odstotkov večjo proizvodnjo, za enako večji izvoz, ki naj bi že predstavljal skoraj tretjino proizvodnje. Vse omenjene planske cilje uresničujejo z izredno prizadevanostjo in velikimi naporji vseh delavcev, vendar akumulacija komaj zadostuje za rentabilno poslovanje. Iz meseca v mesec se namreč manjšajo izvozne stimulacije, ki za lesarje že itak niso bile visoke, zmanjšal pa se je tudi odstotek ustvarjenih deviz s katerimi razpolagajo.

Letos bodo v Alplesu izvozili za 5 milijonov dolarjev pohištva, kar je triinpolkrat več kot imajo uvoza. Čeprav so proizvodnjo povečali skoraj za tretjino, z oskrbo nimajo večjih težav, ker so si s pomočjo dinarskega in deviznega združevanja zagotovili dokaj redne dobave. Problem pa predstavlja izredno visoke podražitve vseh vhodnih materialov, ki se letos v povprečju gibljejo okoli 60 odstotkov. To pomeni, da se dohodek od izvoza in večje proizvodnje takoj preliva v reproverigo. Tako surovinarji in proizvajalci polizdelkov ne veliko lažji način pridejo do potrebnih deviz in ustvarjajo primeren dohodek, saj njihove cene niso pod družbeno kontrolo cen, niti se jim ni treba spopa-

dati z mednarodno konkurenco na svetovnem trgu.

Tudi pri investiranju v proizvodnjo za izvoz se hoče eno, dela pa drugo. V Alplesu letos rekonstruirajo tovarno fonskega in garniturnega pohištva. V njej bodo iz domače surovine izdelovali masivno pohištvo za izvoz. Konec lanskega leta so podri stare prostore in do 20. julija letos naj bi bila zgrajena nova hala in prenešana nova tehnologija, sestavljena deloma iz stare, predvsem pa iz nove opreme. 1. oktobra naj bi stekla redna proizvodnja.

Zataknilo se je pri opremi. Domačo so dobili v rokih. Z uvoženjo, kupili so jo s pomočjo mednarodnega IFC kredita, pa imajo velike težave in zamude. Konec junija je namreč zvezna vlada zamrznila vsak uvoz opreme. Le v izjemnih primerih lahko izda dovoljenje zvezni sekretariat za zunanjo trgovino. Po vseh mogočih intervencijah in dokazovanjih so pred nekaj dnevi dovoljenje dobili in bodo opremo, ki jo je zahodnonemški dobavitelj imel pripravljeno sredi julija, dobili konec oktobra. To pa pomeni več kot trimesečno zamudo pri proizvodnji in manjši letošnji izvoz. Hkrati pa Alples na zahodnih tržiščih izpada kot nesoliden partner in to zaradi papirnatih ovir. Redna proizvodnja bo namreč lahko stekla šele po novem letu, kar pomeni, da bodo tudi izvozna naročila izpolnili s tromesečno zamudo.

S podobnimi težavami se spopadajo vsi lesarji. Vendar pa je Alplesov poslovni uspeh letos še precej nad povprečjem panoge. Marsikje jim namreč že primanjkuje naročil. Nasprotno temu pa imajo v Alplesu trg, tako domači kot tudi zelo dobro obdelani in imajo naročil dovolj. Dela je celo toliko, da bodo do konca leta delali vse sobote, da bodo zmogli naročila, zlasti za izvoz. Dogovorili so se tudi, da bodo v proizvodnji delali tudi režijski delavci. Rezerve so poiskali tudi v režiji v neposredni proizvodnji, kjer so nekateri delavce začasnno premestili v proizvodnjo. Dokler pa bo dela dovolj, bo delavcem kljub papirnim in drugim oviram pri izpolnjevanju planskih ciljev, zagotavljen osebni standard, delovni organizaciji pa razvoj.

L. Bogataj

NA DELOVNEM MESTU

Pločevino moraš imeti rad

Avto geni rezalec pločevine je težak poklic. Posebno še, če gre za rezalce stare pločevine, kot so to stari avtomobili, ki so jih kdo ve od kod k Surovini pripeljali vlačilci. Koliko tuden in nesrečnih usod se skriva v tem ogromnem kupu zvite rjaste pločevine...

Brane Jakša je priučen ključavničar, ima izpit za avto genega rezalca in že leto dni pri Surovini razrezuje najrazličnejše pločevine, največ stare avtomobile, ki grede potem naprej v predelavo. Pravkar se je lotil nekega rdečega avtomobila. Kolesa so mu že nekje pobrali. Tako je zmrcvarjen, da ne moreš pogrnuti, kaj je to nekaj bilo. Moralo je bila katra? Z močnim ognjem ga bo prežagal na štiri kose. Pravkar se je od voza odlepilo podvozje. Povem vrata, havba, streha... A preden je prišel do vrat, je že gorelo. Ogenj iz aparata je zažgal plastiko, ki se je še vedno stiskala med deli avtomobila. Vodo ima stalno pripravljeno, kajti skoraj ni avtomobila, ki ne bi vsaj malo zago-

Brane Jakša — avto geni rezalec

rel. Toda tale ogenj je hud. Nekaj veder vode ne pogasi ognja. Vse večji in večji je. Morajo po pravo gasilsko cev, ki jo imajo tudi vedno pripravljeno za hujše primere. Ogenj in dim in para se vale po vsem dvorišču Surovine. Tudi z močnim curkom niso pogasili. Na pomoč mora priti še vilničar, da bo obrnil gorečo školjko avtomobila. Ogenj sili s spodnje strani in zaje-

ma ze druge avtomobile zraven. Končno je železje obrnjeno, ogenj pogasjen...

Tako se iz dneva v dan dogaja Branetu. Grdo delo ima, res, toda sam je kar zadovoljen z njim. Pločevino moraš imeti rad, pravi, pa zdržiš od nje, čeprav ti gori pod rokami. Nekaj točk dobi pri plači glede na težavnost dela in mleko pri malici, ker dela s plini. Okrog 18.000 dinarjev plače ima in je kar zadovoljen. No, za današnje draginjo je to seveda premalo. Kolektivno normo imajo. Cela njihova enota mora na mesec oddati naprej 888 ton odpadnih surovin. Toliko jih morajo nabrati okrog, sprejeti, sortirati, stisniti, predelati, kolikor se to pač da, pa odpeljati z dvorišča. Če presegajo normo za 8 do 10 odstotkov, je osebni dohodek toliko višji. Zdaj imajo težave z vagoni, z nafto. Za nafto so jih že dali na prioriteto listo, na vagona pa še vedno čakajo. In plina in kisika je tudi manjkalo, tako da Brane cel teden ni mogel opravljati svojega dela. Tisti čas je stiskal papir na stiskalnici. Brez dela ni nihče. Dobro vedo, da bo osebni dohodek zagotovljen le, če bodo dosegli 888 ton.

Kar težko je že toliko ton spraviti skupaj. Delavci v delovnih organizacijah danes že drugače gledajo tudi na odpadno surovino. V Rogu v Križah so večasih vsak drugi dan naložili po tri kontejnerje, zdaj pa le še tri na mesec. Podobno je tudi drugod. Odpadna surovina je dobila svojo vrednost. D. Dolenc

V krajevni skupnosti Rateče so uredili avtobusno postajališče, obnavljajo pa tudi cerkvico sv. Tomaža, za katero je med drugim prispevala tudi agrarna skupnost Rateče 6 milijonov lir.

Z lastnimi močmi in materialom

Ratečani so se odločili, da kar sami pokrijejo streho pokopališke cerkvice sv. Tomaža z zvonikom iz leta 1360 — Ostale prostovoljne akcije

Rateče — V zadnjih nekaj letih, še posebej pa v tem in v minulem letu, so Ratečani v okviru krajevne skupnosti izredno aktivni. Krajevna skupnost si prizadeva, da bi rešili najbolj pereče komunalne in druge probleme v kraju, kjer so krajanji bili vedno pripravljeno prispevati material, še bolj pa pomagati pri razvoju kraja s prostovoljnimi deli.

Zadnja pomembna pridobitev je seveda trgovina, ki je v Ratečah niso imeli sedemindvajset let. Bila je zgrajena v rekordnem času, brez kakršnihkoli prekašitev predračuna in krajanji so izredno zadovoljni.

Pred leti so uredili vrtec, ki lahko sprejme vse predšolske otroke v kraju, ki ima 700 prebivalcev. Sami urejajo potok Kravjak, s prostovoljnimi delom članov športnega društva je zdaj temeljito urejen in pokrit. Prav tako so prizadevni člani športnega društva delali pri vseh opornih zidovih po naselju, le za material je krajevna skupnost prispevala 500.000 dinarjev.

V Ratečah je urejeno avtobusno postajališče, kar je bil dolga leta precejšen problem. Uredili so ga za denarjem krajevne skupnosti ter z denarjem samoupravne komunalne skupnosti Jesenice.

Gasilci so se zavzeli in prizidujejo gasilski dom, kjer bo več prostora za gasilski avto in za opremo tudi civilne zaštite. Ni treba spet in spet omenjati, da se dom urejuje s prostovoljnimi delom gasilcev in ostalih krajanov.

Za vrtcem bo otroško igrišče, ki bo veljalo 200.000 dinarjev, od tega je dala za igrišča jeseniška interesna skupnost za otroško varstvo 120.000 dinarjev, ostalo krajevna skupnost. Dokončno nameravajo v kraju urediti še javno razsvetljavo ter športno igrišče, ki je pozimi drsališče, poleti pa prostor za športne igre.

Vse akcije, ki jih organizirajo in tudi opravijo s toliko zagnanosti in dobre volje večinoma kar sami, so seveda

vredne vse pohvale in pozornosti. Med njimi pa je morda še najbolj spodbude in zglede vredna akcija krajanov, ko so se odločili, da sami popravijo streho spomeniško zavarovane cerkvice sv. Tomaža, ki predstavlja za zgornjesavsko dolino izjemno entografsko vrednost. Krajanji so se pač naveličali čakati in vsak dan gledati, kako propada streha in kako se ta kulturni objekt uničuje, skupaj s freskami v cerkvi, ki so stare več kot 500 let. Zavod za spomeniško varstvo je freske delno obnovil, a ta obnova kaj malo pomaga, če skozi streho teče voda in grozi sneg.

Jeseniška kulturna skupnost je dala iz namenskih sredstev 180.000 dinarjev, 120.000 dinarjev pa krajevna skupnost — za streho kulturnega objekta, medtem ko Zavod za spomeniško varstvo nima denarja. Krajanji so zbrali les in zdaj že nekaj časa sami, s prostovoljnimi delom obnavljajo streho.

Saj imamo po naših vaseh obširne prostovoljne akcije za asfalt, telefon, vodovod, kanalizacijo, a le malo je takšnih krajevnih skupnosti, ki bi organizirale prostovoljne akcije za obnovo kulturnih objektov v kraju, ki so mnogi žal v preteklem obdobju kaj klavirno končali. Ratečani so si pač rekli, da je treba popraviti vse in tako tudi cerkvice sv. Tomaža ne bodo žalostno prepustili zobu časa.

D. Sedej

Folklorni nastopi

Radovljica — V okviru programa kulturne akcije za delovne kolektive v radovljiški občini bodo jesensko sezono prireditve odprli člani folklornih skupin iz Srednje vasi in iz Bohinjske Bistrice. V nedeljo, 23. oktobra ob 15. uri bo folklorna skupina iz Srednje vasi nastopila v Podnartu, skupina iz Bohinjske Bistrice pa v Kropi. Če bo vreme lepo, se bodo predstavili na prostem.

VAŠA PISMA

PLEŠASTA PEVKA
ALI KONEC
KULTURNEGA MOLKA
V KRANJU

V petek, 14. oktobra, sem si v pozni 22. uri ogledal predstavo »Plešasta pevka«, ki me je tako fascinirala in spravila v nekakšno čudno razpoloženje, da sem primoran dati priznanje, lahko rečem neobičajnemu kulturnemu dogodku.

V čudnem, skorajda grozljivem ambientu nekakšne otroške lutkovne dvorane smo spremljali dramo absurda, ki je vse gledalstvo vrgla ob tla, nas dvignila ter ponovno udarila po glavi.

V pogovoru s prirediteljem (GLG Kranj) sem izvedel, da je bila ta predstava že šestnajstkrat izvedena v različnih krajih Slovenije. Vprašujem se, zakaj grede take predstave mimo nas mladih, saj nas privlači ravno ta komorna tematika absurda.

Ne zanima me, da je predstava prejela že kup priznanj in da bo igrana tudi na Poljskem. To je stvar dela tega zagnanega igralskega ansambla. Zanima pa me, doklejš bo v Kranju še vladalo kulturno mrtvilo, ki ga na čase razvije ravno taka predstava, kakršno smo gledali v petek.

Vsa pohvala mladim igralcem in prirediteljem!
M. B. Kranj

Otvoritev obnovljene tehnike Meta

Jamnik — V nedeljo, 23. oktobra ob 11. uri bodo odprli obnovljeno partizansko tehniko Meta, ki je delovala nad vasico Jamnik nad Kropo. Zbor je ob 10. uri pri lovski koči na Jamniku, od koder je do tehnike 40 minut hoje. Na slovesnost vabita Zavod za spomeniško varstvo Kranj in Odbor podpisnikov družbenega dogovora o varstvu grobov in spomenikov NOB.

Ciklostina tehnika Meta, ki je delovala od oktobra do decembra 1942 v opuščeni rudni votlini nad Jamnikom, na vzhodnem pobočju Jelovice, je bila prva vojaška tehnika na Gorenjskem med NOB. Organizirana je bila pri štabu 1. grupe odredov, vodil pa jo je Adolf Arigler-Bodin, ki je bil po sklepu CK KPJ poslan na Gorenjsko z nalogo, da organizira in razširi partizansko tiskarstvo. Zaradi dobre konspiracije ni bila nikoli odkrita, v Mišacu, kjer je nadaljevala svoje poslanstvo, pa se je preselila zaradi bližajoče zime.

Konzervatorska dela za predstavitev tehnike je izvajal v letih 1982 in 1983 Zavod za spomeniško varstvo Kranj, obnovo sta financirali republiška in kranjska kulturna skupnost.

Dober začetek dela

Tajnik turističnega društva Tržič Božidar Šinkovec govori o doseganju delu društva in nekaterih nalogah za naprej — Občani še premalo izkoriščajo možnosti, ki jim jih daje društvo, predvsem za tuje goste pa bi rabili informacijsko pisarno v Bistrici

Tržič — Po desetletnem popolnem mrtvilu je februarja letos v Tržiču spet začelo turistično društvo. Prikupno urejen prostor pod arkadami občinske stavbe in vsota denarja, ostalega od nekdanjega društva ter obogatenejša z dotacijo izvršnega sveta, sta bila osnovna pogoja za uspešen začetek dela. Nič manj pomembna kot ljudje; člani izvršnega odbora društva, zadolženi vsak za svoje področje in za določeno krajevno skupnost, oblikujejo delovni program turističnega društva, redno zaposleni tajnik Božidar Šinkovec pa je v prvi vrsti zadolžen za njegovo uresničitev.

»Ena od prvih akcij novega društva je bila priprava oziroma izdaja prospekta Tržiča z okolico,« je povedal Božidar Šinkovec. »Z denarno pomočjo združenega dela je prospekt izšel konec septembra.«

»Že takoj pa smo se v društvu lotili tudi obravnavanja gostinske problematike v občini, saj vemo, da je turistični razcvet veliko odvisen prav od peštr in kakovostne gostinske ponudbe. Glede na to, da imamo v mestu samo pet sob za prenočevanje, da je brez njih cela Bistrica in večina drugih krajevnih skupnosti, smo želeli zainteresirati občane za oddajanje turističnih sob in spodbuditi razmišljanja o gradnji hotela. Zasebniki se, žal, niso odzvali, verjetno predvsem zaradi dokaj visokih obresti za najeta posojila, brez katerih je težko priti do novih prenočitvenih zmogljivosti. Hkrati s tem smo poudarjali tudi potrebo po razširitvi in izboljšanju gostinske ponudbe, za kar je pokazal zanimanje tudi izvršni svet. Turistično društvo je predlagalo, naj se čimprej izvede kategorizacija vseh lokalov, kar bi stimulativno vplivalo na kvaliteto storitev.«

Po tržičkih krajevnih skupnostih so začeli delati turistični odbori. V sodelovanju s hortikulturno sekcijo, ustanovljeno pri turističnem društvu, bodo spomladi pripravili akcijo za najlepše urejen kraj.

»Turistično društvo Tržič spet sodeluje pri organizaciji tradicionalnih prireditve, kot so lomski ploh, gregorjevo in suštarska nedelja. Suštarsko nedeljo nameravamo v prihodnje še bolj etnografsko obarvati s prikazom suštarske obrti in z njo povezanimi običaji. Razmišljamo tudi o nekakšni obliki kramarskega sejma.«

»Kultura ima v turistični ponudbi pomembno mesto,« je nadaljeval Božidar Šinkovec. »Se to jesen nameravamo skupaj z vsemi, ki se v tržički občini ukvarjajo s kulturo, izdelati program ponudbe za naslednje leto. S kulturno skupnostjo smo že začeli organizirati obiske kulturnih prireditev zunaj občine. Prvi bo Pogoreličev koncert v ljubljanskem Cankarjevem domu, dobre možnosti pa se kažejo tudi za obiske opere, gledališč, galerij, koncertov zabavne glasbe in podobno. V sodelovanju s turističnimi agencijami smo letos poskrbeli za letni oddih občanov, medtem ko se izleti v naši organizaciji doslej še niso povsem uveljavili. Mislim, da Tržičani premalo izkoriščajo možnosti, ki jim jih daje turistično društvo, najsiho kot prireditelj sindikalnih izletov, strokovnih potovanj, smučarskih izletov, ki jih nameravamo ponuditi pozimi, in podobnih.«

Turistično društvo Tržič ima izoblikovane osnovne usmeritve dela, ki jih bo postopno razširjalo, dopolnjevalo. V načrtu ima akcijo za pridobitev čim več originalnih tržičkih spominov, pripravlja serijo novih tržičkih zaglednic, spodbuja obnovo Hudičevega mostu v Dolžanovi soteski, razvoju kmečkemu in planšarskega turizma, odpira sodelovanje s pobratenimi občini in s sosednjo Koroško.

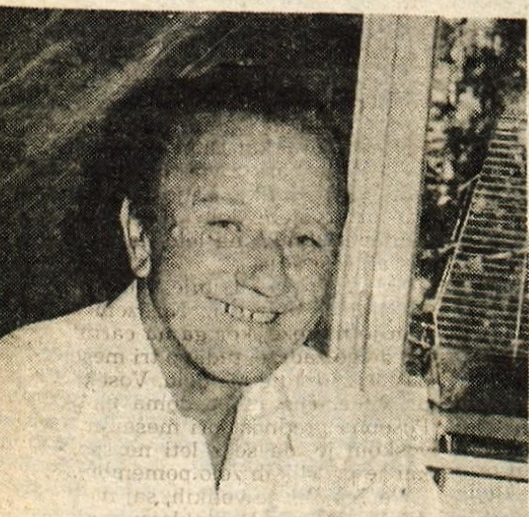
»Domači in tuji turisti, ki so doslej obiskali našo poslovalnico, so se najbolj zanimali za odprtje planinskih domov in za zanimivosti v mestu ter bližnji okolici. V veliko pomoč bi jim bile informacijske table na vpadnicah v Tržič in v samem mestu. Vsekakor pa bi bilo pametno, da bi v Bistrici, kjer se ustavi največ prehodnih gostov, odprli poslovalnico turističnega društva, v kateri bi gostje dobili vse vrste informacij o Tržiču in širšem prostoru, kupovali spominke in podobno.«

Pohod rezervnih vojaških starešin

Radovljica — Po programu rednega usposabljanja rezervnih vojaških starešin organizira občinska konferenca ZRVS s sodelovanjem sekretariata za ljudsko obrambo pri skupščini občine in s krajevnimi organizacijami ZRVS vsakoletni orientacijsko taktični pohod, ki bo v nedeljo, 23. oktobra. Udeleženci se bodo ob 8. uri zbrali v Ribnem pri združenem domu, v Gorjah pri domu TVD Partizan, na Lancovem pri združenem domu, v Lescah pri družbenem centru, v Mošnjah pri kulturnem domu in v Ljubnem pri domu TVD Partizan. Na 10 kilometrskem pohodu bodo opravili topografske in taktične naloge ter streljali z lahkim pehotnim orožjem. Pohod bodo sklenili s preverjanjem znanja s predpisanimi tem, ki so bile objavljene v reviji Naša obramba.

MI PA NISMO SE UKLONILI

Šmarjeta je videla čudne stvari...

Franc Pavlin-Franci

Pa je res podoben našemu Perdanu. Šele zdaj se tega zavem, ko mi pove, kako ga zamenjuje. Podobnost v obrazu, očeh, laseh, še smeje se podobno šegavo kot naš Perdan. Le malo višje rasti je Pavlinov Franci. Na številnih proslavah na Koroškem sem postala nanj pozorna. Vedno je bil tam. Ves se je razživel v teh krajih. Tod je partizani. Ko je prišel v Kokrški odred, pod komando Franca Ribnikarja-Lenarta, je šel

pivc na Koroško. V Šentjanž. Septembra 1944 je bilo. Naročeno jim je bilo, naj se lepo uredi, obrijejo, da bodo imeli na Koroškem miting. Pripravili so recitacije, pesmi. Podnevi naj bi prikorkali v Šentjanž. Potem je prišla druga komanda: počakati noči. Z nočjo se je razvila kolona proti Šentjanžu. Sprejaj zastava. A namesto pozdrava domačih aktivistov jih je pričakal strojnični ogenj. Mežnarjev Tonček iz Kranja, komisar minerske čete, je takrat padel. Hitro so se umaknili na našo stran, v Mojstrano in nazaj pod Stol.

Po požigu Gozda je šel drugič na Koroško. Javil se je, ko so zbirali prostovoljce. V 2. bataljon Zapadnokoroškega odreda je bil dodeljen. Mlad je bil takrat, neugnan. Hotel je akcije, borbe. Saj je imel akcije tudi prej v minerski četi Gorenjskega odreda. Nič kolikokrat je šla v zrak proga med Kranjsko goro in Jesenicami pa med Jesenicami in Radovljico. In bilo je živo, ko so pod gorami uničili cel kamion Nemcev. Prehranjevalne akcije so se vrstile. Toda na Koroškem si je obetal več borb, še več akcij. V Kortah so se največ držali v Selah, pa na Obirskem in okrog Železne Kaple. Med ostrostrelici je bil. Vrsto drznih akcij so izvedli. A ena med njimi je resnično vredna podrobnejšega opisa. Bila je tako drzna, da je nekdo celo pesem spisal o njej.

Januarja 1945 je bilo. Franci in Korošec Jože iz Apač sta bila določena, da gresta likvidirati izdajalca Nejceta v Šmerjeto. Toda kako? Nejcetova hiša je bila sredi vasi, tik zraven orožniške postaje. Potrebna je zvijača. Imel pa je Nejcet bika, h kateremu so okoliški kmetje vodili krave. Kravo bosta peljala k biku!

Jože se je oblekel v slabo civilno obleko, da je bil videti kot pastir. Franci pa se je ogrnil s hubertusom, pod katerim je zlahka skril mitraljez. Jože je v cekarju nosil pištolo in bombo. Snega je bilo dober meter, da si komaj čezenj videl. Kravo sta si sposodila pri kmetici v hribih, v bližini njihovega taborišča. Ko sta jo pripeljala v vas — Franci jo je vodil »na cunegel«, Jože pa je zadaj s palico poganjal — so ju pred Nejcetovo hišo obstopile ženske. Vse so bile v cokolah, se spominja Franci. Od kod sta, da ju ne poznajo? Pa sta se izgovorila, da sta pripeljala kravo od Zavrha, kjer služita. Najčeta iščeta, da bi kravo pripustil k biku. Videla sta orožnike, ki so pogledovali skozi okno, toda ohranila sta mirno kri. Ženska, verjetno je bila Nejcetova domača, je pravila, da Nejceta ni doma, da je šel v Borovlje. Nista verjela in Jože je ubiral za njo po stopnicah, da bi se prepričal, če se Nejcet kje ne skriva. Pištolo je medtem že vzel iz cekarja, jo skril za hrbet... Naenkrat pa vrišč in vpitje iz hiše. Ženska je ugledala pištolo. Jože je skočil ven, Franci je pripravil mitraljez na strel. Takrat pa ju je naenkrat, kot po čudežu, zakrila megla. Brez strela sta se umaknila in tudi kravo pripeljala nazaj h kmetici. Vesela je bila, da sta žival pripeljala nazaj, kajti pri partizanih in vojski nikoli nisi vedel, ob kaj boš. Po klobase je stopila, da bi jima postregla, takrat pa je zunaj zaropotalo. Njuni soborci so udarili po dveh orožnikih, ki sta se za njima priplazila iz Šmarjete. Eden je padel, eden se jim je pa pridružil.

Bila je to drzna akcija in vest o njej je v hipu preplavila vso Koroško. Kaj vse si upajo slovenski partizani? Sredi belega dne ti pridejo poročnat z izdajalcem! Vpričo polne postojanke orožnikov! Takrat je nastala pesem, ki pripoveduje, da je Šmarjeta videla čudne stvari, da so se partizani tam podnevi kar sprehajali; kdor ne ve, Najčeta naj vprašaj gre... Noben miting na Koroškem ni minil brez te pesmi. Postala je nekakšna partizanska himna Koroške. Zdjaj jo je v svoj izbor sprejel tudi Koroški partizanski zbor

in jo prvič 19. decembra lani zapel na koncertu v Celovcu.

Do konca vojne je Franci ostal na Koroškem. Tudi v zaključnih bojih za osvoboditev Koroške je sodeloval. Še eno cvetko ima od tam. Ko je s tovariši v Borovljah ustavljal in razoroževal bežeče belčke in Nemce, je ustavljal tudi osebni avto, iz katerega mu je orožnik pomolil dokument. Na njem je pisalo, da se naproša vse partizanske enote, da se temu in temu gospodu pusti prosta pot. Podpisan je bil — njegov oče. Orožnik s priporočilom je bil poveljnik orožniške postaje iz Podbrezja, od koder je bil Franci doma. Bil je zanesljiv, zato mu je Francijev oče tudi napisal tisto priporočilo. Še danes mu je žal, da ni spravil dokumenta.

Ko naj bi se šla v Borovlje pogajat z Nemci Polde Pernuš-Igor in komisar Zdravko, sta bila Franci in Jože določena za spremljevalca. Franci je bil že na kamionu, ko se je Poldo premislil in ni šel zraven, zato je tudi Franci ostal. Kdo ve kako bi se misija končala zanj. Zdravka so takrat Nemci v Borovljah ustrelili za pogajalsko mizo v hotelu, Jože pa je ušel. Čudna je bila takrat na Koroškem.

A vendar se mu zdi, da ni bilo najhuje v akcijah, v bojih. Tudi ob zaključnih bojih na Koroškem ne. Najhuje je bilo zanj leto 1942. Takrat je stric Stane Pavlin padel v okrogelski jami, strica Lojzeta Pavlina so Nemci ustrelili v Gorbvih, v Stražišču so Nemci pri Šempetrskem gradu ubili starega očeta Janeza Pavlina. Pri Franciju doma so samo čakali, kdaj bodo prišli še po očeta in kdaj bodo selili družino. Bili so poznana partizanska družina. A vsaj s tem jim je bilo prizaneseno.

Rad se vrača na Koroško. Vsakič obuja spomine na tiste dni, na akcije, na tovariše, ki so padli. Vsako leto ob dnevu mrtvih obišče njihove grobove. Tudi tokrat jih bo. Le malo grenkobe je sedaj zraven, ko je treba za njegovo Koroško iskati dovoljenje. Mar je tega res treba?

D. Dolenc

Velika pridobitev Kabineta slovenske fotografije

Kranj — Pokojni slovenski fotograf, znani upodabljaec naših gora **Škerlep** iz Ljubljane, je v svoji oporoki zapustil Kabinetu slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju v Kranju svojo celotno fotografsko zbirko, med drugim več kot 13 tisoč fotografij, negativov in bencinskih diapozitivov, vrsto fotografskih aparatov in drugih pripomočkov za fotografiranje ter bogat izbor predvojne strokovne literature. Kabinet slovenske fotografije je s Škerlepovo zbirko občutno pomnožil svoje gradivo za zgodovino slovenske fotografije, ki ga zbira in ureja že več kot deset let. ca

Priznanje za Karla Kuharja

V začetku oktobra so v Galeriji jugoslovanskega portreta v Tuzli odprli razstavo portretov več kot 250 jugoslovanskih slikarjev, grafikov in kiparjev. Med desetimi likovniki iz Slovenije, katerih dela je za razstavo izbrala strokovna žirija, sestavljena iz nekaterih najpomembnejših jugoslovanskih umetnikov in umetnostnih kritikov, je tudi slovenski slikar **Karel Kuhar**. Njegov ikarski diptih velikih mer predstavlja ženski portret v posebej prirejenem slikarskem ambientu. ca

KULTURNI KOLEDAR

JESENICE — Kulturna skupnost Jesenice obvešča, da bosta **Priznanje in Prešernova rojstna hiša** od 21. septembra do 28. oktobra odprti po naslednjem urniku: **Priznanje** od 9. do 14. ure, **Prešernova** pa od 8. do 12. in od 13. do 16. ure, vsak dan, razen ponedeljka.

V gledališču **Tone Čufar** na Jesenicah si lahko ogledate v petek, 21. oktobra ob 19.30 delo **A. Leskova — Kraljična Haris**. V nedeljo, 23. oktobra, ponedeljek, 24. oktobra in torek 25. oktobra ob 20. pa si lahko ogledate **Povest o tem, kako sta se sprla Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič** delo Nikolaja Vasiljeviča Gogolja.

RAĐOVLJICA — V Šivčevi hiši je odprta razstava oljnih slik akademskega slikarja **Leon Koperca**.

KRANJ — Pionirski oddelek Srednje knjižnice Kranj vabi vsako sredo otroke od 5. do 10. leta starosti na **Uro pravljic**. V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska in umetnostnozgodovinska zbirka ter stalna razstava del slovenskega kiparja **Lojzeta Dolinarja**. V drugem nadstropju iste stavbe si lahko ogledate stalno razstavo **Ljudska umetnost** na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši sta odprta **Prešernov spominski muzej** in **Prešernova soba**. V galerijskih prostorih Prešernove hiše je na ogled razstava mojstra fotografije **EPIAP** in dobitnika letošnje nagrade **Foto zveze Jugoslavije** **Janeza Marenčiča**.

V galerijskih prostorih **Mestne hiše** si lahko ogledate razstavo **Jugoslovanska fotografija 1963**. V baročni stavbi v **Tavčarjevi hiši** je na ogled stalna zbirka **Narodnosvobodilna borba na Gorenjskem** in republiška stalna zbirka **Slovenka v revoluciji**.

Na prehodu med **Titovim trgom** in **Tavčarjevo ulico** je na ogled stalna zbirka **Kulturnozgodovinski spomenik Kranja**.

ŠKOFJA LOKA — V knjižnici Ivana Tavčarja v Škofji Loki bo v torek, 25. oktobra **Ura pravljic — Biharije** ob 17. uri. V sredo, 26. oktobra ob 18. uri bo **Večer z diapozitivi**. Vinki Grošelj bo predstavil **Manasu**.

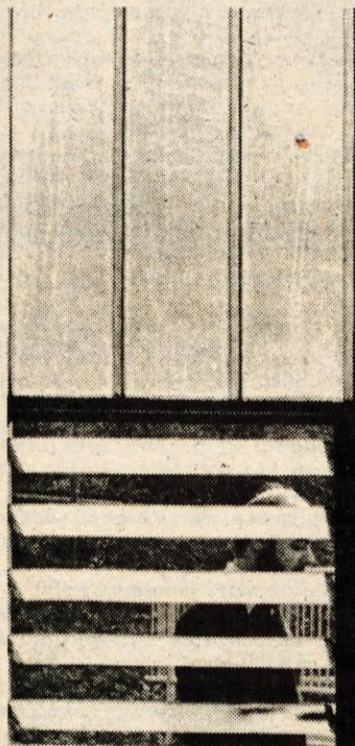
V galeriji na loškem gradu je do 21. oktobra odprta razstava slikarja samorastnika **Jakov Hure-Delmati**.

V loškem muzeju — galerija **Škofja Loka** bo drevo ob 18. otvoritev razstave kipov in risb, ki jih razstavlja **Peter Jovanovič**. V kulturnem programu bodo sodelovali **Oktet Jelovica** in **Nadja Strajner**.

ŽIRI — V nedeljo, 23. oktobra ob 16. bo v Druženem domu **Partizan Žiri** v počastitev 40. obletnice osvoboditve Žiri in 40. obletnice ustanovitve prvega MOO na Gorenjskem odprta razstava **fotoklobov Škofjeloške občine**.

Motiv je osnova za dobro fotografijo

Na Dnevih jugoslovanske fotografije v Kranju je Tržičan **Milan Malovrh** prejel nagrado za kolekcijo diapozitivov — Šport je njegova »hvaležna« tema, slika pokrajine, v kateri je človek posredno prisoten, pa »poobedeck«

Tržič — Z osnovami fotografije se je 32-letni Tržičan **Milan Malovrh** seznanil že v osnovni šoli. Z umetniško fotografijo se resno ukvarja osem let. V tem času je sodeloval kar na 93 skupinskih razstavah v različnih krajih doma in v tujini — trenutno prvič samostojno razstavlja v Kemijskem inštitutu **Borisa Kidriča** v Ljubljani — ter prejel 32 nagrad in priznanj.

Na letošnjih Dnevih jugoslovanske fotografije v Kranju je **Milan Malovrh** dodal nizu odličij novo, eno najdragocenejših. Prejel je nagrado za najboljšo kolekcijo diapozitivov. »Na prireditvi sem sodeloval že štirikrat, nikoli pa s tolikšnim uspehom,« je povedal. »Tokrat sem pač imel več sreče. Merila, ki vodijo do nagrade, so namreč tako različna in konkurenca tako velika, da ne smeš nikdar preveč pričakovati. In zakaj kljub temu sodelujem na Dnevih jugoslovanske fotografije? Predvsem zato, ker tu delijo naziv mojstra fotografije, do katerega je izredno težko priti. Letos sem izpolnil pogoj za kandidata za mojstra, prihodnje leto se nameravam za mojstrstvo resno potegovati. Ne skrivam svoje velike želje. Naslov mojstra fotografije je priznanje, potrditev dolgoletnega dela, ustvarjanja, iskanja.«

Malovrhovi nagradjeni diapozitivi prikazujejo športna dogajanja s tako imenovanim zoom posnetkom, podobnim magnetnim silnicam, razpotegnjenim okrog osrednjega lika, s čimer slika ohranja gibanje. »Športi, žal le tisti, ki so dosegli mojmo možnost, so še vedno »hvaležna« tema. Sicer pa se zadnji dve leti veliko več ukvarjam s črno-belo fotografijo pokrajine, v kateri iščem likovne razsežnosti ob večni prisotnosti sledov človekovega dela, bivanja.«

»Za dobro fotografijo je po mojem prepričanju, posebno ker se ne spušča v montažo, najpomembnejša izbira motiva. Ta zahteva veliko časa in tudi denarja. Veliko moraš potovati, ujeti prave trenutke. Zanima me vse.«

Kadar si **Milan Malovrh** odpočiva od fotografije, to pa nikoli ne traja dolgo, se ukvarja z organizacijskim delom v tržičkem fotoklubu in v filmskem klubu **Tomo Križnar**. Privlači ga tudi film. Dolej je skupaj z nekaterimi drugimi člani posnel štiri kratke filme. Zadnji in najuspešnejši je **Trip**, ki obravnava mlade narkomane v tržičkem okolju, njihovo doživljanje, stanje ob uživanju mamil. Film je sodeloval na več festivalih amaterskih kratkometražnih filmov in prejel pet nagrad.

H. Jelovčan

Kultura do leta 2000

Razprave se gibljejo med željami, realnostjo in potrebami — Kulturna skupnost Slovenije je pripravila obsežno analizo razvoja

Konec prejšnjega meseca so na pobudo slovenske Kulturne skupnosti potekale razprave o razvoju naše kulture do leta 2000. Kulturna skupnost je pripravila obsežno analizo (kar 148 strani) dolgoročnih razvojnih možnosti vseh vej kulture. Pripravljeno gradivo naj bi pravzaprav omogočilo in spodbudilo široko strokovno razpravo. Analiza je torej izhodiščni dokument našega kulturnega razvoja do konca tega tisočletja. Seveda gradivo izhaja iz trenutnega stanja ter razporeditve vseh kulturnih »sil« znotraj republike. Za kranjsko kulturo je bila zanimiva razprava, ki je bila namenjena področju gledališča. Kranjsko Prešernovo gledališče je na posvetu zastopal direktor Prešernovega gledališča **Kranj Jakob Kurat**. V kratkih osnovnih črtah nam je zarisal potek razprave, ki se je posebej ustavila tudi ob delovnih pogojih Prešernovega gledališča ter o realnih možnostih, ki bi v prihodnje morale omogočiti kranjskemu gledališču jasnejšo perspektivo.

»Na sestanku je bila načeta cela vrsta problemov. Kljub temu da se nam zdi leto 2000 še zelo oddaljeno, je treba že ta trenutek najti usmeritve nadaljnega razvoja. Razpravljalci smo ugotovljali celo vrsto pomanjkljivosti (nevdržan finančni položaj gledališč, zastarela tehnologija, neprimereni prostori, zaprtost, vedno manj gostovanj iz drugih republik ...). Precejšen del razprave smo posvetili t. i. mreži gledališč ter ugotovljali, da je bilo celotno slovensko ozemlje po vojni mnogo bolje pokrito z gledališko kulturo kot danes, saj so cela območja zaenkrat brez poklicnih gledaliških hiš (Gorenjska, Dolenjska, del Štajarske, delno Primorje). Razpravljalci so v svojih izjavah posebej poudarjali za prihodnje nujno profesionalizacijo

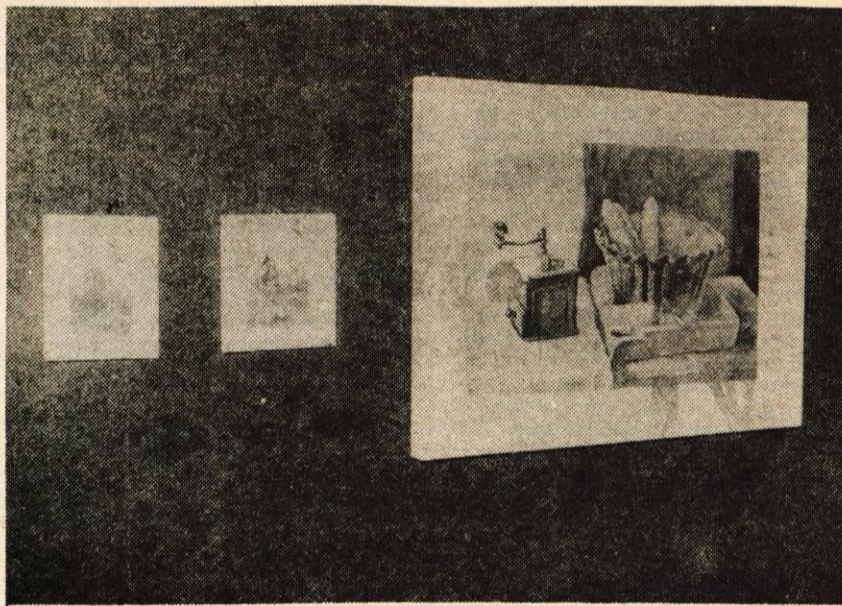
kranjskega gledališča. Tako bo v dokumentih razvoja vnesena ponovna profesionalizacija PG Kranj, saj ima kranjsko gledališče glede na dosedanje delo avtohtono pravico do boljše kadrovske zasedenosti ter vse najnujnejše pogoje in možnosti. Nekajkrat je bila poudarjena nujnost po policentričnem razvoju slovenskega gledališča. Vsi občani bi namreč morali imeti vsaj podobne možnosti za zagotavljanje potreb po gledališki umetnosti. Danes so razlike med posameznimi regijami odločno prevelike.«

Za kranjsko gledališče je bila razprava torej spodbudna. Še vedno pa ostaja odprto vprašanje: ali bomo načrtovali iz kulturnih potreb in razvoja posameznega gledališča ali pa iz sredstev, ki so ta trenutek sploh še na voljo. O denarju, ki izginja na relaciji med izvajalci in porabniki, na žalost še ni nihče razmišljal. Upajmo, da do leta 2000 ne bo več posredništva med tako imenovanimi porabniki in izvajalci.

M. L.

Razstava letošnjih knjižnih novosti

Škofja Loka — V knjižnici Ivana Tavčarja so v ponedeljek, 17. oktobra, odprli razstavo **Knjižne novosti** v letu 1983, posvečeno letošnjemu Mesecu knjige. Ob tem so pripravili literarni večer »Umrli bi, če ne bi imeli besede«, v katerega so zajeli misli o umetnosti in ustvarjanju, domišljiji, skrivnostni resničnosti in spoznanju ter lepoti. Misli so ponazorili z umetnostnimi besedili **Otona Župančiča**, **Ivana Cankarja**, **Svetlane Makarovič**, **Li Tai Poja**, **Charlesa Baudelaireja**, **E. A. Poeja**, **G. Leopardija**, **Hafisa**. Literarni večer so sodelovali **Ludvik Kaluža**, **Marija Lebar**, **Tina Teržan**, **Boris Pintar** in **Marko Črtalič**.

Akvareli v begunjskem Elanu — V sprejemnih prostorih begunjskega Elana se tokrat s svojimi slikami predstavljata **Tine Markež** in **Franc Dolinšek**, dolgoletna člana jeseniške likovne skupine **Dolik**. Markež je prispeval niz akvarelov majhnega formata, Dolinšek je dodal nekaj večjih. M. V.

S knjižne police Za mlade bralce

Dve knjižici za najmlajše bralce sta se pred kratkim znašli na knjižnih policah in po katerih brščas že zagreto segajo. Prva je poljudno znanstvena slikanica **Živi svet** avtorja **dr. Antona Polenca**, ki v sebi združuje štiri, pred časom izdane knjižice v zbirki **Pelikan**, ki jo je Mladinska knjiga izdajala pred leti. V njih je avtor sistematično obravnaval živalski svet različnih naravnih okolij in področij in brščas bi lahko rekli, da so knjigotrske okoliščine narekemale ponoven izid vseh štirih knjižic v eni izdaji. Avtor je kot priznan naravoslovec napisal že vrsto knjig — tudi za najmlajše bralce, ki so bile slednjim v veselje, pedagogom pa so velikokrat pomagale pri poučevanju radovednih šolarjev in spoznavanju le-teh z živalskim svetom, ki nas obkroža.

Avtor v knjigi sistematično prikazuje življenje v gorah, v gozdu, ob potoku in na travniku ter ob morju in v njem; za skupno izdajo pa je dodal še zanimivo poglavje o življenju v podzemnih jamah. **Siva miš, ti loviš Ele Peroci** in eni izdaji. Avtorice seveda ni potrebno posebej in znova predstavljati, saj gre za izrazito otroško avtorico, katere delo obsega niz izjemno popularnih zgodb in

pripovedi (Moj dežnik je lahko balon, Muca copatarica, Modri zajec).

V pričujočih zgodbah vsakdanji dogodki dobivajo nenavadne pravljicne razsežnosti, kjer je mogoče praktično vse; tu in tam pa skrbna in pozorna pisateljčina roka zariše tudi intimnejše doživljanje, ki odraščajočemu otroku nikakor ni tuje in v njem pušča tudi globlje sledove.

Knjiga je izšla v zbirki **Deteljica**, ki jo za najmlajše bralce tudi izdaja Mladinska knjiga v Ljubljani.

Boris Bogataj

Dalmatinski večer

Škofja Loka — V soboto, 22. oktobra, ob 19. uri bo v avli osnovne šole v Podlubniku v Škofji Loki celovečerni koncert znane dalmatinske vokalno-instrumentalne skupine **Srdela** iz Makarske. Dalmatinci tako vračajo obisk oktetu Jelovica, ki je poleti gostoval pri pobratnih pevcih v Dalmaciji. Srdela je eden najboljših dalmatinskih ansambljev, zato se obeta prijeten kulturni večer. Vstopnice so po 100 dinarjev na voljo v trgovini **Alpina** v Škofji Loki na Titovem trgu ter ured pred koncertom v Podlubniku.

Svoje ideje zagovarja z delom

Do 26. oktobra si v galeriji škofjeloškega gradu lahko ogledamo sedmo samostojno razstavo **Jakova Hureta-Delmatija**. Zveza kulturnih organizacij Škofja Loka je razstavo priredila v počastitev avtorjeve 60-letnice.

Jakov Hure-Delmati je slikar samouk iz vasi Brusje na Hvaru. Njegov slikarski talent je že zgodaj opazil učitelj, in staršem predlagal, naj ga pošljejo v gimnazijo in nato na akademijo. Vendar so takratne razmere to onemogočile, ostal je doma in pomagal očetu pri ribolovu in obdelovanju zemlje. Med vojno je stopil v vrste NOV ter kmalu postal oficir. Po osvoboditvi je ostal v vojaški službi. V Škofji Loki si je ustvaril dom in takrat se mu je spet vzbudila že zdavnaj pokopana želja po slikanju. Ko je bil leta 1964 upokojen, se mu je ta želja izpolnila in sedaj posveča ves čas slikarstvu.

»Kot vsak slikar imam tudi jaz vzornike. To so Rembrand, Leonardo da Vinci in Rubens. Brez vzornikov ni umetnika, tudi veliki slikarji so jih imeli. Slikanja sem se učil sam, veliko pa so me naučili akademski slikarji.

Samo talent ni dovolj, kajti le z delom se ga lahko dokaže. Pomoč akademskih slikarjev, njihovo usmerjanje, volja in talent pomenijo toliko kot polovica akademije.«

Jakov Hure-Delmati se na razstavi predstavlja z vsebinsko zaokroženimi ciklusi. To so predvsem slike, ki predstavljajo kronanje nogometaša **Peleja**.

»Nogomet je šport, ki me je vedno navduševal, saj sem ga tudi sam igral. Pele pa je nogometaš, ki je resnično zaslužil, da sem ga s svojimi slikami odlikoval. Zato je kar sedem slik na razstavi posvečenih temu nogometnemu velikanu, pa tudi borcu za mir. Vse slike iz zbirke »Kronanje Peleja« so prvič razstavljene. Prav tako tudi diptih »Jedrski Damoklejev meč«, ki je nastal v zaskrbljenosti za usodo človeštva spriču atomske bombe, ki neprestano visi nad nami kot Damoklejev meč.«

Mešanje barv z voskom je posebna slikarska tehnika, ki jo uporablja slikar pri svojem delu. Ker je tehnika zahtevna, lahko na leto naredi komaj pet ali šest slik.

»Material za slikanje, barvo in platno, največ dobim iz Nizozemske. Pri tem je najtežje, ker ga na carini pogosto dolgo zadrže, tudi po tri mesece. To pa me zadržuje pri delu. Vosek dobim pri čebelarjih in pa doma na Hvaru. Posebna prednost pri mešanju barv z voskom je, da se z leti ne spremeni, kar je pri slikah zelo pomembno.«

Večina slik je velikih, saj na primer diptih »Jedrski Damoklejev meč« meri kar 204 x 182 centimetrov, zato je za slikanje potreben primeren prostor.

»Pred leti sem imel v najemu dva ateljeja, delal sem pri tistu, kasneje pri hčerki in tudi doma. Če bi prodal več slik, predvsem Pelejevo zbirko, bi zaslužil za svoj atelje. Domači moje delo spoštujejo, občudujejo in pričakujejo uspeh. Jaz pa slikam in na otvoritvi razstave na škofjeloškem gradu sem obljubil, da bom delal in čez tri leta pripravil novo razstavo.

V. Primožič

STABILIZACIJA V ŠOLSTVU

Davek za drago organiziranost

Stabilizacija se ne uresničuje le v tovarnah. Stabilizacijsko obnašanje mora veljati tudi za družbene dejavnosti. Zato so pripravljene varčevalni programi za šolstvo, zdravstvo, kulturo. V šolstvu je program predvidel celo varčevanje s papirjem. Učnih listkov, testnih nalog in podobnih papirnih učnih pripomočkov naj bi bilo čimmanj.

Hkrati v strokovnih službah samoupravnih interesnih skupnosti, tudi izobraževalni, porabijo na tone papirja za delegatsko gradivo. Tudi zato, da se med drugim varčevalni ukrepi sprejmejo po samoupravni poti. Gradivo za sklic ene skupščine občinske izobraže-

valne skupnosti velja približno 70.000 dinarjev. Če so v povprečju na leto štiri skupščine izobraževalne skupnosti, odstejejo eni v občini samo za papir slabih 300.000 dinarjev, na Gorenjskem že 1,5 milijona dinarjev. V Sloveniji pa je šestdeset občin.

Delegatsko odločanje ne bremeni le občinskih izobraževalnih skupnosti. Tudi na republiški ravni je delegatski šolski sistem razvejan in zahteva dobro informiranost. Poročevalec Izobraževalne skupnosti Slovenije izhaja v nakladi 15.000 izvodov in sicer pred vsako sejo izobraževalne skupnosti Slovenije. Vsak izvod je prav gotovo

vreden vsaj 30 dinarjev. Posamezna številka torej velja 450.000 dinarjev. Brez poštnine.

Razen skupščine izobraževalne skupnosti Slovenije se je lani konstituiralo še 18 skupščin posebnih izobraževalnih skupnosti, ki »pokrivajo« posamezne usmeritve usmerjenega izobraževanja, razen njih pa še 44 izvršilnih organov, 19 odborov za samopravno delavsko kontrolo prav toliko odborov za ljudsko obrambo in strokovnih svetov.

Lani so v teh organih samo za nakup papirja porabili 1.443.000 dinarjev, za poštne znamke 537.000 dinarjev, za različne objave, kot so razpisi vpisov in podobno 2.370.000 dinarjev ter za razmnoževanje gradiv 1.500.000 dinarjev.

Denarja za šolstvo pa je vse manj. Zvezna vlada še nadaljuje naskok na skupno porabo in še naprej vodi politiko manjše obremenitve gospodarstva. Zato je bilo tudi za šolstvo pripravljeno več varčevalnih oziroma stabilizacijskih programov, ki so bili vsi po vrsti tako med solniki kot v javnosti zavrnjeni kot kratkovidni in neprimerni. Javnost meni, da požre ogromno denarja birokracija, ki se je nevarno razpasla tudi v šolstvu, da zaradi dragega delegatskega sistema in drugih boleznih samoupravljanja hoče sedaj nekdo naprtili kazen tistim, ki so najmanjši krivi — učiteljem in učencem.

Zato le kaže prisluhniti tistim, ki opozarjajo na nujne spremembe organiziranosti izobraževalne skupnosti in posebnih izobraževalnih skupnosti. V takšni organizaciji, kot so sedaj, ne morejo delati ceneje. S pametno organizacijo zlasti posebnih izobraževalnih skupnosti na republiški ravni bi namreč lahko letno v Sloveniji prihranili vsaj 60 milijonov dinarjev, kar je veliko več, kot bi pomenilo vse varčevanje z učnimi listki in večjimi obremenitvami učiteljev. Prihraniti bi se dalo tudi v občinah.

Zal so vsi ti predlogi do sedaj nalete-li na bolj ali manj gluha ušesa in novi program, ki je nekakšen obliž na raztrganega juljskega, še vedno govori predvsem o šolah in sicer o nujnosti preverjanja, proučevanja, racionalizacije, in dopolnjevanju vseh predvidenih izdatkov. Skratka, govori le o šolah, nič pa o organiziranosti celotnega šolstva in visokih stroških sedanje organiziranosti.

C. Zaplotnik

L. Bogataj

Kako postreči kupcu — Učenke drugega letnika srednje šole za trgovsko dejavnost v Kranju imajo te dni obvezno prakso. V Kokrinem oddelku v Globusu pod vodstvom Vide Jermanič preizkušajo, kaj so se naučile v šoli. Foto: M. Ajdovec

Je vsega kriva le pospeševalna služba?

Kmetijski pospeševalni službi smo naprtili mnogo (odvečnega) pisarniškega dela in posedanja na (brezplodnih) sestankih, hkrati zahtevamo od nje — četudi je kadrovska šibka — da bo vsako leto večja pridelava in prireja, za nameček pa jo še vsi po vrsti grajamo, da je neučinkovita. Resnica ima vedno dva obraza: kateri je pravi?

Škofja Loka — »Vedno bolj se izgubljam v pisarniškem delu, v pisanju poročil, pojasnil in programov za različne občinske in republiške organe, v sestavljanju zahtevkov za pridobitev regresov in premij, v snovanju naložbenih načrtov za odobritev posojila, v sestankovanju v zadrugi, občini in v različnih republiških strokovnih organih in skupnostih,« poudarja Jurij Kumer, vodja pospeševalne službe v škofjeloški zadrugi. »Res je, da je nekaj tega dela posredno povezano s pospeševanjem kmetijstva; res pa je tudi, da nam zaradi pisarniškega dela le tri petine delavnika ostane za delo na terenu. Kmetje že vedo, da nas vse bolj zapajajo s papirji, zato nas pogosto poščejo kar v pisarni. Ob tem pa je treba vedeti, da je na področju naše zadruge 1500 kmetij, od tega je trideset raztresenih po hribovskem svetu Poljanske in Selške doline, kar še otežuje naše delo. Štirje pospeševalci (za poljedelstvo, živinorejo, kmečki turizem in za gradnjo kmetijskih poslopij) obiskujemo kmetije po naročilu in po posebnem programu, ki pa ga prav zaradi preobremenjenosti ne moremo sproti uresničevati. Praviloma se pojavljamo le na kmetijah z več kot tremi hektari kmetijske zemlje, seveda pa tudi na manjših, če želijo našo pomoč.«

Kako se otresti pretiranega pisarniškega dela — to je osrednji problem, s katerim se ubadajo vse pospeševalne službe in ne le škofjeloška.

»Pretiravanja na tem področju so značilna za celotno družbo in kmetijstvo v tem ni nobena izjema. Lahko bi se, denimo, izognili pisanju zahtevkov za številne občinske in republiške premije in regrese, če bi ti dodatki postali sestavni del cene kmetijskih pridelkov. Nesmiselnost takšnega načina izplačevanja je še toliko večja, ker s premijami in regresi pokrijemo le razliko med dejanskimi izdatki in odkupno ceno, niso pa dodatki nikakršna spodbuda za večjo pridelavo in prirejo.«

V obdobjih, ko pridelava in odkup kmetijskih pridelkov zaostaneta za načrti, vedno zahtevamo odgovornost pospeševalne službe. Jer mar ona kriva vsega?

»Učinkovitost pospeševalne službe največkrat merimo le s količino oddanega mleka, mesa, krompirja in pšenice. Če je odkup večji kot prejšnja leta in v skladu z načrti, ni negotovnanj, sicer postane pospeševalna služba »grešni kozel«, na katerega običajno zvalijo

velik del krivde. Sprašujem se, so mar pospeševalci krivi, da je občasno manjkalo krmil, gnojil in zaščitnih sredstev, da je reprodukcijski material predrag, da so cene nekaterih kmetijskih pridelkov nespodbudne... Stroka ni odpovedala in to nam potrjujejo tudi primerjave za daljše obdobje. Pred 11 leti smo v zadrugi odkupili 3,4 milijona litrov mleka, lani 4,8, pred petimi leti, ko so bile razmere v govedoreji izjemno ugodne, pa celo 6,1 milijona litrov. Pred desetletjem smo odkupili 2655 ton krompirja, predlani pa doma la pet tisoč ton. Danes imamo izdelane razvojne načrte že za 750 zaščitnih kmetij (od skupno 900) in le redke so, o katerih nimamo zbranih osnovnih podatkov. Skupaj z ostalimi službami v občini smo uspeli zaustaviti odseljavanje s hribovskega področja in okrepi kmetijsko dejavnost. Pripomogli smo k dobremu odnosu med kmeti in zadrugo. To delo se ne more neposredno izraziti v številkah, vendar pa tudi to kaže na uspešnost in učinkovitost pospeševalne službe.«

Srečanje z žeparjem

Stal sem v avtobusu in nenadoma začutil, da mi nekdo zelo nespretno vleče iz zadnjega žepa denarnico. Hitro sem zgrabil tisto roko in se obrnil. Zagledal sem moškega srednjih let. Nasmehnil se mi je in skomignil z rameni.

»Ste amater?« sem ga vprašal.

»Ne, ne, amater pa ne!« je zelo odločno odgovoril.

»Zakaj pa potem takšna nespretnost?« sem ga vprašal.

»Veste, ravnokar so mi na Kliničnem centru sneli mavčno oblogo z desne roke. Komplikiran zlom je bil. Zato roka in prsti še niso razgibani. Treba bo še veliko vaje in zato sem takoj začel z delom. Saj veste, da je v teh časih storilnost zelo pomembna, če se hočemo izkopati iz težav. Navsezadnje pa je treba živeti.«

»Seveda, tudi živeti je treba. Koliko časa pa boste potrebovali, da se vam vrne storilnost, to se pravi, da se vam roka in prsti spet razgibajo?« sem ga radovedno vprašal.

»Nekaj mesecev, morda pol leta trdega dela.« je odgovoril.

»Kako pa boste preživeli čas vaše nespretnost?«

»Najraje bi šel v zapor. Za hrano in stanovanje mi ne bi bilo treba skrbeti, pa še v miru bi razgibal roko in prste.«

»Potem je pa najbolje za vas, da greva takoj, ko se pripeljeva do končne postaje, na milico, kjer vas bom prijavil za krajo moje denarnice.«

»Napravili bi mi veliko uslugo,« je odgovoril.

Ko sva koračila proti miličniški postaji, sem ga vprašal, kako to, da se je lotil ravno mene.

»Veste, po vašem obrazu sem sodil, da morate imeti denar.«

»Zakaj pa?«

»Podobni ste nekemu generalnemu direktorju!«

»Veste kaj, tovariš žepar: kje pa ste že videli generalnega direktorja v avtobusu za rajo!«

»Da, tu sem naredil napako. Človek je pač zmotljivo bitje.«

»Najbrž boste morali opraviti podiplomski študij. Katero žeparsko akademijo pa imate?«

»Beograjsko!« je odgovoril.

»Pripočil vam bi zagrebško. Je bolj poduhovljena.«

Ko sva prišla do poslopja miličniške postaje, me je vprašal, kaj sem po poklicu.

»Delavec v proizvodnji,« sem odgovoril.

Udaril se je po glavi in rekel, kakšno neodpustljivo napako je naredil. »Se nikdar nisem segel v žep delavca iz proizvodnje!« je zgroženo rekel.

»Zakaj pa ne?« sem ga radovedno vprašal.

»Zato, ker v denarnicah delavcev iz proizvodnje ni kruha za nas! Saj sem že trideset let žepar!«

p. pavlovec

Nepotrebnosti kupi nalogov

Morda se še spominjate oddaje po televiziji pred kakšne dobre pol leta, ko so finančniki tarnali koliko nalogov morajo podpisati pri vsakem izplačilu osebnih dohodkov v temeljni organizaciji. Računovodja Ete iz Cerkna je pokazal stolpec 1400 nalogov za prispevke iz osebnih dohodkov, kolikor jih mora vsak mesec podpisati, ko delavci prejmejo svoje osebne dohodke. Resnično ni pravi nič vzpodbujajoče izgledalo vse skupaj. In več kot ima neka delovna organizacija tozdrov in delavce iz več občin, višji je tisti kup nalogov.

V kranjski Službi družbenega knjigovodstva so že leta 1978, ko so izplačila prešla na žiro račune posameznih tozdrov, začeli razmišljati, kako vse skupaj poenostaviti. Računovodje so se resnično zgubljali v kupih nalogov, kajti vsak tozdro mora, ko izplačuje osebne dohodke, s posebnimi nalogi nakazovat prispevke in davke po domicilnih stopnjah občin, kjer so delavci doma in še zbirne račune po občinah za socialno varstvo, otroško varstvo, kulturo, telesno kulturo in izobraževanje in še vrsto drugih nalogov. Pri večjih delovnih organizacijah so nalogi šli na tisoče in tudi desetstisoče.

Leta 1979 so vodilni delavci Službe družbenega knjigovodstva v Kranju do podrobnosti izdelali in uvedli obrazec 850, s pomočjo katerega se prav izplačila prispevkov zelo zmanjšajo. S pomočjo Save, ki je prva uvedla v svoje izplačevanje obrazec 850, so tudi ostali računovodje po Gorenjski sprevideli praktičnost obrazca. Vendar ne še vsi. Danes se

obrazca 850 na Gorenjskem poslužuje le 16 organizacij.

Najbolj pa so zgovorne številke, za koliko se je v delovnih organizacijah zmanjšalo število nalogov. Pri Alpetouru se je število nalogov vsak mesec zmanjšalo od 10.000 na 850, v Želzarni Jesenice od 15.000 na 1000, v Gorenjskem tisku od 590 na 150, pri Živilih in Centralu od 620 na 250, pri Tekstilindusu od 300 na 150, pri Verigi od 300 na 100, pri Zlitu od 225 na 113, v Elanu od 300 na 100, pri Lipu od 540 na 330, pri Almiri od 390 na 210, v Alpesu od 500 na 100, v GG Bled od 400 na 215, v VVZ Jesenice od 490 na 208, v Kokri Kranj od 390 na 240 in v Savi od 3.200 na 900 nalogov.

Na Gorenjskem so se, kot vidimo, obrazca 850 najštevilneje poslužile radovljiške delovne organizacije. Vrsti velikih delovnih organizacij, s velikim številom tozdrov in brez dvoma delavci iz številnih jugoslovanskih občin, med njimi tudi vsa Iskra, pa še ni pristopila, čeprav bi jim bilo prihranjenega ogromno dela.

Centrala Službe družbenega knjigovodstva Slovenije je maja letos izdala posebno brošuro, v kateri je poljudno obrazloženo, kako naj računovodje in finančni delavci tozdrov ravnajo, kako uporabljajo ta obrazec 850, ki je v pomoč samo pri izplačevanju osebnih dohodkov. A vse kaže, da je stara navada — železna srajca tudi pri finančnikih. Pa bi jo bilo le dobro »sleči«, kajti čas je vsak dan bolj dragocen.

D. Dolenc

Kocjanov ata

Z dolgo palico v roki je stopil v kuhinjo in počasi sedel v kot. Med kredenco in vratci, skozi katera gospodinja kuri peč, je njegov stol. Od tam je najlepše opazovati vrvež v kuhinji. Gospodinja kuha, mlada se ukvarja z otroki, moški pri mizi imajo svojo debato. Zamolklo se sveti steklenica z žganjem na mizi.

Slabo sliši stari Miha. Devetdeset jih ima. A razbere vedno, za kaj gre. Sicer mu pa povedo mladi. Tile v modrih haljah

so gotovo spet prišli zaradi vode sem v Lenart na rebri. Vse življenje se tod že bore za vodo. Menda bodo enkrat ja ugnali to njeno skopost. Skale so tu gori. Malo zemlje. Ni-

koli ni mogel globoko zaorati, tako kot dolinci. Tudi dven konjev ni smel vpreči v drevo. Takoj je pregloboko segel in ga zlomil. Tudi danes mladi ne morejo s traktorjem na nobeno njivo.

Težka je hribovska, razmišlja stari Kocjan. Včasih smo vse senožezi kosili. Z derezami se nas je po petnajst koscev spustilo v breg. En dan smo kosili pri enem, nato pri drugem. Ves dan smo kosili, da so bile roke kar nabrekli, zvečer pa smo si mrvo, zvezano z leskovimi trtami, zadegali na glavo pa hajd v dolino. Po sedemdeset kilogramov in še več so bile težke te krošnje. Zime so bile še hujše. Niso počivali tod, kot mislijo nekateri. Več ko je padlo snega, bolj so delali. Vso zimo so spravljali les v dolino. Dol do Poženka so ga vlačili s sanmi. Garali so, garali. No, saj poleti ni bilo nič lažje. Košnje, žetve, mlačve. Včasih so še na roko mlatili. Potem so v »gepel« vpregali konja. Zdjaj zanje dela stroj. Ko je mladi gospodar pripeljal prvi traktor, je bil hud. Kaj boš s to nerodnostjo, ki bo vse pohodila. Pa nakladalka! Saj bo vsa mrvo zdrobila! Zdjaj ve, da so stroji tudi hribovcu v veliko pomoč. Včasih so morali štirje nakladati voz sena, zdaj je dva. S kosilnico lahko samo polovico travnikov pokosi, druga polovica še vedno ostane rokam.

Dobro gospodarji mladi. V prave roke je dal. Šparovc je. Nov hlev je zgradil. Pravezprav dva, kajti v novega je treščilo in je pogorel. Nova hiša nad hlevom je pod streho. Sproti vse obdelajo. Hlev je poln živine. Konja imajo. Hribovec brez konja ne more. Kaj ve planotar, ki ima vse na ravnini. Tu se ti pa mimogrede zvrne voz, če ga ne naložiš prav. Nič ne ve, kako se kopljejo bregovi, kako je, kadar jim zmanjka vode.

Jezi se nad našim kmetijskim gospodarstvom. Včasih so bile planine polne živine. Konj in goveda. Tako polne, da so Kocjanovi morali na Veliko planino voditi živino. Še danes jo. Planine so danes prazne in zaraščene. Nihče jih ne čedi. To ni dobro.

Dajavte so velike. Tudi za hribovce. Včasih si teleta prodal, pa si plačal vse davke pa še zavarovanje. Danes je tele vse premalo.

Zadnja vojna je bila huda. A zanj še hujša prva. V Italiji in Rusiji je bil z regimentom. Najhuje je bilo v Tirolah, ko so Italijani s kanoni streljali nanje in jih je več pobilo kamenje kot granate. V teje zadnji vojni pa tudi nikoli nisi vedel, kdo je pod oknom. Beli? Nemci? Partizani? Tastrani iz Kamnika? Kadar so bile tu brigade, je bil štab navadno pri Kocjanu, ker je bila hiša velika in so bili otroci večji. Zdjaj le redko kdo od tistih partizanov še zaide sem gor. Pa imajo veliko, široko cesto...

Kocjanov ata je poleti še kosil, zdaj pobira sadje, postori to in ono. Ne da se. Tudi televizijo rad pogleda. Filme ima najraje. Ja, čisto drugače je kot včasih. Danes televizija, včasih so se pa zbirali v tej ali oni hiši ali pri cerkvi na Šenturški gori pa so zapeli. Do jutra so peli, da so jih slišala dekleta. Tudi njegova, Bolčarjeva Micka. Potem pa vse mine. Že trideset let je vdovec. Trinajst let je imel ženo v postelji. Takrat je bilo najhuje. Zdjaj je tu že mladi rod. Vnuč ima že svojo družino, pravnuki se motajo pod nogami. Mala Silva se že spet drži očeta za hlače. Nikamor ne sme brez nje. Mlada hiti previjati najmlajšo. Da je življenje okrog njega. V nedeljo bodo prišli vsi otroci in njih otroci, da bodo praznovali njegovo devetdesetletnico. Mar jih je res že toliko?

D. Dolenc

Zaradi izrednega zanimanja za nakup azalej in rododendronov so se pri hortikulturnem društvu v Kranju odločili, da jih bodo vrtnarji, ki bi radi na svojem vrtu nasadili te zlahke grmovnice, lahko dobili v prostorih društva (zraven Prešernovega gaja v Kranju) vsak ponedeljek od 16. do 18. ure. Prodaja bo tekla, dokler bo še vreme za sajenje.

En mesec na vrtu

V drugi polovici oktobra lahko začnemo izkopavati radič. Radič je nehalen in koren se ne debelijo več. Ko koren izkopavamo, jih ne smemo porjaviti. Ker imamo na vrtu le manjšo površino pod radičem, izkopavamo tako, da tesno ob vrsti rastlin napravimo lopato ozek, toda globok jarek, ki sega tako globoko kot koren radiča, da lahko pritisnemo koren in nekaj centimetrov jarek na nasprotni strani. Tako potegnemo iz zemlje, jo otresemo in pustimo neobrezano nekaj dni, da listi ovenejo, pri tem pa dobe rezani še nekaj rezervnih snovi iz listov. Ščavje porežemo na 3 cm dolžine, koren pa spravimo v zakop, v prazno gredico gredo ali v klet. V zakopu na vrhu, ki je toliko zavarovan, da so korenine dostopni vsak čas tudi pozimi, radič najbolje drži.

Koren radiča lahko vlagamo za siljenje neposredno v klet. Odbrane in malomerno razvite korenine vlagamo v pesek ali presejano peščeno kompostirano v medsebojni razdalji 6 cm in tako, da so vse glave v isti višini. Za siljenje je primeren vsak prostor, ki ima 10 do 18 stopinj C. Če klet ni popolnoma zatemnjena, nasujemo povrhu 20 cm debelo plast peska ali zelo peščene zemlje, v sili pa je dober tudi šotni drov.

Za potrebe majhnega gospodinjstva lahko silimo radič celo v večjih cvetli-

čnih lončkih, vedrih in podobnih posodah. Vrhovi z ostanki odrezanih listov segajo do roba posode. Silimo lahko v vsakem toplom prostoru; če je temperatura višja, bodo »štručke« hitreje dorasle in tudi manj grenkljaste bodo. Posode za siljenje radiča zatemnimo tako, da ob robu zasadimo v zemljo 4 (ali več) količke, čeznje pa položimo za svetlobo nepropustno tkanino ali temen papir. Ob spodnjem robu zavežemo, da ne more svetloba tudi od spodaj. Siljenje je končano v dveh do treh tednih, nato lahko posode ponovno uporabimo za nove korenine.

Prazne grede prelopatimo

Izpraznjene zelenjadne gredice oktobra prelopatimo in pustimo v neporavnanih grudah. Pri jesenskem lopatenju vrta pognojimo del zemljišča po možnosti s hlevskim gnojem. Pri tem pazimo, da iste površine ne apnimo niti ne uporabljamo thomasovega fosfata, ker vsebuje to gnojilo okrog 40 odstotkov apna. Pri gnojenju se ravnamo po kolobarju, v katerem gojimo zelenjadnice, saj hočejo imeti nekatere vrste pognojeno s svežim gnojem, druge pa tega ne marajo. Kjer smo pognojili s hlevskim gnojem, to je 1. poljina, bomo spomladi sadili med drugim tele zelenjavnice: vse solatnice, vse kapusnice, kumare, jedilne bučke, melone in belušno zeleno.

por tako in drugače

Nadet por

Potrebujemo: 400 g pora, 350 g mletega mesa, 1 jajce, 150 g skute, sol, poper, zelen peteršilj, 20 g moke, 1 dl kisle smetane, kumino, 100 g sira.

Dobro opran por narežemo na 10 cm velike kose (uporabimo samo beli del rastline) in ga razdelimo na cevke, ki jih napolnimo z mesnim nadevom. Zložimo v kozico, zalijemo z vodo ali juho in kuhamo, da se por dobro zmehča. Omako zagostimo s podmetom iz moke in kisle smetane, prevremo in še začimimo. V gotovo omako lahko po želji zamešamo še nariban sir.

Nadev: Surovega mletemu mesu primešamo jajce, pretlačeno skuto in začimbe. Če je nadev premoker, mu primešamo nekoliko drobtin.

Ocvrt por

Potrebujemo: 600 g pora, 40 g moke, 2 jajci, drobtinice, sol, olje za cvrenje.

Por operemo in narežemo na 7 cm dolge koščke. Obarimo jih v osoljenem kropu, odcedimo ter z žlico malo sploščimo. Povaljamo jih v moki, nato v razvrkljanih jajcih in drobtincah ter na vroči maščobi zlatorumeno ocvremo.

Ocvrt por ponudimo kot samostojno jed z jogurtom ali kislim mlekom ali kot predjed.

Zapečen por s sirom

Potrebujemo: 800 g pora, 200 g sira, 2 jajci, 4 žlice olja, 40 g moke, poper, sol, 1 dl mleka.

Por operemo, narežemo na 2 cm dolge koščke, ga obarimo v slani vodi in odcedimo. Polovico pora damo v pomaščen pekač, popopamo, posipamo z naribanim sirom ter prekrijemo z drugo polovico pora. Prelijemo z omako, ki jo razvrkljamo iz jajc, moke in mleka. Pečemo 35 minut v pečici, razgreti na 200 stopinj C.

ing. pavle hafner:

kulinarika novega veka

Konec 16. stoletja se začena novi vek. Življenje v mestih in na deželi se je umirilo. Turki so se umaknili na Balkan in niso več prihajali plenit v Srednjo Evropo.

Svetovni popotniki Krištof Columbus, Marco Polo, Vasco da Gama, Alfonso d'Albuquerque (odkritelj Dišavnega otočja in Cejlona), Amerigo Vespucci, Magalhaes, Drake, Tasman imajo zasluge tudi za razvoj evropske kulinarike. Na svojih potovanjih so našli nove začimbe, zelišča, nepoznane dišave in gomolje. Srečali so se z novimi okusi in jedmi.

Sprva so imeli kuharji in kuharice velike težave. Uporaba novih začimb

jim ni bila poznana. Prinesene dišave so bile tuje. Tujih rastlin in zelenjave niso znali pripraviti. Znana je zgodba o raziskovalcu, svetovnem popotniku Franciscu Drakeu, ki je v Evropo prinesel krompir. Njegova ladja se je ob povratku 4. aprila 1581 zasedrila v zalivu Temze. Na svečano kosilo je povabil kraljico Elizabeto I. in njen dvor. Prva jed je bila krompirjeva juha iz nove rastline, ki jo je pripeljal iz daljnih dežel Južne Amerike. Na žalost kuhar ni vedel, iz katerega dela rastline naj skuha juho. Namesto iz gomoljev jo je skuhal iz semen. Okus je bil strašen. Mornarji, ki so sedeli na palubi, pa so uživali ob kuhanih gomoljih.

Krompir je šele po 200 letih od svojega prihoda v Evropo pridrnil na miže starega kontinenta. Ljudje ga niso marali uživati in kmetje ne saditi. Friderik Veliki (1712-1786) je z zakonom vpeljal saditev krompirja. Pri nas je zahtevala sajenje krompirja Marija Terezija. Ko so se ga ljudje končno le privadili, pa so kmetje morali strahiti njave, da jim meščani niso poravnali gomoljev. Okoli leta 1840 je krompir napadla neka plesen in grozila je nevarnost, da bo krompir popolnoma propadel. Takrat so spoznali, da je treba gojiti semenski krompir. Danes si ne moremo misliti kosila brez krompirja.

Beli fižol, koruzo in sladkorno peso so pritovali iz Amerike. Začimbe in dišave, ki so prišle iz daljnih dežel, so začle v naše kuhinje, ko so jih pričeli prodajati v lekarnah. Magistri so opisali njihovo uporabo in pisali recepte za jedi, začinjene z novimi začimbami in dišavami.

Lekarnarji so že takrat trdili, da ima poper erotični učinek na moške. Cena je takoj poskočila in poper je bil ena od najdragocenejših začimb.

Kuharji na dvorih in gradovih so prvi pričeli uporabljati nove začimbe, dišave in zelišča. Evropska kuhinja je doživljala preporod. Tudi higiena je dobila veljavo. Meso so lepo očistili, ga oprali v vodi. Mize v kuhinjah so bile poribane in pobrisane. Odpadke in pomije niso več metali na ulice.

Jedilniki so postajali pestrejši, jedi okusnejše.

Jesenski kros

29. september je dan pionirjev. Tega dne smo v naši šoli priredili jesenski kros. Učenci drugih razredov smo tekmovali v teku na 400 metrov, učenci tretjih in četrtih razredov pa v teku na 600 metrov.

Zjutraj smo se s tovarišico odpravili na Strupijevo jaso, kjer je bila pripravljena proga za kros. Najprej smo se postavili na start dečki drugih razredov. Na tovarišev znak smo se pognali v tek. Zelo sem želel, da bi zmagal.

Tekel sem, kolikor sem mogel hitro. Ko sem bil prvi na cilju, sem bil zelo vesel. Tudi tovarišica me je pohvalila. Zelo dobro sta se uvrstila tudi Tadej in Gašper iz našega razreda. Tudi Maja je bila zelo dobro uvrščena. Najboljšim so po končanem tekmovanju podelili diplome.

Tako smo v naši šoli praznovali dan pionirjev.

Blaž Vuk,
2. b r. osn šole
Simona Jenka,
DE Center Kranj

Moje interesne dejavnosti

Ukvarjam se s tremi interesnimi dejavnostmi. Sem pri Balinarskem klubu, gasilskem društvu in še tabornik sem. Balinarski klub je star eno leto in pol. Blizu balinišča je barabara, zraven pa nekakšna rogovila. Po tej rogovili je barabara dobila ime vila Rogovila. Zvečer se moške zberejo za mizo, pogovorijo, potem pa grejo balinat. Balinišče je lepo, opremljeno z lučmi, s klopmi za gledalce, s koriti za baliniranje. Ekipa Rogovila tekmuje v 2. B gorenjski ligi. Tam zelo dobro igra. V prvem kolu je dobila sedem točk od osmih možnih. Imamo tudi mladinsko ekipo, v kateri balinam tudi jaz. Ekipi sem prvi bližalec. Če bom treniral, bom prišel v drugo ligo Rogovile. Balinanje je lep šport.

Gasilsko društvo je tudi priljubljeno v naši krajevni skupnosti. Tam je veliko otrok, ki bi se radi naučili, kako gasiti požar, kako ravnati ob požaru. Jaz sem pri pionirjih A desetar. Desetar mora na tekmovanjih znati besedilo in dati kazne. Letos smo bili na tekmovanju dobri. Zavzeli smo drugo mesto. Prvi so bili pionirji iz Voklega. Za ta lep uspeh bomo šli na izlet.

Taborniki smo zelo srečni in zdravi ljudje. Hodimo na izlete in na pohode. Letos smo šli na taborjenje v Belo Krajino. Tam smo se imeli zelo dobro. Ko smo prispeli v Adlešiče, smo se odpravili do tabora. Ko smo ga zagledali, smo se spogledali. Imeli smo kaj videti: šotori v ravni vrsti, drug za drugim, vse po isto čisto in urejeno. Zjutraj smo vstajali ob 7.15. Taborjenje Mirč nas je budil po zvočniku. Ko smo vstali, smo se šli kopalnice, potem pa smo zajtrkovali. Lepo po vodih smo šli na zajtrk. Po zajtrku je bila gozdna šola, tam so nas učile tri vodničarke: Simona, Nataša in Lidija. Našemu vodu smo dali ime Zmaj. Komaj smo čakali na kopanje. Kolpa je bila neverjetno topla in čista. V vodi smo bili lahko samo petnajst minut. Kmalu je bilo kosilo. Kosilu je sledil počitek. Nato je bilo zopet na vrsti kopanje, po kopanju pa malica. Imeli smo tudi taborniško olimpiado. Zmajji smo bili tretji. Zvečer pa smo ob ognju peli in se veselili.

Jože Zupan, 5. č r. osn. šole
Staneta Žagarja Kranj

Ne maram princa iz sanj

Nimam še prave predstave o svojem bodočem možu oziroma življenjskem spremljevalcu, ker se v to še nisem odločila in imam za te stvari še dovolj časa.

Vsekakor pa vem, da ne maram iskala princa, ker tudi sama nisem princeska. V prvi vrsti mi ne bosta pomembni lepota in materialni položaj mojega izbranca, ker vem, da s pridnostjo lahko dosegem veliko ciljev in izpolnim mnogo želja. Biti mi bo pomembna predvsem poštenost in razumevaščost prijatelja, na katerega se bom v vsaki situaciji lahko zanesla. Naj mi bo všeč tudi šport, da

bova lahko skupaj izkoristila prosti čas, bodisi za plavanje, smučanje ali drugo.

Gotovo pa bom bodočega izbranca primerjala tudi s svojim očetom, za katerega vem, da je zelo dober. Doma me poznamo alkohola, nasilja, preprirov in nesoglasij, živimo v lepo urejenem družinskem življenju, kjer si med seboj pomagamo in se imamo radi. Tako življenje bom skušala ustvariti tudi v svojem zakonu in od tega menjava ne bom odstopila.

Romana Kučina,
8. a r. osn. šole
Karavanski kurirjev
NOB Jesenice

Iz šolskih klopi

Počitnice na Vršiču

Po desetdnevnih počitnicah na morju sem odšel na petdnevne počitnice na Vršič.

17. avgusta zvečer smo s stricem prispeli v Erjavčevo kočjo na Vršiču. V kočji smo se prijavi in dobili ključ od sobe, kjer smo nekaj dni preспали. Malo smo si ogledali okolico. Po večerji smo odšli počivat, saj je bila drugi dan pred nami dolga pot na Mojstrovko.

Zgodaj zjutraj smo se odpravili na pot. Ko smo prišli do vhoda v steno, smo na steni zagledali dve plošči. Na eni je pisalo: »Pot je zavarovana.« Tako smo se začeli vzpenjati. Plezali smo počasi in se močno držali klinov in vrvi, ki je bila napeljana ob steni. Pot pa se je vlekla in vlekla. Vsak si je pri sebi mislil: »Samo en napačen korak, že bi zdrsel v prepad.« Naenkrat sem zaslišal glas: »Stojan, ali bomo kmalu na vrhu?« Odgovoril sem: »Vrh se že vidi. Kmalu bomo tam.« Tako se je tudi zgodilo. Na vrhu Mojstrovke sta v zavetju sedela mož in žena, oba Američana. Zelo sta bila navdušena nad lepoto naše domovine. Tudi mi smo občudovali okolico. Po kratkem počitku smo se po drugi strani Mojstrovke spustili. Pot navzdol je bila mnogo lažja kot vzpon.

Po starih urah hoje smo srečno prispeli nazaj v Erjavčevo kočjo. Čeprav smo bili utrujeni, smo bili vsi veseli.

Stojan Kostanjevec,
6. a r. osn. šole
J. in S. Mlakar Senčur

Naša jablana

Doma imamo majhno jablano. Posadili smo jo pred tremi leti. Prvo leto se ni obrodila, lani pa je bilo spomladi nekaj cvetov. Kmalu so nastale čisto majhne zelene kroglice. Te kroglice so se vsak dan bolj debelile. Iz njih so počasi rasla jabolka.

A ker so bile veje prešibke, so se upognile. Jablano smo morali podpreti. Vsak dan smo hodili gledat, če je sonce že kaj poljubilo sadeže in jih pozorilo. Ampak to se je zgodilo šele zgodaj jeseni. Najprej je sonce jabolka samo malo pobožalo, ker pa se je to dogajalo vsak dan, so bila jabolka čez teden dni rdeča.

Vsi smo mislili, da so jabolka že zrela, zato smo vsak enega utrgali. Že pri prvem ugrizu smo se popačili. Jabolka smo hoteli zagnati; že smo dvignili roke, da bi jih vrgli. Pa smo se premislili. Sklenili smo, da jih bomo kar pojedli. Še nekajkrat smo ugriznili v jabolka in zdela so se nam čisto dobra. Še isti dan smo pojedli vsa jabolka. Veje so se zopet dvignile. Jablana je bila videti kot prvo leto, ko je bila še prazna.

Drugi dan smo zopet hoteli k jablani. Preplašili smo zajčeka, ko je glodal drevo. Tako je bil zajček sit jablane, mi pa jabolka. Jablana pa si je zaradi zajčkove požrešnosti komaj opomogla.

Suzana Smolej,
5. a r. osn. šole
heroja Bračiča Tržič

Naenkrat se je znašel sredi kupa pločevine, starih avtomobilov, kamionov in viličarjev, ki so hoteli vsak po svoje. Ni vedel, kam s svojim vozičkom in težkim tovornom. Tjale za stare avtomobile, ki jih je pravkar z močnim avtogrenim ognjem razrezoval rezalec, bi moral stresti svojo rjasto pločevino. A tja mu je zaprl pot viličar in velik ogenj, ki je nastal na rezalčevem avtomobilu. Mora od tod! Poprimem za njegov voziček in skupaj ga potegnem nazaj proti izhodu. Težak tovor je pripeljal. Nič čudnega, da so mu po čelu in nosu stale drobne rosne kapljice. Potem mi pove, da je Matjaž Golc iz Kranja in da hodi v 4. razred osnovne šole na Primskovem. Pri očku v službi večkrat dobi kovinske odpadke, v livarni Rode, pa jih pripelje semle v Surovino. Vse počitnice je pridno zbiral staro železo. Po 300, 400 dinarjev je vsakič iztržil. Nekaj je šlo za zvezke in knjige. Tudi med šolo bo še pogledal za podobnimi odpadki in jih odpeljal na mesto, kamor sodijo. Za nove pancarje mora privarčevati in za smuči. Potem bo pa treba še vsakič denar za žičnico, če bo hotel na Kravec ali kam drugam... Prepričana sem, da bo Matjaž znal ceniti vsak dinar, ne le svoj, tudi očkov. — Foto: D. Dolenc

Vajenec je nekaj znal, ta pa nič

Junija bodo učenci iz triletnega usmerjenega izobraževanja postali delavci pripravniki — Ali je nezadovoljstvo združenega dela, ki želi »formirane« ljudi, namesto da jih bo moralo samo praktično usposabljanje, opravičeno, bodo pokazale nekajletne izkušnje — Kako se v Iskrini Kibernetiki pripravljajo za sprejem pripravnikov

lepo tiho — jasno pravi, da nova šola izobražuje mladino za začetek dela in ne za delo. To pomeni, da tudi učencu v triletni šoli daje predvsem široka splošna znanja, ki mu bodo pomagala, da se bo med delom hitreje prilagajal novim tehničnim dognanjem, se preusmerjal, če bo potrebno, zato pa mu mora praktična znanja dati samo združeno delo. Izobraževanje torej ne traja samo tri leta, ampak toliko mesecev več, kolikor bo trajala pripravniška doba.

Zanimiva je primerjava med številom ur praktičnega pouka v starem in novem šolskem sistemu. V Iskrinem šolskem centru je imel učenec v triletni poklicni šoli, bodoči telekomunikacijski mehanik, skupaj 1634 ur praktičnega pouka (na sedanji triletni četrti stopnji zahtevnosti ga ima le 490 ur), elektromehanic 1786 ur (zdaj 595 ur) in učenci v kovinarskih poklicih 1900 ur

(zdaj 857). Skoraj nespremenjeno pa je ostalo število ur za elektrotehniko (prej 475, zdaj 455 ur) in strojne tehnike (prej 551, zdaj 350 ur).

Vendar pa moramo uram praktičnega pouka v srednjem usmerjenem izobraževanju prišteti tudi ure, ki jih bo delavec pripravnik deležen na delu. Dolžina prakse sicer še ni določena, gotovo pa se bo sukala nekje blizu povprečja 960 ur. Seštejno in videli bomo, da vsota za bodoče delavce iz triletnega usmerjenega izobraževanja ni bistveno manjša, kot je bila v nekdanji poklicni šoli, medtem ko je za tehnične veliko večja.

Pripravnik bo zdaj torej vsak. Najpomembnejši del izobraževanja za »poklic« prevzema združeno delo. Naloga je zahtevna in draga, zato se je skoraj povsod, zlasti še v manjših kolektivih in drobnem gospodarstvu, upravičeno bojijo. Morda bodo marsikje

ubrali bolj praktično pot, se povezali s šolo in nanjo prenesli vsaj del programa usposabljanja pripravnikov.

Kako daleč so na tem področju, smo povprašali v Iskrini delovni organizaciji Kibernetika v Kranju, v kateri je zaposlenih okrog 4500 delavcev. Povedali so, da Kibernetika študenta povprečno 40 do 50 učencev v posameznem letniku triletnega izobraževanja, da pa bodo razen svojih študentov zaposlovali tudi druge učence, zlasti v deficitarni kovinarski stroki. Ta je z uvedbo usmerjenega izobraževanja postala še bolj deficitarna, saj se učenci, sprva odločeni za triletno izobraževanje, kasneje ogrevajo za nadaljevanje na peti, tehniški stopnji. Le peščica slabših ostane v manj zahtevnih programih. Prav zato bo verjetno tudi vse manj kadrovskih štipendij za triletno izobraževanje, saj delovna organizacija ne bo gotova, ali bo želeni kader tudi zares dobila.

Sicer pa se v Kibernetiki aktivno pripravljajo za sprejem prvih pripravnikov. Žal pravilnik o pripravništvu v Gospodarski zbornici Slovenije še ni sprejet, prav tako še ni določeno trajanje pripravniške dobe za začetek dela učencev iz različno zahtevnih programov in smeri izobraževanja. Vzporedno s pravilnikom naj bi izoblikovali programe za pripravništvo. V Kibernetiki, kjer lani niso zaposlovali delavcev iz skrajšanih programov izobraževanja, imajo smernice programov za pripravnike s četrto stopnjo zahtevnosti izobraževanja, ki jih bodo sprejeli junija, že narejene. Zdaj bodo v sozdu Iskra začeli pripravljati skupne, enotne osnutke programov, ki jih bo seveda treba prilagajati različnim proizvodnim procesom. Vedo za okvir nalog pripravnikov, vendar bo še potrebno usklajevanje s šolami. Zlasti, ker celotni program nekajmesečne pripravniške dobe vsebuje 30 odstotkov teoretičnih in le 70 odstotkov praktičnih znanj.

Zaskrbljenost in tudi jeza združenega dela torej nista povsem brez osnove. Zakon o usmerjenem izobraževanju je namreč glede pripravnikov po mnenju sogovornikov iz Kibernetike precej nedorečen, zato se združeno delo tudi takrat, ko je bil čas, ni glasneje odzvalo. Konkretna smernice prihajajo pozno, prepozno. Pred delovne kolektive postavljajo veliko večje zahteve, kot so si jih mogli zamisliti ob oblikovanju zakona. Jasno je, da zlasti v gospodarsko zaostrenih pogojih združeno delo želi varčevati na vseh področjih, tudi pri kadrih. Prav zato hoče »uporabne« delavce, ki bi jih lahko takoj po končanem izobraževanju v šoli vključilo v delo. Zdaj pa od njih vsaj nekaj mesecev ne bo imelo koristi. Celotno več; od dela bodo odtegnjeni tudi drugi delavci, inštruktorji pripravnikov.

V Kibernetiki ne dvomijo, da bodo delavci s širšo splošno izobrazbo sposobni hitreje in učinkoviteje slediti tehnološkemu razvoju kot delavci iz nekdanjih vajeniških šol. Vendar se bojijo, da bodo razen dragega pripravništva dobivali iz triletnih šol manj sposobne ljudi, saj se sposobnejši gotovo ne bodo zadovoljili samo s triletnim izobraževanjem.

Proces preobrazbe srednjega šolstva je dolgotrajen. Šele nekajletne izkušnje bodo pokazale, kaj usmerjeno izobraževanje prinaša dobrega in kaj slabega. In morda bodo prav izkušnje narekemale nove spremembe, boljše in cenejše rešitve. Morda tudi glede pripravnikov.

H. Jelovčan

Kura pri kuri v hlevu

Anica in Stane Maček iz Adergasa pri Celju ukvarjata s perutninarstvom. Vsako leto v domala dva kilograma težke kure in peti kokoši ne nesejo (pravljico) zlatih jajc, se dostojno živeti.

Adergas — Gospodar Stane se doslej še ni jezil na svojega bratranca iz Češnjevka, ki ga je pred desetimi leti prepričal, da je šel po njegovih stopinjah — da je podpisal kooperantsko pogodbo s ljubljansko Emono in pričel graditi 30 metrov dolg in 12 metrov širok kokošnjak. Sprva je celo dvomil o uspešnosti posla. Previden je bil in prostore gradil tako, da bi jih bilo mogoče že z manjšimi deli in izdatki preurediti za rejo krav in bikov. Odločiti pa se je bilo treba, ker kmetija s 4,5 hektara obdelovalne močvirnat zemlje ni dajala primerne dohodka. Stane in Anica sta poskusila, obrnila hrbet živinoreji, se zagna-

la v perutninarstvo in vsako leto Danes so Mačkovi med prvimi na Gorenjskem, ki si obiščen kos vsakdanjega kruha režejo s kokošjerejo. V desetih letih so zredili okrog sto tisoč perjadi, poleg kokošev petelinov še nekaj tisoč puranov in puric. Vsako leto so njihovem kokošnjaku izneslo preko 53 tisoč piščancev in debelih kur in petelinov. »Z Emono smo navezali dobre odnose,« poudarja gospodar Stane. »Do dneva nam čno se dogovorimo, kdaj bodo pripeljali dan piščance iz valilnice Zadovca, že vnaprej tudi vemo, kdaj bodo prišli ponje. Običajno to po 48 do 51 dnevih in tak-

»Zlata zibka« za invalidski stol

Idejo za stol, ki bi bil zaradi prilagodljivosti z motnjami v gibanju, je pobudila raziskovalno društvo za cerebralno paralizo, uresničil pa Police pri Kranju — Na celjskem sejmu naj širšo uporabo nekaj časa še na testiranju v drugih ustanovah

Gorenjsko društvo za cerebralno paralizo je na nedavnem celjskem sejmu igrače »Vse za otoka« razstavilo stol za otroke z motnjami v gibanju. Stol iz povezanih lesenih plošč je bil predstavljen v dveh izvedbah — za šolskega in predšolskega otroka. Novost je na sejmu vzbudila veliko zanimanje obiskovalcev, predvsem staršev otrok, prizadetih s cerebralno paralizo, o stolu, uporabnem tako doma kot v organiziranem varstvu so se nadvse pohvalno izrazili tudi strokovnjaki. Enako je mislila tudi sejemska žirija, ki je na prvo mesto med petimi »zlato zibko« nagrajenimi izdelki postavila prav ta stol.

Morda se res ne dogaja pogosto, da se društvo, ki skrbi za prizadete otroke, ukvarja z izdelovanjem ortopedskih pripomočkov — kajti stol po svojem namenu, ne glede na to, da bo treba na uradno klasifikacijo še počakati, sodi med ortopedska pomagala. Vendar s tem pred sedmimi leti ustanovljeno društvo dejansko uresničuje, kar si je zapisalo v svoj program — pomoč pri usposabljanju svojih prizadetih članov, pri ohranjanju in razvijanju njihovih sposobnosti ter s tem seveda pri vključevanju v življenje. Pri razvijanju različnih dejavnosti, kot so na primer šola za starše, šola v naravi, športna dejavnost za prizadete otroke so pred do-

brim letom predvsem na pomoč staršev prizadetih otrok ustanovili tudi raziskovalno skupino. V njej se med drugim nahajajo fizioterapevti, specialni pedagogi, starši in drugi delavci društva porajajo ideje o igračah in terapevtskih pomagilih za prizadete otroke.

Idejo o univerzalnem stolu za otoka z motnjami v gibanju je uresničil Janez Zupan, sicer agronom, vendar se kot član društva in raziskovalne skupine zagrel za idejo, po enem letu je bilo kaj pokazati. O izdelku, ki ga izdelajo vseh strani, je Zupan povedal: »Predvsem nas je gnalo to, da pri nas ni mogoče dobiti lahkega lesenega stola, uporabnega za igro in učenje, kar mor bi lahko varno posaditi otroka, ki tudi pri sedenju vse dele telesa potrebuje oporo. Projekt je res nastajal nekaj let, izdelki pa je zdaj pokazal, da se stol zaradi svoje gibljivosti, možnih naklonov in spreminjanja višine zelo približno vsestranski uporabnosti. Otoci z motnjami v gibanju morajo namreč pri svojem usposabljanju, pa tudi pri igri in hrotenju, imeti tak sedež, da jim ne bi povzročal še sekundarnih okvar.«

Starši otrok, prizadetih s cerebralno paralizo, so seveda obrnili v Celju hoteli naročiti stol, katerega je Zupan tudi prijavil za patent, vendar so se v Gorenjskem društvu odločili, da uporabnost stola poprej kar najbolje preverijo. Medtem ko se tri stole sicer že oddali v uporabo, bodo vseh deset preverjenih, ki so že izdelani, poslani na testiranje v zgornji in spodnji bolnišnici, zavodoma za invalidno mladino, varstvenim oddelkom s prizadetimi otroki, skratka vsem, ki se dnevno ukvarjajo s prizadeto mladino in bi lahko pri svojem delu ugotovili vse dobre lastnosti, ter seveda opozorili tudi na pomanjkljivosti. Na ta način stol, ki ga je mogoče izdelati povsem iz domačih surovin, s svojo uporabnostjo lahko pridobil potrebno klasifikacijo. Šele potem bi ga lahko, tako nega mnenja je tudi vodja raziskovalne skupine v Gorenjskem društvu dr. Tatjana Veščič, začeli izdelovati v večjih količinah. Za takšno pot so se odločili kljub že sedaj velikemu povpraševanju iz vse-

MILAN ORLIČ, INOVATOR LETA I:

V čem je bistvo stroja?

Stroji za asfaltiranje so ozki, vsako stran širše ceste asfaltiramo posebej. Na sredini nastane spoj, katerega smo doslej navadno le prekrivali, pa je bilo narejeno. Toda, strokovnjaki vedo, da na robu ostaja najslabši material, ki ga še tako kvalitetno prekrivanje ne popravi. Mrz pozimi naredi svoje in stik bo slej ko prej načel. »Asfaltvar« pa bo nekvaliteten material v širini 5–10 cm odstranil, nabrizgal lepljive snovi in na tako pripravljen in ogret asfalt bo stroj vtisnil novo, kvalitetno plast, ki bo dala kvaliteten stik.

Zahtevno delo je za njim. Celo leto je delal vsako popoldne. Zraven še gradnja hiše, delo v krajevni skupnosti. A nima časa za oddih. Tu je že vsaj deset novih idej. Prijavljen ima že nov izum, rezilko »orlov kljun« za rezanje betona in asfaltnih površin. Rezilka je tako tehnološko pripravljena, kot jo dejansko potrebuje delavec na terenu.

Enajst let je, odkar je Milan Orlič prišel v Kranj. Gradbeni tehnik je bil tedaj. Ob delu se je izobraževal in danes je gradbeni inženir. Na gradbiščih, na pripravah za asfaltna dela je delal sprva, zdaj že osem let dela na vgrajevanju asfalta. Vodja teh del je pri Cestnem podjetju. Toda presneto malo v pisarni. Strokovni delavci bi morali biti čim več med delavci, v neposredni proizvodnji in pomagati pri delavčevem ustvarjanju, ne pa se zakopati v akte. Prav tam, pri delu, dobiš zamisli.

Sam ni imel težav za prodor s svojo idejo. Višji si po rangju, lažje vnovič svojo zamisel, je prepričan. Zato svetuje, naj se inovatorji poslužujejo pomoči društva NOVUM iz Ljubljane. Če nima inovator opore v lastni delovni organizaciji, naj se zateče sem. Tu mu bodo pomagali, pokazali pot. Nobenih pravnikov ni treba.

Ideje je treba ceniti, pravi. Pri nas pa danes ljudje z idejami še niso cenjeni. Ko začneš svojo idejo uresničevati, je prvo vprašanje marsikoga: »Koliko boš pa potegnil?« To vrže senco na vso stvar. Prva naloga inovatorja je, da pomaga delavcu. Noben inovator v prvi plan ne postavlja denar. To je delo, garanje, prikrajšana je družina, ob ves prosti čas si. Vendar, če se prava ideja porodi, te ne izpusti.

Bolj bi morali gledati na inovatorja. Vsaj tujih strokovnih revij bi jim morali preskrbeti v delovnih organizacijah. Pošiljati bi jih morali na sejme, demonstracije strojev v tujino. Kakšna ideja bi pa le padla. In če bi se tak inovator nekako osamosvojil, ustvarjal naprej, bi mu občina morala obiske sejmov in podobnega vračunati v stroške. Mi pa delamo ravno narobe!

Pa vendar, domačo pamet bo treba ceniti, ker tuja ne bo dosegljiva.

D. Dolenc

»Asfaltvar«, stroj za kvalitetno vgrajevanje asfalta na stikih med starim in novim asfaltom, je njegov prvi izum. Danes, ko je tu, se vsem zdi silno preprost in enostaven. Toda, treba je bilo ideje in tudi uresničitve.

Zamisel za stroj, ki bo kvalitetno spajal dve asfaltirani površini, se mu je porodila na simpoziju jugoslovanskih gradbenih inženirjev in kemikov pred dvema letoma, kjer so postavili problem stika. Če poznaš problem in poznaš tudi materiale, pripomočke, s katerimi bi se zadeva dala uresničiti, in če se poglubiš, je rešitev tu. Sam pravi, da mu veliko pomaga risba. Šele zdaj mu je prišlo v zavest, koliko mu prav ta pomaga pri inovatorstvu. In poznavanje opisne geometrije, fizike in še česa drugega. Široko razgledan moraš biti, sicer ne uspeš. Pri uresničitvi potrebuješ sodelavcev, to je zagotovo. Hvaležen je sodelavcem v Cestnem podjetju, ki so imeli razumevanje za njegova prizadevanja, direktorju, komisiji za inovacije z ing. Drinovcem na čelu, ključavničarju Francu Bajžlju iz Nakla, ki je od vsega začetka verjel v njegovo idejo, mu dal na voljo delavnico, Renduliču iz Dupelj, Agrotehniko in Plinarni iz Ljubljane. Vsi so zainteresirani, da bi ta stroj čim prej vsestransko pretestirali, da bi lahko delal po vsej Sloveniji, po vsej Jugoslaviji. Zdaj ni imel denarja za finese, kot je hidravlika in podobno. Toda tudi tak, brez dodatkov, svoje delo temeljito opravi.

Novem

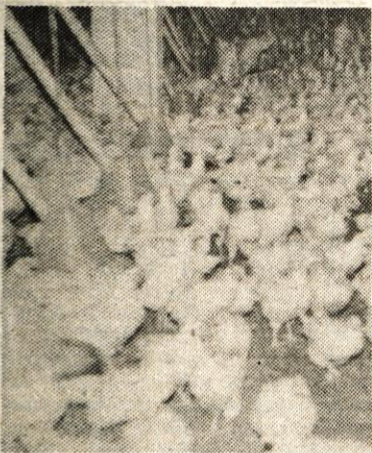
desetletje
piščancev
njihove
perutinarstva da

in kure tehtali
kilogramov. Priskr-
bena krmila, po-
siščejo njihovi
po potrebi tudi
varki. Med posa-
vurni je koko-
14 dni prazen in v
več kot de-
metrov debelo plast
nasteljeno s
oljanci, razkužimo
podobno. Perjad je
žival. Že par dni
ko nam pripeljejo
prijem, pričemo z
kokošnjakov. Po-
prve dni, pozimi
vrednega dne. Veliko
olja in plina gre,
pa se varčevanje ne

za otroke
Gorenjskega
Zupan s
elek bo pred
vlinišnicah in

iz drugih repu-
obenem kaže, da je
pripomočki, name-
zadetim otrokom,
precejšnja praznina,
zadava domače izdel-
kovalni skupini pri
društvu pa že mi-
pomočke, ki bi se
prav na ta stol. Pri-
z utori, pritrje-
je osnova za nadalj-
pripomočkov, k
prijavljanju prizade-
je uporabljajo,
hotenja pomagati
otrokem ne zausta-
doseženem.

L. M.

splača. Če piščance zebe, prič-
nejo »kihati« in škoda je več-
ja od prihranka. Prav izdatki
za elektro in kurjavo pa naj-
bolj obremenjujejo naš dohod-
dek. Energija se je v zadnjih
letih neznanost podražila in
to je tudi razlog, da je kokošje-
reja zdaj manj donosna kot
v začetku. Upamo, da so to
spoznali tudi v Emoni in da
bodo kmalu popravili odkupno
ceno. »

»No, letos poleti smo imeli
še nesrečo v kokošnjaku,« do-
daja žena Anica. »Toplotni
udar je v pekleni julijski
pripek zadel naš setsto kokoši.
Prišlo je iznenada, proti več-
ru, ko je vročina že popuščala.
Ni se dalo pomagati, čeprav so
nekateri z vodo močili streho
in postavili dodatne prezrač-
valne naprave. »Udar« je moril
po vsej Sloveniji, tako da je v
tistih dneh v Ljubljani, kjer
predelujejo živalska trupla,
zmanjkalo prostora. »

Prva leta so Mačkovi naen-
krat redili po 7500 piščancev,
zdaj jih imajo v eni izmeni
10.600. Pa vendarle je bilo v
začetku mnogo več dela. Tri

Anica in Stane Maček iz Adergasa se že deseto leto ukvarja-
ta s perutninarstvom. — Foto: C. Z.

leta so krmili ročno, preklada-
li težke vreče in jih nosili po
stopnicah v zgornji koko-
šnjak. Kasneje so kupili avto-
matski krmilnik in zatem še
silos za krmila. Stroji so vsaj
deloma rezbremenili pridne
Aničine in Stanetove roke.
Odtlej »potujejo« krmila iz si-
losa na krmilno mizo in odtod
v spodnji in zgornji koko-
šnjak. Perjad je požrešna ži-
val. Spočetka poje od 200 do
300 kilogramov krmil dnevno,
zadnji teden po tono na dan,
ob tem pa popije še tisoč litrov
vode. Dve leti so Mačkovi redi-
li tudi purane. Takrat so k
njim prihajali celo strokovnja-
ki iz Japonske, da so ločevali
živali po spolu. Pri nas menda
takšnih izvedencev še nismo
izolali. Sicer pa se prodaja
puranega mesa Emoni ni obne-
sla in Mačkovi so spet prešli
na rejo kokoši.

Čeprav so tudi perutninarje
prizadele sedanje gospodar-
ske težave, se Anica in Stane
nista prepustila malodušju.
Lepe načrte imata za prihod-
nost in lahko jima verjamemo,
da jih bosta tudi uresničila.

»Drugo leto bomo zamenjali
kritino na strehi kokošnjaka
in leseni strop nadomestili z
betonskim. S pomočjo kranj-
ske kmetijske zemljiške skup-
nosti nameravamo izsušiti
Virje, travnike, za katere že
ime pove, da so močvirnat. Če
bo melioracija uspela, bomo
zgradili še manjši hlev za 15
glav živine, medtem ko bomo
starega, v katerem je šest go-
ved in noriška kobila, podri-
li. In če bo tudi sin ali katera
od obeh hčera pokazala zanim-
anje tudi za perutninarstvo, bo-
mo povečali še kokošnjak, ta-
ko da bi lahko v njem naen-
krat redili tudi 20 tisoč piščan-
cev. »

C. Zaplotnik

PETKOV PORTRET

IVAN JELEN

Gobarjenje — recept za trdno
zdravje

Rojen je, kot pravi, sredi
gmajne. Njegov rojstni kraj
je namreč Ponikva nad Žal-
cem. Po poklicu je ekono-
mist, zaposlen pa v Podjetju
za PTT promet Kranj kot
vodja temeljne organizacije
združenega dela PTT Kranj.
V teh dneh, ko je bil v Kran-
ju sejem stanovanjske
opreme, sta ga domala vsak

dan lahko srečali na gobar-
ski razstavi. Kako tudi ne,
saj je kranjska gobarska
družina letos že štirinajstič
pripravila takšno razstavo,
Ivan Jelen pa je že tretje leto
predsednik te družine, ki
ima prek 200 članov.

»Z gobami sem se srečal že
kot 6-leten otrok. V tistih ča-
sah so nam pomenile po-
membem del prehrane in ne
zgolj začimbo. Najprej sem
spoznal jurčka in lisičko. Še
danes ljudje najbolj upošte-
vajo in poznajo ti dve vrsti
gob. Ko pa sem se vključil v
kranjsko gobarsko družino,
sem svoje poznavanje kma-
ču razširil. Naravnost užival
sem pri tem, saj me je to
spominjalo na mlada leta.
Potem je vse skupaj preraslo
dobesedno v strast. Danes
poznam okrog 50 vrst razli-
čnih gob. Vendar, če bi bil to
pogoj za funkcijo predsedni-
ka gobarske družine, so v
naši družini člani, ki jih po-
znajo še več. Funkcijo pred-
sednika sem pač prevzel, ker
v tem tovariškem krogu zelo
rad delam in, kot kaže, so tu-
di oni zadovoljni z menoj. »

Čeprav ga je čas preganjal,
ga je že samo pogovor o go-
bah tako prevzel, da je mi-
mogrede minila debela ura.
»V Sloveniji je danes 16 go-
barskih družin, od tega na
Gorenjskem tri z daljšim
stažem, od lani naprej pa je
še četrta v Trzinu. Temelje
kranjski gobarski družini sta
pravzaprav postavila njen
današnji častni predsednik
Stane Toplak in zdaj že po-
kojni tajnik Stanko Štiglic.

Program naše družine je
dokaj enostaven, hkrati pa
tudi učinkovit. Osnovno je
seveda spoznavanje gob, šir-
jenje kulture v zvezi s tem,
varovanje narave, gozdov in
osveščanje ljudi.

Najbolj me razjezi, če v
gozdu naletim na razbrcane
gobe ali če naletim na gobar-
ja, ki spravlja v košaro vse,
kar mu pride pod roko. Mar
ni zdrava rdeča mušnica
pravi okras v gozdu; zakaj bi
jo torej brcali? Tisti pa, ki
prav vse odtrga, se objestno
igra z usodo. Pranje želodca
ni tako nedolžna stvar. Kdor
ve, kaj je to gastrokopija in
retroskopija, si bo še najlaže
predstavljalo, kako se tej
stvari streže. Najbolj pa sem
srečen, če naletim na celo
vrsto jurčkov. Če si veliko v
gozdu, se ti tudi to primeri. »

Verjamem mu, saj prosti
čas za Ivana Jelena pomeni
— gozd.

»Vsak ponedeljek ob
18. uri je v Tomšičevi 19 v
Kranju sestanek članov go-
barske družine. Vsakdo lah-
ko pride in veliko jih pride.
Člani in nečlani. Nekateri se
potem tudi včlanijo. Nekaj-
krat pridejo, da spoznajo ne-
kaj vrst gob, potem pa odne-
hajo. Okrog 40 pa nas je, ki
se nenehno izpopolnjujemo.
Tako danes že vemo, da je
na Gorenjskem okrog 600
vrst različnih gob in da je za-
res strupenih okrog 20 vrst.
Nekatere so še zelo nerazi-
skane. Takšna je na primer
koprenka, katere je okrog
400 vrst. Naša družina bo,
kar zadeva spoznavanje gob,
kmalu bogatejša za zelo po-
membno pridobitev. Uredili
bomo namreč laboratorij, v

katerem bomo razpoznavali
nove vrste gob, predvsem
njihovo užitnost. Del opreme
že imamo. Tako bomo kma-
lu prva gobarska družina v
Sloveniji z lastnim laborato-
rijem, pa tudi z lastnimi
sredstvi ga bomo opremili. »

Kar zadeva gobe, kroži ve-
liko bolj ali manj hudomuš-
nih izrekov. Tako menda go-
ba ne raste več, če jo kdo en-
krat opazi, ker jo potem pač
drugi odtrga. Pa tudi tisto je
res, da so vse gobe enkrat
užitne; vendar nekatere sam-
o enkrat. Kar pa zadeva
razliko med gobami in žen-
skami, so menda le redke
gobe strupene, ženske pa
kar vse.

Bogato znanje o gobah in
privrženost Ivana Jelena go-
barjenju in gobarski družini
spremljajo tudi anekdote.

»Ko je imela žena rojstni
dan, sem jo hotel povabiti na
izlet. Ona pa si je zaželela
sprehoda v gozd in nabira-
nja gob. Tako nisem vedel,
ali imam praznik jaz ali ona.
Hudomušna je tudi anekdo-
ta o zastrupitvi. Na obisku je
bil sodelavec in kot gobar-
skemu sladokuscu sem mu
seveda postregel z gobami.
Pojedel pa jih je malo preveč
in seveda so čez nekaj ur na-
stopile težave. Potem je za-
čela krožiti med sodelavci
zbadljivka, češ da sem ga ho-
tel zastrupiti. Najbolj pa sem
bil presenečen, ko sem bil
pri zdravniku in me je le-
ta vprašal, če sem jaz tisti Ivan
Jelen, ki sem ga hotel za-
strupiti z gobami. Izkazalo
se je namreč, da se sodelavec
in zdravnik enako pišeta. »

Ivan Jelen ocenjuje, da da-
nes ljudje veliko več vedo o
gobah. Pravi da gobe in al-
kohol ne gredo skupaj in da
so gobe bolj začimba kot jed.
Vendar ga ne preseneča, da
danes gobe že marsikje na-
domeščajo na jedilniku me-
so. Pri tem pa še vedno velja
osnovno pravilo:

»Vsakdo naj gobe, ko jih
prinese domov, še dvakrat
pregleda. Takšno gobarjenje
je najbolj zanesljivo. »

A. Žalar

SMOLDNEM SO NAPELJALI VODOVOD

Ljudi, živino
proti ognju

»Vreda bi nam predla letos,« je dejal Tone
Lazarčkov oče iz Smodnega nad
Loga, če ne bi potegnili vode. Že v manj
proletjih jo je zmanjkovalo, letos pa bi
pravi gotovo že od poletja sem brez nje.
»Vredno, da so se vaščani odločili za
vodovoda, saj vode sedaj veliko več
potrebujejo, kot smo je včasih. Ne le v kuhinji,
toda v vseh hlevih je

Le pet hiš je v Smoldnem. Dobra dva kilo-
metra je vas oddaljena od Poljan, nekaj več je
z Loga sem gor. Tri domačije so: pri Lazarč-
ku, Jurčku in Skoblancu so na kupu in spada-
jo pod krajevno skupnost Log, dve: Spodnji in
Zgornji Podboštar pa pod krajevno skupnost
Poljane.

»Prav to nam je večkrat v škodo,« pravi Ju-
rij Stanonik, mlad in napreden gospodar pri
Lazarčkovih. »Večkrat smo se že dogovarjali

in celo pisali prošnje, da bi vas spadala ali
pod krajevno skupnost Log ali pod Poljane,
vendar se do sedaj še ni nič ustalo. Bajse so ta-
ko razdelili po vojni, ko so ustanovljali prve
ljudske odbore in tako je ostalo. »

Kljub temu pa se krajski znajo združiti in
dogovoriti, če gre za dobro vasi in skupen in-
teres. Ker jim je nagajala voda, vsaka hiša je
imela svoj vodovod, a nobena posebno močnega
zajetja, so se lani dogovorili, da s skupnimi
močmi zgradijo novega. Pod Gabrsko goro so
naredili zajetje in potegnili dobrih 2300 me-
trov dolg vodovod. Položili so 3 cole debele ce-
vi, da bi bilo vode dovolj tudi ob morebitnem
požaru, obenem so zgradili tudi 80 kubikov
velik protipožarni bazen.

»Občinska protipožarna skupnost oziroma
gasilsko društvo Poljane nam je obljubilo po-
moč, če bomo gradili protipožarni bazen in po-
stavili hidrante. Čeprav so bili stroški zato ve-
liko večji, je vse do sedaj ostalo le pri obljub-
bah,« pravi Jurij Stanonik, »in prav bi bilo, da
bi se obljube držali. »

Napeljava vodovoda je veljala slab milijon
dinarjev, kar je nedvomno zelo velika investici-
ja za tako majhno vas. Občinska komun-
alna skupnost je prispevala 230.000 dinarjev,
nekaj sta pomagali tudi krajevni skupnosti
Log in Poljane, vse drugo pa so zbrali vaščani
sami.

»Pri vsaki hiši smo opravili v povprečju
300 udarniških ur. Rezervoar smo v glavnem
sami naredili, jarkov pa nismo kopali. To smo
naredili s strojem. Vse drugo je naše delo.
Kljub temu je od vsake hiše šlo nekaj starih
milijonov. »

Tudi z vzdrževanjem po mnenju Jurija
Stanonika ne bo težav. Vsak bo podelal na
svojem. Če bi prišlo do večje okvare, se ne bo
težko dogovorili, kaj in koliko bo kdo naredil.
Tako kot so se dogovorili za vzdrževanje
ceste.

»Dve cesti peljeta v našo vas: z Loga in iz
Poljan in pet kilometrov je moramo vzdrževa-
ti, kar pomeni, da mora vsaka hiša poleg dru-
gega dela skrbeti še za kilometer ceste. Da se

ne bi prepirali ali da ne bi ceste prepustili
dežju in hudournikom, smo se dogovorili, da
vsak, ki hodi v službo, letno prispeva za vzdr-
ževanje 1.200 dinarjev, če je brez avtomobila,
pa 1000 dinarjev. Določen znesek prispeva še
vsaka kmetija in vsak mora na cesti opraviti
določeno število ur. Če ne more, mora plačati.
Od krajevne skupnosti dobimo letno 20.000 di-
narjev in tako imamo obe cesti kar lepo vzdr-
ževani. »

Vodo sedaj imajo. Drug problem pa je
elektrika. Tako kot njihova vas spada pod dve
krajevni skupnosti, spada tudi pod dve razli-
čni elektrogospodarstvi. Pol vasi dobiva elek-
triko od Elektro Kranj, Podboštarja pa od
Elektro Ljubljana okolica.

»Oboji smo čisto zadnji v napeljavi in da-
leč od transformatorskih postaj. Zato je zve-
čer luč tako slaba, da ne dela noben stroj. Ve-
liko težav imamo poleti, ko s puhalniki spravl-
jamo seno pod streho. Zvečer ne moremo g-
ledati televizije. Zato bi bili zelo veseli, če bi
lahko dobili boljše napetost. »

Sicer se napredek tudi v tej vasi vidi na
vsakem koraku. Od vsake hiše hodi kdo na
delo in povsod stojijo v kolnikih traktorji in
kosilnice ter najrazličnejši priključki. Hiše so
polepšane in pred njimi so avtomobili.

»Res je delo sedaj, ko imamo stroje, veliko
lažje. Ne trpimo več tako kot so naši starši in
pa še mi v otroških letih. Vendar lahko upora-
bljamo le samostojne bencinske obračalnike
za travo, bencin pa dobimo le za kosilnico, kot
dolinski kmetje, ki obračalniki priključijo na
traktor. Kljub napredku smo tu, v hribih, še
vedno za marsikaj prikrajšani oziroma nas
vse več stane,« meni Jurij Stanonik.

So pa zato ljudje bolj prijazni, bolj gostol-
jubni in zgovorni. Morali smo obljubiti, da se
bomo še oglašali, če ne prej, pa maja, ko bosta
Lazarčkova mama in ata slavila zlato poroko.
To bo prav gotovo velika ohoč, saj imata ve-
liko družino — devet otrok, ki bodo na prazno-
vanje pripeljali žene in može, otroke in otrok
otroke.

L. Bogataj

Stanonik s sinovoma

Pri Lazarčku

Šport ob koncu tedna

Nogomet — Nogometno prvenstvo kranjske občine se nadaljuje s srečanji osmega kola. Spored tekem — člani — sobota ob 14.30 — Sava: Podbrezje, Naklo: Trboje, Šenčur: Triglav B, Primskovo: Kokrica, Zarica: Britof, Hrastje: Preddvor, Visoko: Grintavec, Bitnje: Velesovo; Pionirji — sobota ob 13. uri — Kokrica: Šenčur, Primskovo: Sava, Naklo: Zarica; kadeti — sobota ob 10.30 — Triglav: Alples, LTH: Sava, Britof: Jesenice (ob 15.30); mladinci — nedelja ob 10. uri — Preddvor: Šenčur, Trboje: Kokrica, Naklo: Primskovo. — **D. Jošt**

Škofja Loka: tek in pohod na Lubnik — Mladinski odsek planinskega društva Škofja Loka prireja v soboto, 22. oktobra, množični tek in pohod na Lubnik. Start teka bo ob 10. uri na Mestnem trgu, takoj za tekači pa bodo krenili k cilju pri domu Borisa Zihlerla tudi pohodniki. Prijave sprejema prireditelj še uro pred pričetkom tekmovanja na prireditvenem prostoru. Če bo slabo vreme, bosta tek in pohod prihodnjo soboto. — **M. Kalamar**

Jesenice: hokej Kranjska gora — Partizan — V nadaljevanju državnega prvenstva se bodo hokejisti Kranjske gore pomerili jutri ob 18.30 v dvorani pod Mežakljo s Partizanom iz Beograda. Po prepričljivi zmagi nad Špartakom iz Subotice računajo domači igralci tudi tokrat na uspeh. Hokejisti Jesenic pa bodo v soboto gostovali pri zagrebškem Medveščaku. — **J. Rabič**

Jesenice: kegljaški turnir — Domači klub za kegljanje na ledu prireja ob praznovanju 30-letnice obstoja v nedeljo, 23. oktobra, ob 7. uri v dvorani pod Mežakljo velik mednarodni turnir v kegljanju na ledu. Nastopile bodo ekipe iz ZRN, Švice, Italije in Avstrije, ekipa mednarodne evropske zveze za kegljanje na ledu ter kegljači iz Mislinje, Rateč, z Bleda, iz Kranjske gore in z Jesenic. Tekmovanje velja tudi za prehodni pokal mesta Jesenic. — **J. Rabič**

Jesenice: občinsko prvenstvo v balinanju — ZTKO Jesenice prireja v soboto, 22. oktobra, s pričetkom ob 8. uri na balinišču v Bazi na Plavži občinsko prvenstvo v balinanju. Nastopijo lahko štirizlanske ekipe športnih in drugih organizacij, člani pa morajo biti starejši od 18 let. Prijave sprejema prireditelj še danes na naslov ZTKO Jesenice, Ledarska 4. — **J. Rabič**

Rokomet — Rokometaši škofjeloške Jelovice se bodo v tekmi osmega kola medrepubliške lige pomerili jutri ob 19. uri v športni dvorani Poden v Škofji Loki s četrtouvrščeno ekipo Varteksa. V ženski republiški ligi bo jutri ob 16. uri srečanje med Preddvorom in ekipo Burje, v nedeljo ob 10. uri pa tekma Duplje: Polje. V drugi moški republiški ligi bo v nedeljo ob 10. uri v Žabnici gorenjski derbi med domačini in rokometasi Preddvora. V mladinski republiški ligi — center bosta danes ob 19. uri srečanja Jelovica: Škofja Loka in Kolinska Slovan: Sava, v nedeljo ob 10. uri pa še tekma Preddvor: Peko. V enakem ženskem tekmovanju bo jutri ob 10.30 srečanje Alples: Itas Kočevje in v nedeljo ob 11. uri Preddvor: Peko. V občinski rokometni ligi bodo ob koncu tedna na sporedu srečanja šestega kola. Spored tekem — petek — ob 15.30 Gumar: Storžič, ob 16.30 Sava: Jelovica, ob 18.30 Krvavec: Britof, ob 19.30 Krvavec-veterani: Duplje-veterani, ob 19. uri Peko-veterani: Veterani; nedelja ob 10. uri — Besnica: Duplje. — **J. Kuhar**

V tekmi osmega kola slovenske nogometne lige se bodo igralci kranjskega Triglava pomerili v nedeljo ob 14.45 na stadionu Stanka Mlakarja z nogometaši Šmartnega. V predtekmi — pričela se bo ob 13. uri — bosta igrali mladinski enajsterici Triglava in Elana iz Novega mesta.

NOGOMET

Prvi poraz nogometašev Lesc

Kranj — Po sedmem kolu nogometnega članskega prvenstva Gorenjske so v vodstvu igralci Lesc in Poleta z 11 točkami pred Alplesom z desetimi. V zadnjem kolu so Lesc gostovali v Železnikih, kjer so v tekmi z domačini doživeli prvi letošnji poraz. Bled je v gosteh premagal škofjeloško Jelovico, Kondor doma Reteče in žirovska Alpina enajsterico Bohinja. Polet je doma izgubil z nogometaši LTH, Gorenja vas in Tržič pa sta se razšla z neodločenim izidom. V pionirskem tekmovanju vodi v A skupini Bohinj pred Lescami in Jesenicami, v B skupini pa Reteče pred Alpino in LTH-A. Izidi — člani — Alples: Lesc 3:1, Jelovica: Bled 0:1, Kondor: Reteče 9:0, Alpina: Bohinj 3:2, Polet: LTH 2:3, Gorenja vas: Tržič 2:2; pionirji — A skupina — Bohinj: Lesc 3:4, B skupina — LTH-A: Lesc 10:0, LTH-B: Kondor 2:2. — **P. Novak**

NAGRADNA KRIZANKA

IME SK. EVROPSKE VEŠOLJ. RAKETE	NEKDANJI INDIJSKI DROBIZ	DONOS-NOST	OSEBA KI MAJ. ISCE	MAKED. MOŠ. IME	IRENOVA DRAMA	FR. IZDE-LOVALEC KLAVER-JEV
STAROSTA						
GLAVNO MESTO TURCIJE						
PLANSAR						
	BAHISTVA KUSNIR			DORICA MAKUC		PETER OVSEK
				IVO SORLI		IT. FILM IGRAJKA (MONICA)
						DOMACE MOŠ. IME
						AVSTRIL. TISK. A. GENCIJA
VRSTA TKANINE				IGRALEC SAHA		
VIKTOR LENAC				SONA, STATUA	DODATEK K POGODBI	INDIJSKO MESTO OB GANGESU
1						DELOVNA SKUPINA TEBNI POSEK GOZDA
SPLOŠNI JEZIK STARIH GRKOV						PASIVNA HRVAŠKA POKRAJINA GL. MESTO ALBANJE
ITALIJ. KIPAR (IZJANO 1965-1967)						LETUVISCE PR. HERCEG-NOVEM
KONEC POLJOTKA				RUDNINSKO OKROGLJO REKA V AVSTRILJI		DAN V TEDNU
						SESTRA S. A.
						AMER. PRAVIL. KIBLA. PILET
NEKDANJI ŠPANSKA POSEST OB JUŽNI MAROSKI GRALI OD LETA 1968 V MARCHU						TROPEKA PARIJA OLGA MEGLIC
STRMA IN OZKA REČNA DOLINA						BOGASTVO GOZDOV
TOVARNA NA VIRU PRI DOM. ZALAH						ORIENT. UTEZNA ENOTA

Rešitev nagradne križanke z dne 14. oktobra: Itinerarij, Rudi Šeligo, atik, rog, nalog, kolo, Ina, Atalos, SK, klice, tatre, itas, ime, bajtar, kost, saone, antika, etan, luk, Kanada, Ida, atina, BG, tru, vernon, Reelekcija, AK, trgatve.

Prejeli smo 129 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagrado (150 din) prejme Franc Šar, Bled, Alpska c. 13. 2. nagrado (120 din) prejme Melhior Dacar, Bled, Poljska pot 6, 3. nagrado (100 din) prejme Ani Stritih, Nova vas 1, Radovljica. Nagrade bo pošlali po pošti.

Rešitev pošljite do 26. oktobra, do 9. ure na naslov: ČP Glas Kranj, Moša Pijade 1, z oznako — Nagradna križanka. 1. nagrada 150 din, 2. nagrada 120 din in 3. nagrada 100 din.

100+5

živi zdravo, da boš živel bolje

STO IN PET NAČINOV VARČEVANJA

Združenje bank Slovenije, med katerimi je tudi Ljubljanska banka, je tudi letos izdala drobno knjižico o varčevanju. Kar navadili smo se že nanjo. V oktobru se pojavi na bančnih okencih. Letos je sicer nekoliko zakasnila, a še vedno je pravi čas, da nam da razne napotke. Strokovno in poljudno je pisana, lahko razumljiva vsakomur.

Letošnja brošura »100+5 načinov varčevanja« je, ob mednarodnem letu zdravja, namenjena vsem, ki se ne zavedajo, da je zdravje največja vrednota družbe, vir ustvarjanja in dela, sreče in zadovoljstva.

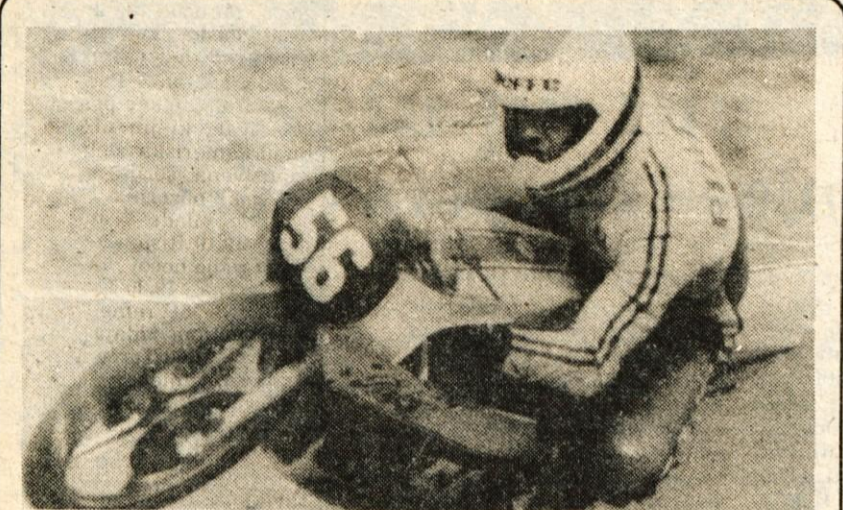
V brošuri je zbrana vrsta nasvetov, kako z utrjevanjem in varovanjem zdravja prispevati k varčevanju v družbi, saj je znano, da je bolj smiselno in ceneje bolezen preprečevati, kot pa jo zdraviti.

Razvoj znanosti in tehnike je poleg dosežkov prinesel tudi vrsto problemov na področju humanizacije dela in življenja. Visok delež zaposlenih, zlasti visok delež zaposlenih žensk, ter s tem povezan način življenja sta spričlo ostalih dejavnikov okolja pripeljala do tega, da danes Jugoslovane ogrožajo »boleznii civilizacije«. Pri obvladovanju teh obolenj imajo sicer pomembno vlogo strokovne zdravstvene službe, vendar je poglavitna teža na posamezniku. S poznavanjem osnov zdrave prehrane, vzdrževanje telesne teže in aktivnega dopusta je vsakemu izmed nas omogočeno, da vzdržuje in varuje svoje zdravje, s tem pa bogati sebe in družbo.

»Živi zdravo, da boš živel bolje«, to je geslo letošnje oktobrske akcije, hkrati pa droben kamenček v mozaiku spreminjanja naše miselnosti.

Ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske

Janez Pintar — cestnohitrostni dirkač Dirkanje je strast, ki ne popusti

»Pri kranjskem Triglavu sem poskusil igranje vaterpola in namiznega tenisa. Oboje sem brez težav opustil. Dirkanje. To je strast, ki nikoli ne popusti. Zato večina vztraja tudi potem, ko ne dosega več dobrih rezultatov. Odnehal bom, ko bo 125-kubični morbidelli odrekel poslušnost. Ne, za novega ne bo denarja,« pravi 27-letni Janez Pintar iz Kranja, cestnohitrostni dirkač, celo desetletje med tremi najboljšimi v Jugoslaviji.

Kranj — Oče Janez in stric Leon, oba nekdanja znana dirkača, sta »kriva«, da danes Janez (mlajši) doživlja dirkaško strast na domačih in tujih tekmovališčih in hkrati vzdihuje nad bednimi razmerami v jugoslovanskem moto športu. Zagrizel je v jabolko, kisló sicer, pa vendarle tako privlačno, da ga doslej še nič ni odvrnilo z dirkaških prog in od njegovega rdečega morbidellija. Četudi je cestnohitrostno dirkanje nevarno, če ne celo najnevarnejši šport...

Padci so sicer privlačni za občinstvo, željno »kruha in iger«, toda nič kaj prijetni za tekmovalca in njegove najbližje.

Dvajsetkrat sem doslej »pognil« na dirkah in uradnih treningih. Trikrat sem se huje poškodoval, običajno sem jo odnesel le z odrginami in udarci, nekajkrat tudi brez prask. V letošnji tekmovalni sezoni sem imel kar precej smole — štirikrat sem se znašel na tleh. Na dirki za veliko nagrado Nizozemske sem prehitro pripeljal v ovinek, zmanjkalo je ceste in na srečo sem brez prask pristal na mehki angleški travici ob progi. V Belgiji mi je na enem od ovinkov ročica za prestavljanje skočila v položaj za prosti tek motorja. Ko sem skušal s prestavljanjem zmanjšati hitrost — bila je okrog 140 kilometrov na uro — je začel motor pesati po progi in bankinah, vrglo me je z dirkališča, kjer sem se po več metrih kotaljenja ustavlil. Ne da bi se zavedal, so me prepeljali v bolnico, kjer pa se je izkazalo, da imam le nekaj udarcev. Ze naslednji dan sem bil zopet na motorju. Na dirkališču v Angliji me je spodneslo na raztaljenih drobcih gum, ki so ostale na progi od avtomobilske dirke formule ena. Nazadnje sem padel še na državnem prvenstvu na Grobniku. Kriv je bil oljni madež na progi in pa sodniki, ki niso pravočasno ukrepali.

Ko opazujemo mojstre na motorjih, imamo občutek, da so vajeni tudi padcev. Drugače si ni mogoče predstavljati, da jo pri hitrosti sto in več kilometrov na uro odnesejo brez prask.

Res da vaja dela mojstra in da dirkač tudi pri padcih šeasoma postane izkušen, toda bolj kot to je pomembna sreča. Pri

drsečem padcu lahko voznik nadzira gibanje motorja in če ima še dober usnjen kombinizon, čevlje in primerne zaščitnike, ima več možnosti, da jo odnese brez poškodb. Če te motor vrže preko krmila, odločajo okoliščine ali bolje rečeno — sreča. Vsa trčenja pa se običajno končajo s smrtjo. Čeprav sem na dirkališčih videl že tudi takšne primere in četudi sem na letošnji dirki na Grobniku izgubil dobrega prijatelja, vztrajam. Zato, ker je dirkanje strast, ki nikdar povsem ne popusti. Tudi potem ne, ko so tekmeči hitrejši od tebe in rezultati slabši.

Kljub padcem pa je bila letošnja tekmovalna sezona poleg lanske med najbolj uspešnimi, mar ne?

»Na podlagi lanskih dosežkov sem se letos uvrstil v skupino 30 dirkačev, ki jo je bil prireditelj dirk za svetovno prvenstvo dolžan sprejeti na štartno listo. Vozil sem na sedmih od skupno enajstih dirk, najuspešneje na dirkah za Veliko nagrado Anglije in Avstrije, kjer sem bil 17. oziroma 19. Na štirih mednarodnih dirkah, ki sem

se jih udeležil, pa sem bil vedno med prvimi tremi. Slabše rezultate sem dosegal na domačih tekmovališčih, kjer sem tako na republiškem kot na državnem prvenstvu osvojil le drugo mesto.

Jugoslovani ste bolj redki gostje na dirkah za svetovno prvenstvo, najbrže tudi zato, ker je to izredno drag šport?

»V desetih letih, kolikor se ukvarjam s cestnohitrostnim dirkanjem, sem zamejnjal šest motorjev, vendar ni bilo nikdar dovolj denarja za novega, kaj šele za dodatne izboljšave na njem, kar počne večina svetovnih tekmecev. Za primerjavo naj povem, da sem bil na dirki za Veliko nagrado Anglije edini, ki sem se na Otok pripeljal z osebnim avtomobilom (fiat). Za njim pa sem vlekel »potujočo delavnico«, v kateri je poleg motorja vedno še obilica rezervnih delov, šest ali sedem gum in koles, orodje, posode za gorivo in olje, vsa oprema za kampiranje in priročna kuhinja. Ostali dirkači imajo velike kamione, kamp prikolice za bivanja ter celo ekipo spremljevalcev. Meni pomagajo na dirkah prijatelji, ki se spoznajo na motorje in moto šport. Letošnja tekmovalna sezona me je večjala milijon dinarjev. Petino denarja so prispevali ZTKO Kranj, Avto-moto zveza Slovenije, AMD Kranj, delovne organizacije Sava, Peko, IBI in Merkur, dobri dve petini je bilo štartnin in nagrad, vse ostalo je šlo iz mojega žepa. Služba družbenega knjigovodstva Kranj, kjer sem zaposlen, mi je dala sedem dni plačanega dopusta in mesec dni brezplačnega, za dirkanje pa sem porabil tudi redni dopust.

Janez, razmere niso spodbudne. Koliko časa boš še vztrajal?

»Čeprav domači želijo, da bi čimprej odnehal, bom vozil vse dotlej, dokler bo 125-kubični italijanski stroj dovolj poskočen. Ne, za novega pa ne bo denarja. Teško bo zadržati sedanje mesto med svetovnimi tekmeči. O napredovanju ali morebitnih prvih točkah za svetovno prvenstvo pa s sedanjim motorjem in z načinom dela v našem moto športu sploh ne velja razmišljati.

C. Zaplotnik

Sporočili ste nam

Sedmo kolo kranjske nogometne lige — V sedmem kolu nogometnega prvenstva kranjske občine je vodilna Sava le s težavo premagala Kokrico, igralci Podbrezj so v zadnji minuti dosegli zmagoviti gol v tekmi z Naklom, Triglav B je v gosteh povsem nadigral Primskovo, Šenčur in Trboje pa sta se razšla brez zadetka.

Izidi — člani — A liga — Sava: Kokrica 3:2, Podbrezje: Naklo 3:2, Primskovo: Triglav B 1:4, Šenčur: Trboje 0:0 (vodi Sava z 12 točkami pred Podbrezjami z 11 in Šenčurjem s sedmimi.); B liga — Velesovo: Zarica 0:7, Preddvor: Britof 0:4, Visoko: Hrastje 1:4, Bitnje: Grintavec 3:2 (Vodi Britof z 12 točkami pred Zarico 11 in Preddvorom z osmimi); mladinci — Šenčur: Naklo 1:4, Kokrica: Preddvor 5:4, Primskovo: Trboje 3:1 (vodi Naklo s 14 točkami pred Kokrico z devetimi in Primskovim z osmimi točkami); pionirji — Kokrica: Britof 4:3, Primskovo: Šenčur 4:0, Naklo: Sava 7:2 (vodi Primskovo z desetimi točkami pred Naklom in Kokrico z devetimi.). — **D. Jošt**

Rokometno prvenstvo škofjeloške občine — Zveza telesnokulturnih organizacij Škofja Loka je pripravila letošnje občinsko prvenstvo v rokometu. Udeležilo se ga je osem ekip, ki so doslej odigrale predtekmovanja v treh skupinah. Najboljše tri ekipe se bodo v

sklepnem delu pomerile za naslov občinskega prvaka.

Dosedanji izidi — A skupina: Trim team: YU Bandag 11:7, YU Bandag: JLA 12:9, Trim team: JLA 18:17; B skupina — Selca: Trenerji 10:11, Trenerji: Podlubnik 16:8, Podlubnik: Selca 15:16; C skupina LTH: Kašman 13:16. — **M. Kalamar**

Nogometni turnir na Godešiču — V počastitev krajevne praznika je domače športno društvo Kondor priredilo turnir v malem nogometu, na katerem so nastopile štiri ekipe. Zmagali so nogometaši Peksa iz Škofje Loke.

Izidi — Kondor-veterani: Virlog-Stara Loka 0:1, Peks: Kondor-mladinci 6:3, Kondor-mladinci: Kondor-veterani 6:5, Peks: Virlog-Stara Loka 3:1. — **J. Starman**

Nameste lige več turnirjev — Predstavniki namiznoteniških klubov, ki nastopajo v gorenjski ligi, so se dogovorili, da bodo tudi letos namesto lige izvedli več turnirjev. Prvi bo že 12. novembra v Begunjah, pripravil pa ga bo namiznoteniški klub Mošnjil. Novost letošnjega tekmovanja je v tem, da bosta morali poslednji ekipi na lestvici igrati za ponoven vstop v gorenjsko ligo kvalifikacije s prvaki gorenjskih občin. Posamično prvenstvo Gorenjske bo po končanem prvem delu lige, priredil pa ga bo namiznoteniški klub Kondor v športni dvorani Poden v Škofji Loki. — **J. Starman**

TELEVIZIJSKI SPORED

21.10
 TV v šoli: TV koledar, nabiralnik, Angleška, Odmor, Eugen Kumičić, Poročila - 10.35 Oddaja - 10.55 Kragujevac - 11.05 Većeraška ura, prenos - 11.15 Poročila - 17.20 TV v šoli: Ljubljanski - 17.55 Modro poletje, obzornik otroška nanizanka - 18.25 Obzornik ljubljanskega okrožja - 18.40 Otroška zbiranje bolezni: Naš otrok je zbolel - 19.10 Risanka - 19.20 Cik cak - 19.24 TV v šoli: radio noćoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Obzornik Slovencev v tujini: freskah: Spet trte - 20.05 dokumentarna - 20.45 Ne prezrite - 22.05 TV kviz - 22.20 Noćni kišobran XX, sovjetski

greb - 9.50 Zemljepisne posebnosti: Zlato, ameriška poljudnoznanstvena serija - 10.45 Otrok in promet: Čas razvoja in vaje - 11.05 Zgodovina Slovencev v filmskih freskah: Mrtvaški ples, dokumentarna serija - 11.45 Poročila (do 11.50) - 16.55 Poročila - 17.00 Zagreb: PJ v košarki - Cibona: Zadar prenos Zagreb v odmoru Propagandna oddaja - 18.25 Planet opis, ameriška nadaljevanka - 19.15 Risanka - 19.20 Cik cak - 19.24 TV in radio noćoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 vreme - 20.00 Kavboj brez miru, ameriški film - 21.35 Zrcalo tedna - 21.55 TV teka: Leto 1959 - Mladinski program - 22.55 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:
 17.00 Otroška predstava - 18.00 Kam gredo divje svinje, TV nadaljevanka - 19.00 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zvezde, ki ne ugasnejo, zabavno glasbena oddaja - 20.30 Poezija - 20.55 Poročila - 21.00 Feljton - 21.45 Športna sobota - 22.05 Lisice XX. stoletja, angleška dokumentarna oddaja

TV Zagreb I. program:
 8.50 Tv v šoli: TV koledar, Poštni nabiralnik, A. Puškin: Bajka o ribiču in ribiču, Eugen Kumičić, Secesija na Hrvaškem, Poročila - 16.15 Sedem TV dni - 16.45 Poročila - 16.50 TV koledar - 17.00 Košarka Cibona: Zadar, prenos - 18.30 To je to, dokumentarna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Premjera: Napad lahke konjenice, ameriški film - 21.55 TV dnevnik - 22.10 Most generacij - 23.40 Poročila - Opomba: 14.55 do 19.00/30 Rim: Svetovni pokal v amaterskem boksu - finale

NEDELJA, 23. 10.
 9.25 Poročila - 9.30 Živ žav, otroška matineja - 10.20 Modro poletje, ponovitev španske otroške nadaljevanke - 10.50 Fantje s Hill Streeta, ameriška nanizanka - 11.40 625, oddaja za

stik z gledalci - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Poročila (do 13.05) - 15.25 Glasbeni oder: Lola Novaković, oddaja TV Zagreb - 15.55 Belorusija '83, Melodija Kristala in ansambel Večerinka, beloruski kratki filmi - 16.25 Poročila - 16.30 Naš kraj: Kapela - 16.45 Športna poročila - 17.00 Doma pred temo, ameriški film - 19.10 Risanka - 19.20 Cik cak - 19.23 TV in radio noćoj - 19.25 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 13. julij, nadaljevanka TV Titograd - 20.55 Športni pregled - 21.25 KONS 83 - Z besedili Srečka Kosovela - 21.55 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:
 15.30 Test - 15.45 Glasbeno popoldne: Juraj Križanec - 16.55 Olimpijska kronika - 17.40 Vaterpolo - Jug: Barcelona - 18.40 Izviri: Osvajanje morja - 19.10 Turistični vodič - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Umetnost interpretacije: Pianist Vladimir Krpan - 20.40 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Delavci na črno, angleška nadaljevanka

TV Zagreb I. program:
 10.20 Poročila - 10.30 Glasbeni tobogan - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Posvećovalnica za starše - 13.30 Tri krat deset, izobraževalna oddaja - 14.00 Narodna glasba - 14.30 Moja dežela, dok. oddaja - 15.30 Zvoni, odprite!, sovjetski film - 16.45 Nedeljsko popoldne - 18.55 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 13. julij, TV nadaljevanka - 20.55 Športni pregled - 21.25 Na severu Bačke, dok. reportaža - 21.55 TV dnevnik

PONEDELJEK, 24. 10.
 8.50 TV v šoli: TV koledar, Povej mi, povej: Morje; Slovaščina, Naše igrišče, Književnost v NOB, Poročila (do 10.35) - 17.20 Poročila - 17.25 Modro kot pisano, otroška nanizanka TV Novi Sad - 17.55 Človek in okolje: Onesnaženje morja - 18.15 Spektar: Morje, zakladnica bogastva - 18.25 Podravske obzornik - 18.45 Glasba za mlade - 19.15 Risanka -

19.20 Cik cak - 19.24 TV in radio noćoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik I - 19.55 Vreme - 20.00 A. Popović: Razvojna pot Znidarja Bora, drama TV Beograd - 21.15 Spoznano, neznano, oddaja o znanosti - 22.15 TV dnevnik II

Oddajniki II. TV mreže:
 17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Lutkomedija, otroška oddaja - 18.00 Vabilo na komedijo - 18.15 Živeti v družini, izobraževalna oddaja - 18.45 Nekaj domaćih popevk (samo za LJ 2) - 19.00 Telesport - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanost in mi - 20.45 Zagrebska panorama - 21.05 Življenje brez konca, slovaška nadaljevanka - 22.05 Dober večer, ponovitev zabavno glasbene oddaje

TV Zagreb I. program:
 16.40 Videostrani - 16.50 13. julij, ponovitev 2. dela nadaljevanke TV Titograd - 17.40 Poročila - 17.45 Lutkomedija - 18.00 Vabilo na komedijo - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Gospić - 18.45 Glasba za mlade - 19.30 TV dnevnik - 20.00 M. Zalića: Zaljubljeni, drama - 21.05 Izbrani trenutek - 21.10 Meridiani, znanjopolitična oddaja - 21.40 En avtor, en film - 22.00 TV dnevnik

TOREK, 25. 10.

8.50 TV v šoli: TV koledar, Veliko pristanišće, Za učitelje, Otroci ustvarjajo, Sedmi kontinent, LR Kitajska, Zanimivo potovanje, Poročila - 14.25 Maribor: Nogomet Jugoslavija: ZRN, prenos (prijateljska tekma olimpijskih reprezentanc) v odmoru Propagandna oddaja - 16.45 Šolska TV: Ali sem dovolj radoveden, Poklici in rudarstvu - 17.45 Poročila - 17.50 Z besedo in sliko: Stojan in Liljana - 18.00 Folkart - Portorož '83 (1. mednarodni folklorni festival): Ansambel Kolo - 18.25 Severnoprimorski obzornik - 18.40 Aqua, jugoslovanski kratki film - 18.50 Knjiga - 19.05 Risanka - 19.20 Cik cak - 19.24 TV in radio noćoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik I - 19.55 Vreme - 20.00 E. J. Neuman: V tretjem rajhu, ameriška nadaljevanka - 20.50

Aktualno: Bolj energično z več energije - 21.35 I. Otrin: Pesem Giba - Evropska moderna - 21.55 TV dnevnik II

Oddajniki II. TV mreže:
 17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Mali svet, otroška oddaja - 18.15 Čas knjige - 18.45 Gledalec - urednik, zabavno glasbena serija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Koncert skupine »Drugi nati« - 20.45 Zrebanje lota - 20.50 Revolucija, ki traja: Brigada Jan Žiška s Trocnova - 21.30 Zagrebska panorama

TV Zagreb I. program:
 14.15 Videostrani - 14.25 Maribor: Nogomet Jugoslavija: ZRN (do 16.15) - 17.00 TV v šoli: Veliko pristanišće, LR Kitajska - 17.40 Poročila - 17.45 Mali svet - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Osijek - 18.45 Gledalec - urednik - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Signalni, notranjopolitična oddaja - 20.45 Zrebanje lota - 20.55 Dnevi in noći v gozdu, indijski film - 22.35 TV dnevnik

SREDA, 26. 10.

8.50 TV v šoli: TV koledar, Ali so levi pri tebi? Od oljke do olja, Odmor, V. državna konferenca, Narodni park Plitvice, Poročila - 17.35 Poročila - 17.40 Ciciban, dober dan: Naš pismonoša - 17.55 MPF Celje '83 - mladinski

pevski zbori, 2. del - 18.25 Gorenjski obzornik - 18.45 Mostovi - 19.10 Risanka - 19.20 Cik cak - 19.24 TV in radio noćoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik I - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Portret poročene ženske, mehiški film - 21.40 Miniature: France Kralj - 22.00 TV dnevnik II

Oddajniki II. TV mreže:
 17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Grom, otroška serija - 18.15 Vreme, podnebe, zdravlje, izobraževalna oddaja - 18.45 Zeleni kabaret - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Basel: Nogomet Švicar: Jugoslavija, slov. kom. - V odmoru... - 21.45 Budimpešta: SP v gimnastici - vključitev v prenos - 22.30/23.00 TV dnevnik

TV Zagreb I. program:
 16.30 Videostrani - 16.40 Življenje brez konca, slovaška nadaljevanka - ponovitev - 17.40 Poročila - 17.45 Grom - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Bjelovar - 18.45 Zeleni kabaret - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Basel: Nogomet Švicar: Jugoslavija - 21.45 Budimpešta: SP v gimnastici, vključitev v prenos - 22.30/23.00 TV dnevnik

ČETRTEK, 27. 10.

8.50 TV v šoli: TV koledar, Načrt rojstnega kraja, Mehkužci, Odmor, Živa bitja se hranijo, Misli s svojo

glavo, Poročila (do 10.35) - 16.30 Šolska TV: Ali sem dovolj radoveden, Poklici in rudarstvu - 17.30 Poročila - 17.35 Zemljepisne posebnosti: Živali, ki jih ni nihče ljubil, ameriška poljudnoznanstvena serija - 18.25 Zasavski obzornik - 18.40 Mladi za mlade: Pravica do dela - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noćoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik I - 19.55 Vreme - 19.57 Propagandna oddaja - 20.00 Tednik - 21.00 Tarče Mikea Androsa, ameriška nanizanka - 21.45 K. Cipci: Concertino za orkester - 22.00 TV dnevnik II

Oddajniki II. TV mreže:
 17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Čas za pravljico, otroška serija - 18.15 Znanost - 18.45 Železi ste - pogledje, zabavno glasbena serija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Budimpešta: SP v gimnastici (Žensko prosto - ekipno), prenos - 22.00 Zagrebska panorama

TV Zagreb I. program:
 16.40 Videostrani - 16.50 TV v šoli: načrt rojstnega kraja, Misli s svojo glavo - 17.40 Poročila - 17.45 Čas za pravljico - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Split - 18.45 Železi ste - pogledje - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Politični magazin - 21.05 Halo, dober večer - kviz - 22.05 TV dnevnik

ZAHVALA

Ob boleći izgubi dragega očeta, sina, brata in strica

PAVLETA RUDOLFA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so ga v tolikšnem številu spremili na zadnji poti, izrekli sožalje in podarili toliko lepega cvetja. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju Kliničnega centra, dr. Jožetu Debeljaku, g. župniku in sindikalnim organizacijam Jelovica, Mesoizdelki KŽK, Eta Cerkno, Termopol Sovodenj in OŠ Gorenja vas.

VSEM SKUPAJ ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOĆI: žena Lojzka, sinovi Branko, Pavel, Matjaž, hćerki Marjetka in Urška

NOVO V KINU

Znani kipar ostane po huđi prometni nesreći popolnoma paraliziran. Po dolgotrajnem in mućnem okrevanju ima, nesposoben za kiparstvo, edino željo, da umre, da ga »odklopjo« od aparata, ki ga ohranja pri življenju. Ameriška dramarežiserja Johna Badhama **Zakaj ste se odhodili na življenje govori o spopadu dveh različnih pogledov na tako takih bolnikov in vprašuje, ali ima kdo pravico, da nesrećneža odhodi na življenje.** V glavni vlogi igra Richard Dreyfuss.

Australska drama **Smrt v Ulici angelov**, polna spopadov, krvi in nepredvidljivih obratov, je bila z velikim uspehom prikazana na lantskem berlinskem festivalu. Pripoveduje o odloćnem dekletu, ki se v boju za pravico zaplete v kolo politićnih intrig, korupcije in nasilja.

Prvi del ameriškega filma **Noć čarovnic** prikazuje mladenića, ki je najmlajši let preživeli v sanatoriju za umobolne. Pobezne in se vrne v pravo mesto, da bi ubil svojo sestro. Okrog sebe seje zlo in strah. Drugi del, ki je zdaj na sporedu, je nadaljevanje prvega.

Film **ŠVEDINJE V INTERNATU** je lahkotna komedija o mladih dekletih, ki se šolajo v zasebnem internatu. Razuzdane in radovedne odkrivajo tudi čare erotićnih izkušnj, ki jih pridno uporabljajo, če le priložnost nanese. In priložnosti je veliko veliko...

KINO

KRANJ CENTER
 21. oktobra hongk. barv. film JEZA ŠAOLINA ob 16., 18. in 20. uri
 22. oktobra amer. barv. srhljivka NOĆ ČAROVNIC II. del ob 16., 18. in 20. uri
 23. oktobra amer. barv. risani film ROBIN HOOD ob 10. uri, amer. barv. srhljivka NOĆ ČAROVNIC II. del ob 15., 17. in 19. uri, premjera nem. barv. erot. komedije ŠEST ŠVEDINJ V INTERNATU ob 21. uri
 24. in 25. oktobra amer. barv. thriller SMRT V ULICI ANGELOV ob 16., 18. in 20. uri
 26. oktobra amer. barv. film ZAKAJ STE ME OBSODILI NA ŽIVLJENJE ob 16., 18. in 20. uri
 27. oktobra nem. barv. erot. komedija ŠEST ŠVEDINJ V INTERNATU ob 16. uri, švic. barv. satirićna komedija (Filmsko gledališće) KAKO POSTANES ŠVICAR ob 18. in 20. uri

KRANJ STORŽIĆ
 21. oktobra franc. barv. erot. film SENCE NEKEGA POLETJA ob 16., 18. in 20. uri
 22. oktobra hongk. barv. film JEZA ŠAOLINA ob 16., 18. in 20. uri
 23. oktobra hongk. barv. film JEZA ŠAOLINA ob 14. in 18. uri, nem. barv. erot. film VANESA ob 16. in 18. uri
 24. oktobra nem. barv. glasb. film DISCO VROĆICA - BONEY M ob 16., 18. in 20. uri
 25. oktobra amer. barv. akcij. film TEK JE MOJE ŽIVLJENJE ob 16., 18. in 20. uri
 26. oktobra angl. barv. erot. film ŽREBEC ob 16., 18. in 20. uri
 27. oktobra amer. barv. pust. film AGENT ŠT. I - LJUBI IN UBLJA ob 16., 18. in 20. uri

TRŽIĆ
 22. oktobra amer. barv. pust. film OPERACIJA ZEBRA ob 16. uri, premjera amer. barv. akcij. filma PRINC MAŠČEVALEC ob 18. in 20. uri, premjera amer. barv. filma ZAKAJ STE ME OBSODILI NA ŽIVLJENJE ob 22. uri
 23. oktobra amer. barv. risani film ROBIN HOOD ob 15. uri, amer. barv. akcij. spektakel PRINC MAŠČEVALEC ob 17. in 19. uri, premjera amer. barv. filma SMRT V ULICI ANGELOV ob 21. uri
 24. oktobra švic. barv. satirićni film KAKO POSTANES ŠVICAR ob 17. in 19. uri
 25. oktobra hongk. barv. film JEZA ŠAOLINA ob 17. in 19. uri
 26. oktobra ital. barv. krim. komedija VEM, DA VEŠ, DA VEM ob 17. in 19. uri
 27. oktobra ital. barv. akcij. film VESOLJSKI ŠERIF ob 17. in 19. uri

KAMNIK DOM
 22. oktobra amer. barv. risani film ROBIN HOOD ob 16. uri, amer. barv. film ZAKRINKANI JEZDEC ob 18. in 20. uri, premjera nem. barv. erot. filma ŠEST ŠVEDINJ V INTERNATU ob 22. uri

23. oktobra amer. barv. film ZAKRINKANI JEZDEC ob 15. in 17. uri, angl. barv. erot. film ŽREBEC ob 19. uri, premjera amer. barv. filma ZAKAJ STE ME OBSODILI NA ŽIVLJENJE ob 21. uri
 24. oktobra hongk. barv. film KITAJSKI ZMAJ ob 18. in 20. uri
 25. oktobra ital. barv. krim. VEM, DA VEŠ, DA VEM ob 18. in 20. uri
 26. oktobra švic. barv. film KAKO POSTANES ŠVICAR ob 18. in 20. uri
 27. oktobra nem. barv. erot. film VANESA ob 18. in 20. uri

DUPLICA
 22. oktobra nem. barv. erot. film ŠEST ŠVEDINJ V INTERNATU ob 20. uri
 23. oktobra amer. barv. pust. film MOŽ IZ FERNANDA ob 15. uri, amer. barv. film ZAKAJ STE ME OBSODILI NA ŽIVLJENJE ob 17. in 19. uri
 26. oktobra ital. barv. akcij. film VESOLJSKI ŠERIF ob 20. uri
 27. oktobra angl. barv. erot. film ŽREBEC ob 20. uri

KOMENDA
 21. oktobra nem. barv. erot. film ŠEST ŠVEDINJ V INTERNATU ob 20. uri
 22. oktobra ital. barv. krim. film VEM, DA VEŠ, DA VEM ob 20. uri

JESENICE RADIO
 21. oktobra amer. barv. film NOĆ ČAROVNIC II. del ob 18. in 20. uri, amer. barv. film SMRT V ULICI ANGELOV ob 22. uri
 22. oktobra jap. barv. risani film PALČICA OB 16. uri, nem. barv. glasb. film DISCO VROĆICA - BONEY M ob 18. in 20. uri
 23. oktobra amer. barv. film AGENT ŠT. I - LJUBI IN UBLJA ob 18. in 20. uri
 24. oktobra amer. barv. film ZAKAJ STE ME OBSODILI NA ŽIVLJENJE ob 18. in 20. uri
 25. oktobra nem. barv. erot. film VANESA ob 18. in 20. uri
 26. oktobra amer. barv. film SMRT V ULICI ANGELOV ob 18. in 20. uri

JESENICE PLAVŽ
 21. oktobra amer. barv. film AGENT ŠT. I - LJUBI IN UBLJA ob 18. in 20. uri
 22. oktobra hongk. barv. film KITAJSKI ZMAJ ob 16. uri, amer. barv. film AGENT ŠT. I - LJUBI IN UBLJA ob 18. in 20. uri
 23. oktobra jap. barv. film PALČICA ob 10. uri, hongk. barv. film KITAJSKI ZMAJ ob 16. uri, ital. barv. akcij. film VESOLJSKI ŠERIF ob 18. in 20. uri
 24. oktobra angl. barv. erot. film ŽREBEC ob 18. in 20. uri
 25. oktobra amer. barv. film ZAKAJ STE ME OBSODILI NA ŽIVLJENJE ob 18. in 20. uri
 27. oktobra amer. barv. film SMRT V ULICI ANGELOV ob 18. in 20. uri
DOVJE
 23. oktobra jap. barv. film PALČICA ob 17. uri, nem. barv. film DISCO VROĆICA - BONEY M ob 19. uri
 27. oktobra amer. barv. film PRINC MAŠČEVALEC ob 19. uri

KRANJSKA GORA
 21. oktobra jap. barv. risani film PALČICA ob 17. uri
 22. oktobra ital. barv. film VESOLJSKI ŠERIF ob 19. uri

RADOVLJICA
 21. oktobra amer. barv. film NAPADANJE ob 20. uri
 22. oktobra slov. barv. film MAŠKERADA ob 18. in 20. uri
 23. oktobra amer. barv. film POŠTAR ZVONI DVAKRAT ob 18. uri, amer. barv. film NAPADANJE ob 20. uri
 24. in 26. oktobra franc. barv. film NE-MORALNA ob 20. uri
 25. oktobra amer. barv. film POŠTAR ZVONI DVAKRAT ob 20. uri
 27. oktobra ital. barv. film PET ŽIGOSANIH ob 20. uri

BLED
 21., 24. in 25. oktobra jap. barv. film CARSTVO ČUTIL ob 20. uri
 22. oktobra franc. barv. film SEKTA IZ MARAKEŠA ob 18. uri, amer. barv. film POŠTAR ZVONI DVAKRAT ob 20. uri
 23. oktober amer. barv. film KUBA ob 18. uri, jap. barv. film CARSTVO ČUTIL ob 20. uri
 26. oktobra amer. barv. film POŠTAR ZVONI DVAKRAT ob 20. uri
 27. oktobra amer. barv. film NAPADANJE ob 20. uri

BOHINJ - BOH. BISTRICA
 22. oktobra amer. barv. film KUBA ob 20. uri
 23. oktobra franc. barv. film SEKTA IZ MARAKEŠA ob 18. in 20. uri
 27. oktobra amer. barv. film POŠTAR ZVONI DVAKRAT ob 20. uri

SKOFJA LOKA SORA
 21. oktobra amer. drama RDEĆI ob 16.30 in 20. uri
 22. in 23. oktobra amer. avant. film ZADNJA POSEIDONOVA AVANTURA ob 18. in 20. uri
 25. in 26. oktobra hongk. barv. film KARATE BOJEVNIK ob 18. in 20. uri
 27. oktobra amer. komedija LJUBEZEN NA PRVI UGRIZ ob 18. in 20. uri

ŽELEZNIKI OBZORJE
 21. oktobra amer. avant. film ZADNJA POSEIDONOVA AVANTURA ob 20. uri
 22. oktobra nem. erot. film RESNIĆNE ZGODBE VI. del ob 20. uri
 23. oktobra amer. drama RDEĆI ob 16.30 in 20. uri
 26. oktobra angl. komedija MAŠČEVANJE INŠPEKTORJA CLUSEAUA ob 20. uri

POLJANE
 21. oktobra nem. erot. film RESNIĆNE ZGODBE VI. del ob 19. uri
 23. oktobra angl. komedija MAŠČEVANJE INŠPEKTORJA CLUSEAUA ob 17. uri
 25. oktobra amer. komedija LJUBEZEN NA PRVI UGRIZ ob 19. uri

N TRGOVSKA DELOVNA ORGANIZACIJA
nama
LJUBLJANA n. sol. o.

- zimske plašče
- kostime
- pletenine
- moške obleke

Kupite v veleblagovnici **N nama**
v Škofji Loki.

Za vso družino izbirajte lepa, moderna
in praktična oblačila v eni hiši, v NAMI!

OB NALIVIH SO PROMETNE NESREČE POGOSTEJŠE

V letošnjih poletnih mesecih je bila vožnja z osebnim avtomobilom, ko so bile ceste zaradi suše le redko mokre, varnejša kot ob jesenskih nalivih, ko so ceste polne odpadlega listja in prsti, ki jo puščajo traktorji.

Kaj lahko se zgodi, da smo pozabili in se peljemo po pravi drsalnici, ne da bi vožnjo prilagodili razmeram na cestišču. Ob večjem nalivu, ki so v zadnjem času pogosti, obstaja nevarnost drsenja avtomobila po vodi. Cestišče postane v trenutku prava past za voznike. Pri neprimerni hitrosti, tudi z najboljšimi gumami ne moremo preprečiti, da se avto ne bi spremenil v čoln. Nevarne so tudi vdrtine na cesti, napolnjene z deževnico. Še nevarnejša je stoječa voda, posebno na zavojih, kjer je listje zamašilo odtočne kanale in imamo ponavadi še slab pregled nad cestiščem. Če naletimo na takšno lužo se naše vozilo nekoliko dvigne. Dostikrat smo nepripravljeni in celo presenečeni ter se nam zato lahko zgodi najhujše, posebno če iz nasprotne strani tedaj pripelje drugo vozilo.

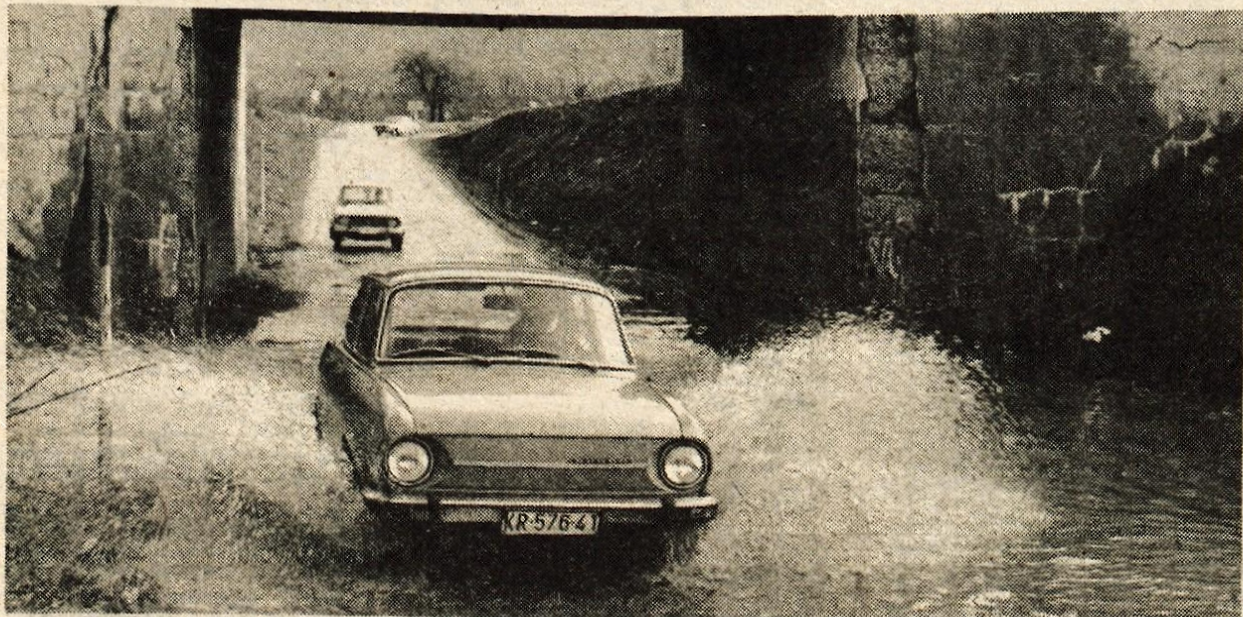
Cenilci avtomobilskih škod obravnavajo številne take in podobne škodne primere. Zato moramo ob jesenskih nalivih in pasteh, ki jih ti prinašajo še posebno zbrano, in previdno voziti, da bi se izognili nevšečnostim in prometnim nesrečam.

Dobro si je zapomniti!

- ob nenadnih nalivih zmanjšamo hitrost,
- pazimo na primerno varnostno razdaljo (zavorna pot je v takšnih okoliščinah veliko daljša),
- če je le možno, nikar ne pritiskajmo na zavoro (le rahel pritisk na zavorni mehanizem zadostuje, da nam zanese vozilo,
- pripravljeni moramo biti, da nam voda lahko namoči električno napeljavo ali bomo vodo dobili celo v motor in vozilo se bo ustavilo,
- ob največjih nalivih je najbolje avto zapeljati izven voznega pasu, da najhujše mine.

Želimo, da ne bi imeli prometne nesreče.

zavarovalna skupnost triglav
Gorenjska območja skupnost Kranj

Osnovna šola HEROJA GRAJZERJA TRŽIČ

Razpisna komisija razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom o združenem delu, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da izpolnjuje pogoje po zakonu o osnovni šoli,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu v vzgojnoizobraževalnem delu,
- da izpolnjuje kriterije družbenega dogovora o izvajanju kadrovske politike v občini Tržič,
- da ima organizacijske in strokovne sposobnosti, ki zagotavljajo, da bo s svojim delom prispeval k uresničevanju smotrov in nalog osnovne šole.

Mandat traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijavo z opisom dosedanjega dela in z dokazili o izpolnjevanju pogojev v zaprti ovojnici z oznako »za razpis« na naslov: Razpisna komisija osnovne šole heroja Grajzerja Tržič, Pot na Zali rovt 15.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem sprejemanju prijav.

PLANINSKO DRUŠTVO JESENICE

Proda na javni licitaciji, 26. oktobra 1983 ob 10. uri na dvorišču TVD Partizan, Jesenice, C. železarjev 1.

poltovorni avto IMV 1600 Super B, KR 105-492, letnik 1970.

Avto je v voznem stanju, zelo dobro ohranjen. Registracija velja do 11. marca 1984.

Izključna cena je 80.000 din.

Davščino plača kupec od prodajne cene.

Interesenti — kupci vplačajo pred licitacijo 10 odstotkov varščine od izključne cene.

Ogled vozila je na dan licitacije — prodaje od 8. ure dalje.

lesnina

OBVESTILO KRANJ

Salon pohištva na Primskovem je pripravila UGODNO posezonsko razprodajo

VRTNIH MIZ IN STOLOV

po stari ceni in z 10 %

ZNIŽANJEM.

Z mislijo na toplo pomlad in varčen nakup se priporoča LESNINA

Telefon v naši prodajalni na Primskovem 24-554.

Sava Kranj

industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov

SAVA KRANJ

Industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov, Kranj Škofjeloška 6

razpisuje JAVNO DRAŽBO naslednjih osnovnih sredstev:

1. spaljalnik za avtozračnice Semperit z elektromotorjem 0,11 kw, leto nabave 1972, izključna cena 75.000 din
2. spaljalnik za avtozračnice Krupp z elektromotorjem 0,11 kw, leto nabave 1974, izključna cena 140.000 din.
3. luknjač tip 29, izključna cena 12.500 din
4. verificirka, tip 59, izključna cena 16.000 din
5. osebni avto lada 2101, leto nabave 1975, izključna cena 25.000 din
6. stiskalnica za baliranje »Kostroj«, leto nabave 1970, izključna cena 40.000 din
7. 40 kom 27-milijonski disk packi za diskovne enote 2319, izključna cena 7.500 din/kom
8. centrirna naprava (del veznega transporterja) z elektromotorjem in reduktorjem, izključna cena 55.000 din

Javna dražba bo 28. 10. 1983 ob 11. uri v sejni sobi nabavnega sektorja v Kranju, Prešernova 6 (nad Ljubljansko banko). Ogled rabljenih osnovnih sredstev bo 27. 10. 1983 ob 11. uri.

Interesenti naj se oglašijo v obratu II. Škofjeloška cesta 6, pri glavnem vratarju.

Na licitaciji lahko sodelujejo enakopravno fizične in pravne osebe. V ceni ni všteti prometni davek, ki ga plača kupec, če ne predloži izjave o prostotvi plačila.

Udeleženci morajo pred pričetkom dražbe položiti 5-odstotno varščino od izključne cene. Vse cene veljajo franko Sava Kranj. Kupec mora plačati kupnino takoj in prevzeti blago v 15 dneh po prodaji.

Ob prevzemu ne bomo upoštevali reklamacij glede kakovosti in količine blaga.

Morebitne informacije dobijo udeleženci po telefonu (064) 24-241, interna 256, oziroma v nabavnem sektorju.

ISKRA — Srednja šola elektrotehniške in kovinsko predelovalne usmeritve Kranj, p.o. Savska loka 2

Razpisna komisija na podlagi sklepa sveta šole in v skladu z določbami statuta šole in komisije za medsebojna razmerja delavcev razpisujeta naslednja prosta dela in naloge

1. POMOČNIKA RAVNATELJA

Kandidat mora izpolnjevati:

- pogoje za učitelja srednje šole, določene z zakonom,
- imeti mora pedagoško izobrazbo in strokovni izpit,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojnoizobraževalnem delu,
- organizacijske sposobnosti,
- ustrezne družbenopolitične in moralne lastnosti.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

2. SNAŽILKE

- čiščenje šolskih in poslovnih prostorov
- Enomesečno poskusno delo.

Delo pod točko 2. se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na Iskra — srednja šola Kranj, Savska loka 2.

Prijavljene kandidate bomo obvestili s sklepom o izbiri v 30 dneh po preteku razpisnega roka.

IZLETI

Martinovanje na Ptuj, 12.—13. 11. 1983
Martinovanje v Murški Soboti, 12.—13. 11. 1983
Martinovanje v Metliki, 12. 11. (za Stajerce)
(z vse, ki jim je ime Martina ali Martin, izlet cenejši za 150 din)
Kumrovec—Atomske toplice, 26. 11. 83
Vojvodina, 26.—29. 11. 83
Makedonija, 26.—30. 11. 83
Beograd, 26.—28. 11. 83
Obisk razstave Mojstri svetovnega slikarstva v Beogradu, 4.—6. 11. 83

PRAZNIČNE POČITNICE

Zahtevajte brošuri prazničnih počitnic ob DNEVU REPUBLIKE in NOVEM LETU 84

ZIMSKE POČITNICE

Tedenski aranžmaji v BOHINJU, KRANJSKI GORI, NA KANINU, KOPAH, ROGLI in POHORJU so že v prodaji. Zanimanja je veliko, zato ne odlašajte z rezervacijo!

Z VLAKOM NA OLIMPIADO

Programi izletov s cenami in urnikom tekmovalj v vseh turističnih poslovalnicah TTG.

SLOVENSKA NARAVNA ZDRAVILIŠČA

Zahtevajte brošuro TTG s celovito ponudbo vseh slovenskih naravnih zdravilišč.

PRIJAVE IN INFORMACIJE

v turističnih poslovalnicah TTG: Ljubljana (311-851), Maribor (28-722), Celje (23-448), Koper (21-358 ali 23-494), Postojna (21-244), Portorož (75-670), Rogaška Slatina (811-488), Murska Sobota (21-189), Nova Gorica (26-012), Pulj (23-629), Bohinjska Bistrica (76-145).

PREDSTAVITEV NOVOSTI V KOMPASOVI PONUDBI

— V ponedeljek je Kompas v svoji poslovalnici na Titovi predstavljal SMUČARSKI PROGRAM: ZIMA 83—84 in program počitnic: JESEN—ZIMA—POHLAD 83—84. Tudi letos je za smučarski program značilen skrben izbor smučarskih centrov v domovini in tujini, izbrani hoteli in tudi letos precej apartmajev ter organiziran prevoz. V jesensko—zimskem—spomladanskem programu 83—84 Kompas ponuja marsikaj tistega, kar je ponujal poleti, vendar so cene sedaj znatno nižje. Na voljo so hoteli od Portoroža do Hercegnovega, vsi z bazeni s toplo morsko vodo. Poleg gorskih letovišč in kmečkoga turizma pa posebej izstopata ponudba zdravilišč po vsej Jugoslaviji. Barvni katalog poleg podrobnih opisov krajev in namestitvenih objektov vsebuje — zanimivo: tudi indikacije, kontraindikacije, terapije v vseh ponujenih zdraviliščih ter opis vode in temperaturo pa tudi ime vodilnega zdravstvenega delavca. Ose barva programa sta vam brezplačno že na voljo v vseh turističnih poslovalnicah.

TOVARNA OBUTVE »PEKO« n.sol.o. TRŽIČ SPLOŠNI SEKTOR

TOZD proizvodnja obutve »OBUTEV« n.sol.o. TRŽIČ objavlja v izdelovalnici zgornjih delov dela in naloge:

- 1. SEKANJE ZGORNJEGA USNJA — 4 delavce
2. SEKANJE USNJENE PODLOGE — 2 delavca
3. STANJŠEVANJE ROBOV GOLENIC — 2 delavca
4. ŠIVANJE GOLENIC NAJZAHTEVNEJŠE — 20 delavcev
5. POMOŽNA DELA PRI IZDELAVI OBUTVE — 20 delavcev
6. ŠIVANJE REPARATURE — 1 delavec
7. VODENJE TRAKU V IZDELOVALNICI ZGORNJIH DELOV — 1 delavec
8. ORGANIZIRANJE DELA V IZDELOVALNICI ZGORNJIH DELOV — 1 delavec
9. RAZVRŠČANJE ZABOJČKOV V REGALE — 1 delavec
10. KONTROLIRANJE POLIZDELKOV V IZDELOVALNICI ZGORNJIH DELOV — 1 delavec
11. POSPRAVLJANJE IN ČIŠČENJE TOVARNIŠKIH PROSTOROV — 1 delavec

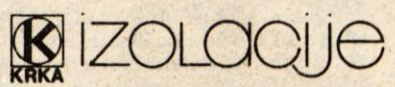
Kandidati morajo za opravljanje zgoraj navedenih del izpolnjevati te pogoje:

- 1. — krojilec obutve in 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih, — pomožni krojilec obutve in 4 leta delovnih izkušenj na podobnih delih,
2. — pomožni krojilec obutve in 6 mesecev delovnih izkušenj na podobnih delih, — pomožni čevljarški delavec in 1 leto delovnih izkušenj na podobnih delih,
3. — pomožni krojilec obutve in 1 leto delovnih izkušenj na podobnih delih, — pomožni čevljarški delavec in 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih,
4. — šivalec zgornjih delov obutve in 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih, — pomožni šivalec obutve in 4 leta delovnih izkušenj na podobnih delih,
5. — pomožni čevljarški delavec,
6. — čevljarški tehnik tehnolog in 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih, — preizkus znanja iz varstva pri delu,
7. — šivalec zgornjih delov obutve in 2 leti delovnih izkušenj v šivalnici, — preizkus znanja iz varstva pri delu,
8. — šivalec zgornjih delov obutve in 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih, — pomožni šivalec zgornjih delov obutve in 4 leta delovnih izkušenj na podobnih delih,
9. — nepriučeni delavci

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še posebne pogoje, ki jih določa Pravilnik o razvidu del in nalog. Poskusno delo traja za dela pod 7. 2 meseca, za ostala dela 1 mesec. Delo se bo opravljal v dveh izmenah. Sprejeti kandidati bodo združili delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj oddajo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 8 dneh po objavi v kadrovskega oddelku tovarne, lahko pa pridejo osebno na razgovor.

NOVOTERM

KRKA, tovarna zdravil, n. sol. o., Novo mesto TOZD Izolacije Novo mesto, Bršljin 62 Tel. (068) 21-620; 21-621, telex 35813 krka iz yu

NOVOTERM — nov izolacijski material na jugoslovanskem tržišču, na bazi finih steklenih vlaken, kateri se uporablja v gradbeništvu in industriji za toplotno in zvočno izolacijo.

Naš proizvodni program razstavljamo na 16. SEJMU STANOVANJSKE OPREME KRANJ, od 14.—21. 10. 1983 v več namenski hali.

Prodaja na Gorenjskem: — METALKA, Domžale, tel. (061) 721 267 — METALKA, Kamnik, tel. (061) 831 757 — MERKUR, Kranj, tel. (064) 47 058

KMETIJSKA ZADRUGA BLED

Komisija za delovna razmerja v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. VODJE SKLADIŠČA REPRMATERIALA, KMETIJSKE MEHANIZACIJE IN GRADBENEGA MATERIALA

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3 mesečnim poskusnim delom

- Pogoji: — dokončana šola za prodajalce ali druga srednješolska izobrazba trgovske, kmetijske ali gradbene smeri, — 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, — družbeno moralna neoporečnost, poslovna vestnost, organizacijska sposobnost in sposobnost dela z ljudmi

2. DELAVCA ZA DELA V KNJIGOVODSTVU

Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas za dobo 6 mesecev

- Pogoji: — dokončana ekonomska srednja šola — lahko je pripravnik

Nastop dela takoj. Pismene ponudbe bomo sprejemali do zasedbe delovnih mest.

PLANIKA

Industrijski kombinat PLANIKA KRANJ

Komisija za delovna razmerja DSSS objavlja prosta dela in naloge

1. PROGRAMIRANJE — BOLJ ZAHTEVNO

- Pogoji: — štiri letna srednja strokovna izobrazba tehnične ali ekonomske smeri oziroma gimnazije — 3 leta delovnih izkušenj na področju programiranja, — znanje jezika PL/1, COBOL ali ASSEMBLER, programiranje — pasivno znanje tujega jezika (angleški ali nemški), — poskusno delo traja 3 mesece.

Pismene ponudbe sprejema kadrovski oddelk kombinata Planika Kranj, v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od poteka roka za vložitev prijav.

ISKRA Industrija za električna orodja KRANJ, p. o. Savska loka 4

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke delovne organizacije objavlja v sektorju nabave, planiranja in kooperaciji naslednja prosta dela:

- 1. SAMOSTOJNEGA REFERENTA I
2. PREVZEMNEGA REFERENTA

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1. in 2. — končana 4-letna srednja šola strojne, elektrotehnične, ekonomske ali komercialne smeri, pod 1. — 4 leta delovnih izkušenj, pod 2. — 2 leti delovnih izkušenj.

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi v časopisu na naslov: Iskra — Industrija za električna orodja, splošno-kadrovsko področje, Savska loka 4, Kranj.

TRŽNI PREGLED

KRANJ

Solata od 60 do 70 din, špinača 70 din, cvetača 80 din, korenček od 40 do 50 din, česen 280 din, čebula 50 din, fižol 250 din, pesa 40 din, kumare 30 din, paradižnik 70 din, paprika 60 din, jabolka od 30 do 35 din, hruške 60 din, grozdje od 50 do 60 din, koštanj 1 od 50 do 60 din, limone 160 din, ajdova moka 90 din, koruzna moka 40 din, kaša od 91 do 100 din, surovo maslo 380 din, smetana 130 din, skuta 110 din, sladko zelje od 50 do 60 din, kisló zelje 60 din, orehi 520 din, jajčka od 9 do 10 din, krompir od 20 do 25 din, med 250 din.

JESENICE

Solata 80 din, cvetača 100 din, korenček 50 din, česen 236 din, čebula 33 din, fižol od 164 do 171 din, pesa 30 din, kumare 80 din, paradižnik 62 din, jabolka od 20 do 30 din, hruške 50 din, grozdje 45 din, limone 165 din, koruzna moka 37 din, kaša 82 din, surovo maslo 398 din, smetana 137 din, skuta 121 din, sladko zelje 25 din, kisló zelje 39 din, klobase 275 din, orehi 649 din, jajčka od 9 do 11 din, krompir 16 din.

ZAHVALA

Ob nenadni, bridki in prerani izgubi moža, očeta, brata in strica

ALEKSANDRA PETERNELA

se iskreno zahvalujemo vsem sosedom, sorodnikom, znanec in prijateljem ter Jožkotovim sošolcem, delovnemu kolektivu Iskra — TOZD MKD, sindikatu DO za podarjene vence in denarno pomoč. Zahvala šoferju Ivotu Zupanu za nudenje prve pomoči, posebej še družini Vodnov za vso pomoč v najtežjih dneh. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki so nam v težkih dneh karkoli pomagali, sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje in ga v tako lepem številu pospremili na zadnji poti in mu darovali cvetje. Zahvala tudi duhovniku za pogrebni obred.

ŽALUJOČI: žena Marjeta, sin Jožko in Peter, bratje in sestra

Pšata, 16. oktobra 1983

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega moža, očeta, brata in strica

FRANCA SMOLEJA

z Luž št. 22

izrekamo vso zahvalo za skrb in stalno pomoč ob njegovi dolgotrajni in težki bolezní zdravstvenemu osebju tovarne Sava in Zdravstvenega doma, posebno ambulanti prve pomoči v Kranju. Ob njegovi smrti pa se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znanec, bivšim sodelavcem kolektivov Save in Planike, gasilcem in sovaščanom z Luž, Robijevim in Tinetovim sošolcem in razredničarkama, Milanovim sodelavcem, Društvu upokojencev za podarjeno cvetje, izraze sožalja in za slovo od njega doma in na zadnji poti. Še posebej pa se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, družini Potočnik, družini Tavčar, Matijevi mami, Poloni, Francu Svetelju, pogrebni službi KOGP Kranj, govornikoma ob slovesu doma in ob odprtem grobu, zvonarjem, pevcem in duhovščini za lepo opravljen pogrebni obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste na kakršenkoli način počastili njegov spomin in nam v teh dneh lajšali našo težko bol.

ŽALUJOČI: žena Julka, sinovi Milan z ženo Mojco, Tine in Robi, sestra, brat in svakinja z družinami Luže, 19. oktobra 1983

MALI

OGLASI tel.: 27-960

PRODAM

Prodaj 25 do 120 kg težke PRAŠIČE. Posavec 16, Podnart 10036
 Prodaj ZELJE v glavah. Sp. Brnik 3 10518
 Prodaj avtoradio kasetofon UNIVERSIUM z dvema zvočnikoma, 2 x 30 W in ključko za Z-101. Fojkar, Ožbolt nad Zmncem 6, Škofja Loka 10742
 Prodaj 38 KOMBI PLOŠČ 5 cm in 310 kosov POROLITA 8 cm. Koselj, Zadruga 3, Duplje 10803
 Prodaj ŽAGO s tračnicami za položno obrezovanje lesa. Gasilska 13, Šenčur 10804
 Prodaj ŠTEDILNIK küppersbusch in motorno gnojnično črpalko. Jezerška c. 93, Kranj 10805
 Prodaj HLADILNIK, PRALNI STROJ, PEČ na olje, moške obleke, zimske (ženske) in moške plašče. Rozi Volčič, Župančičeva 12, Kranj 10806
 Prodaj mlado, brejo KRAVO ali menjam za jalovo. Virmaše 42, Škofja Loka 10807
 Prodaj 4 kW termoakumulacijsko PEČ. Podnart 41 10808
 Prodaj veliko staro STRUŽNICO in plinsko napravo za avto. Britof 165, Kranj 10809
 Ugodno prodaj električno KITARO. Telefon 27-578 10810
 Prodaj ležečo TRAČNO ŽAGO. Šifra: Tračni list 10811
 Prodaj navadno ritem KITARO z magnetom, ki se lahko priključi ojačevalcu in VIOLINO z lokom, ročno delo. Osojnik, Gasilska 3, Šenčur 10812
 Prodaj TELICO za rejo. Poljče 7 10813
 Prodaj komplet 40-litrski AKVARIJ. Zihel, Zg. Bitnje 134 10814
 Prodaj 1 m³ suhih smrekovih DESK — colaric, I. kvalitete, 1 m³ TERVOLA, II. kvalitete, trodelno zastekleno OKNO 145 x 165 in novo KOLO senior. Šifra: Ugodno 10815
 REZBARJI POZOR! Prodaj 1/2 m³ hruškovih PLOHOV, debeline 50—80 mm. Šifra: Priložnost 10816
 Prodaj svež MOŠT. Kranj, tel. 22-907 10817
 Prodaj črnobel TELEVIZOR gorenje. Britof 239 10818
 Prodaj nemškega OVČARJA z rodnikom — psičko staro 9 mesecev. Božič, Ribno 127, Bled 10819
 Prodaj LAK za parket. Kranj-Planina, Ul. Gorenjskega odreda 14, stanovanje 17 10820
 Prodaj 2100 kosov STREŠNE OPEKE folc, rdeče. Prebačevo 55, Kranj 10821
 Prodaj barvni TELEVIZOR gorenje. Kličite po tel. 22-146 od 15. ure dalje. 10822
 Prodaj PRALNI STROJ candy 50, delno v okvari. Telefon 23-159 10823
 Ugodno prodaj ORGLE korg CX 3, KITARO framus, HARMONIKO MELODIJA 120-basno in OJAČVALEC farfisa 90 W (za kitaro ali orgle). Telefon 60-352 10824
 Prodaj malo rabljeno kombinirano PEČ za v kopalnico (uvoz — braun). Ovišič 34, Podnart, tel. 70-169 10825
 Prodaj TRAKTOR »Štore 502«, zadnji nakladač »Riko« Ribnica in tono ŽELEZA Ø 10. Kalan, Zapoge 11, Vodice 10826
 Prodaj malo rabljeno SEDEŽNO GARNITURO: kavč, dva fotelja in klubsko mizico, cena 20.000 din. Naslov v oglasnem oddelku. 10827
 Prodaj dve ROLETI 140 x 220 in ROLETO 140 x 140, temno rjave barve, po stari ceni. Žiganja vas 31, Križe 10828
 Prodaj termoakumulacijsko PEČ, 4 kW. Naslov v oglasnem oddelku. 10829
 Prodaj veliko sobno LIPO in 2,5 m visok FILODENDRON. Struževo 21, Kranj, tel. 28-659 10830
 Prodaj barvni TELEVIZOR gorenje, ekran 66, dobro ohranjen, za 1,8 SM. Gosposvetska 6, Kranj, tel. 22-717 10831
 Prodaj zgodnji semenski KROMPIR sarten (ugodno). Kurirska pot 11, Primskovo 10832
 Prodaj OVČE, visoko breje in z mesec starih mladičev. Zg. Brnik 79, tel. 42-089 po 15. uri 10833
 Prodaj termoakumulacijsko PEČ 5 kW in PEČ na olje. Cveto Kvasnik, C. Svobode 16, Radovljica 10834
 Prodaj črnobel TELEVIZOR EI-Niš. Ašanin, Kranj, Tončka Dežmana 2 10835
 Prodaj nov ameriški LOK — cum-paund ben pearson 60 LBS z vso dodatno opremo. Informacije po tel. 064-25-789. Zore Marjan, Golniška 50, Kranj 10836
 Mislite na morje 84? Prodaj GLISER »Raša« z motorjem creysler, 35 KM, opremljen za smučanje in odlično sotorsko PRIKOLICO za 5 oseb, zaradi gradnje. Možnost garaziranja. Telefon 27-301 10837
 Prodaj KOSILNICO BCS 20000 — petrolej, komplet z vozičkom in rezervnimi deli. Informacije po tel. 26-322 po 20. uri 10838
 Prodaj suhe bukove BUTARE. Sp. Besnica 138 10839
 Ugodno prodaj ZAPRAVLJIVČEK. Milje 26, Šenčur 10840
 ZAJCE orjake in KMEČKO SKRINJO, prodaj. C. na Golico 10/A, Jesenice 10841
 Prodaj ZELJE v glavah. Sp. Brnik 55, Cerklje 10842

Prodaj SPALNICO, 2 KAVČA in TEPIH. Rozman, Zg. Bitnje 135
 Ugodno prodaj KAVČ, 2 FOTELJA, MIZICO, PISALNO MIZO, kuhinjske elemente, štedilnik küppersbusch (42) cm. Naslov v oglasnem oddelku 10843
 Prodaj cvetoče MAČEHE. Praprotna polica 23, Cerklje 10844
 Prodaj 6 kW termoakumulacijsko PEČ in PEČ na olje EMO 5. Ogled od 15. ure dalje. Rudi Bevk, Britof 197 10845
 TRDA DRVA, prodaj ob cesti, cena 2.000 din. Telefon (064) 21-259 10846
 Prodaj KONJA vajenega vseh kmečkih del. Jože Krmelj, Sv. Andrej 14, Škofja Loka 10886
 Prodaj KRAVO s teletom ali po izbiri. Habjan, Breznica 11, Škofja Loka 10887
 Prodaj otroško POSTELJICO z jogijem in nova VRATA »Jelovica« 85 cm, desna, Polona Guzelj, Frankovo naselje 112, Škofja Loka 10888
 Prodaj otroško POSTELJICO z jogijem, zgornji del otroškega športnega VOZIČKA tribuna, HOJICO in NAHRBTNIK za dojenčka. Telefon 60-588 po 16. uri 10889
 Ugodno prodaj nov ženski PLAŠČ, št. 42 in žensko JAKNO št. 38. Telefon 62-972 po 15. uri 10890
 Prodaj rabljeno trajnožarečo PEČ. Grošelj, Mestni trg 30, Škofja Loka 10891
 Prodaj električni KOTLIČEK panterm 12 kW, primeren za centralno ogrevanje. Telefon 61-513 10892
 Prodaj KRAVO simentalo, ki bo drugič teletila. Teran, Prezrenje 1, Podnart 10893
 Prodaj pet plošč BAKRA za zlebove. Ponudbe pod: Baker 10894
 Prodaj 2 m³ suhih hrastovih PLOHOV. Šenčur, Pipanova 4 10895
 Termoakumulacijsko PEČ 4 kW, prodaj. Jančar, Valjavčeva 13, Kranj 10896

KINOLOŠKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA

OBVESTILO

Kinološko društvo Škofja Loka prireja 23. 10. 1983 ob 10. uri nastop šolanah psov, na nogometnem igrišču v Puštalu.

Ugodno prodaj poslikane GORENJSKE SKRINJE in dva ŠIVALNA STROJA za dekoracijo. Ogled od 16. do 19. ure. Kljajče, Ul. Gorenjskega odreda 10, stanovanje 1, Kranj 10897
 Prodaj mesec dni starega BIKCA in smrekov OPAŽ, različnih širin. Sp. Bitnje 25 10898
 Prodaj 6 tednov stare PRAŠIČKE. Dvorje 44, Cerklje 10899
 Prodaj mlado težko KRAVO, dobro mlekarico, tik pred telitvijo. Zalag 62, Cerklje 10900
 Prodaj 8 mesecev brejo KRAVO, ki bo tretjič teletila. Lahovče 50, Cerklje 10901
 Prodaj trajnožarečo PEČ küppersbusch. Cerklje 188 10902
 Prodaj KRAVO po izbiri in plemenskega BIKCA. Stiška vas 6, Cerklje 10903
 Prodaj 7 tednov stare prašičke. Zalag 30, Cerklje 10904
 Prodaj mlado KRAVO, ki bo v drugič teletila. Pšenična polica 14, Cerklje 10905
 Barvni TELEVIZOR iskra azur, še v garanciji, prodaj. Telefon 23-901 10906
 Prodaj ZELJE v glavah. Lahovče 37 10907
 Prodaj dve traktorski GUMI 10 x 28. Jože Odar, St. Fužina 200, tel. 76-427 10908
 Prodaj težkega delovnega KONJA, starega 7 let. Črnilec, Ul. 26. julija 12, Naklo 10909
 Prodaj sobno PEČ na trda goriva »Plamen 90«. Derlink, Ul. 26. julija 12, Naklo 10910
 Prodaj dva BIKCA za dopitanje. Bukovic Oto, Tomaž 2, Selce 10911
 Prodaj globok OTROŠKI VOZIČEK. Danica Žitnik, Na Kresu 46, Železniki 10912
 Ugodno prodaj rabljeno SPALNICO, PEČ na olje EMO 8 in rabljena umivalnika (bela). Telefon 77-609 popoldan 10913
 Nujno prodaj novo SEDEŽNO GARNITURO, rjav žamet. Kavč je možno raztegniti v zakonsko posteljo (za polovično ceno 2,5 SM). Franci Burnar, Taleška 5, Lesce 10914
 Prodaj rabljeno cementno STREŠNO OPEKO. Ogled popoldan. Štefan Tivold, Kocjanova 21, Stražišče 10915
 Prodaj 14 g ZLATA za zobe. Telefon 25-005 10916
 Prodaj trodelno OMARO. Ana Vončina, Tuga Vidmarja 12, Planina II. — Kranj 10917
 Prodaj PRAŠIČA za zakol ali rejo, težkega 140 kg. Žaonica 37 10918
 Prodaj ZLATO za zobe. Telefon 22-853 po 19. uri 10919
 Prodaj barvni TELEVIZOR gorenje. Telefon 23-706 10920
 Prodaj večjo količino suhih BUTAR. Retljeva 10, Čirče — Kranj 10921
 Poceni prodaj črnobel TELEVIZOR EI Niš. Perko, Škofjeloška 42, Kranj 10922
 Prodaj RADIO iskra HI-FI 2 x 50 V, 5-litrski POSNEMALNIK, »PINJO« in žensko kolo. Pangeršica 3, Golnik, tel. 21-175 popoldan 10923

Prodaj DRVA, lahko tudi razžagam in pripeljem na dom. Drinovc Franc, Bistrica 3 pri Dupljah 10924
 Prodaj klavirsko HARMONIKO, 60-basno, 3-registrsko, primerno za začetnika, malo rabljeno in 6 pločevinastih SODOV, 200-litrskih za nafto. Telefon 47-386 10960
 Prodaj globok otroški VOZIČEK in ZIBELKO. Ješetova 10, Stražišče 10961
 Prodaj termoakumulacijsko PEČ 2,5 kW. Kranj, Jezerska c. 89 10962
 Ugodno prodaj dobro ohranjen barvni TELEVIZOR gorenje (ekran 66), kombiniran ŠTEDILNIK (90 x 50, 3 plin, 2 elektrika) in HLADILNIK, 140-litrski. Ogled v popoldanskem času: Pavel Jošt, Strahinj 96, Naklo 10963
 Prodaj BETONSKI MEŠALEC in dve SAMOKOLNICI. Franc Semenič, Zg. Duplje 40/A 10964
 Prodaj črnobel TELEVIZOR gorenje, ekran 59. Telefon v oglasnem oddelku. 10965
 Prodaj 4 GUME 165 x 13, staro MOŠKO KOLO in manjši SESALEC. Telefon 24-425 10968
 Prodaj 20 do 120 kg težke PRAŠIČE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 10989
 Prodaj črnobel TELEVIZOR »Čajevec 795«, še v garancijskem roku. Hafnarjeva 19, Kranj 10990
 Prodaj nekaj plemenskih OVC z jagneti. Lovro Noč, Selo 27, Žiróvnica 10991
 Prodaj več OVC in jagnjet. Zdravko Šimnic, Zasip, Ledina 5, Bled, tel. 77-630 10992
 Prodaj PUNTE 2,5 in 3,5 m ter BANKINE. Telefon 42-209 10993
 Ugodno prodaj dve kromasti toaletni OMARICI, vodovodne PIPE za mrzlo in toplo vodo in straniščno ŠKOLJKO. Žirovnica 87/A 10994
 Prodaj PRALNI STROJ gorenje. Telefon 77-258 od 10. do 14. ure 10995
 Prodaj barvni TELEVIZOR philips, ekran 66. Telefon 28-649 10996
 Prodaj MOLZNI STROJ nacional, dva nova zimska avtoplašča 145 x 13, moško rogovo kolo in domače žganje. Marija Bezljaj, Gunceljska 38, Ljubljana — Šentvid 10997
 Ugodno prodaj SPALNICO, skupaj ali po delih. Telefon 45-084 10998
 Prodaj betonski MEŠALEC, nekaj gradbenih PLOHOV in 200 kosov strešne OPEKE »novomeške«, cementno sive. Nahtigal, Retljeva 9, Kranj-Čirče 10999
 Prodaj MIZO za v jedilnico, otroško POSTELJO z jogijem in OTROŠKO KOLO. Kranj, Lojzeta Hrovata 10, stanovanje 18 11000
 Prodaj POSTELJICO. Informacije vsak dan popoldan po tel. 28-898 11001
 Prodaj POSTELJICO. Ogled vsak dan popoldan. Marija Dvanajščak, Veljka Vlahoviča 3, Planina-Kranj 11002
 Prodaj semenski KROMPIR igor ter mešano SADJE za mošt. Šimenc, Olševek 7, Preddvor 11003
 Prodaj rabljen ŠTEDILNIK (4 plin, 2 elektrika). Telefon 42-301 11004
 Prodaj PEČ za centralno kurjavo ferotherm, 25.000 kcal. Giacomeli, Skalica 8, Kranj, tel. 24-384 11005
 Prodaj PRAŠIČE za zakol. Brolih, Hotemaže 31, Preddvor 11006
 Prodaj globok OTROŠKI VOZIČEK, znamke tribuna, rdeče barve, cena 3.200 din. Telefon 82-176 11007
 Prodaj DESKE colarice za opaženje. Sp. Brnik 61, Cerklje 11008
 Prodaj SMUČI RC 03, 185 cm dolge, VEZI marker JL 45 in PALICE, po zelo ugodni ceni. Sp. Otok 41, Radovljica 11009
 Prodaj MOTOKULTIVATOR F-400, rabljen eno sezono s priključki. Telefon 60-771 — int. 29 popoldan 11010
 Ugodno prodaj MAČEHE. Jože Konc, Mošnje 37, Radovljica 11011
 Prodaj ZIMSKI PLAŠČ za 16 let (dekliški). Fabjan, Stražiška 1, Kranj (popoldan) 11012
 Prodaj suha DRVA. Naslov v oglasnem oddelku. 11013
 Prodaj TIMER SANSUI AT 15 S. Telefon 27-935 11014
 Prodaj večjo količino domačega ŽGANJA in sladkega MOŠTA. Šolar Franc, Brezje 29 11015
 Prodaj trajnožarečo PEČ EMO kamin, ŠTEDILNIK küppersbusch in nerjavečo POMIVALNO MIZO (120 cm). Mulej, Studenčice 4, Lesce, tel. 75-577 11016
 Prodaj PUNTE in BANKINE. Telefon 21-579 11017
 Prodaj OJAČVALEC 2 x 50 W. Telefon 28-861 — int. 21-99 (Bešič) 11018
 Prodaj enosobno PRIKOLICO za traktor s 14-kolnimi gumami. Anton Tavčar, Javorje 16, Poljane, tel. 65-182 11019
 Prodaj ŠTEDILNIK (2 plin, 2 elektrika), datum proizvodnje 14. 10. 83, še nerabljen. Poklukar, Naklo, Krakovo 1. tel. 47-689 11020
 Prodaj OTROŠKO POSTELJO Z JOGIJEM. Slava Novak, Cesta 26. julija št. 13 Naklo 11021

IZJAVA
GRADBENA
IN KOMUNALNA
DELA

Prodaj več plemenskih OVC, 3 JANČKE in OVNA. Matija Klemenčič, Stara Oselica 44, Gorenja vas 11022
 Prodaj ŠTEDILNIK küppersbusch, star 1 leto, dobro ohranjen. Kličite popoldan po tel. 74-075 11023

Prodaj BIKCA, težkega 200 kg, za nadaljno rejo. Luže 12, Šenčur 11021
 Prodaj barvni TELEVIZOR grundig, super color, s carinsko deklaracijo, cena 6,5 SM. Telefon 75-110 11024
 Prodaj dolgo POROČNO OBLEKO (italijansko) št. 38-40. Informacije po tel. 47-229 od 16. ure dalje 11025
 Prodaj HRUŠKE za namakanje (po ugodni ceni) in SENO. Ančka Golc, Višelnica 15, Zg. Gorje 10740
 Prodaj stereo RADIOKASETOFON in SADIKE LIGUSTER. Kranj, Sučeva 9 10942

KUPIM

Kupim 15 SLEMENJAKOV in 100 kosov STREŠNE OPEKE »Dravograd« ali »Novo mesto«, rdeče barve s posipom: Jože Jeraj, Mavčiče 59 ali tel. 40-077 10847
 Kupim 250 kosov STREŠNIKOV, vesna, rjavih s posipom »Novoteks«. Jože Jenko, Sp. Brnik 33, Cerklje 10848
 Kupim 28 ŠPIROVCEV 14 x 12 — 7-metrskih in 4 strešne grede 18 x 16, 7-metrške in 4 strešne grede 18 x 16 — 6-metrške. Naslov v oglasnem oddelku. 10925
 Kupim ZLATO za zobe. Telefon 27-100 10966

VOZILA

Prodaj RENAULT 4, star 1 leto. Stevo Novkovič, Trg Svobode 25, Tržič 10849
 Prodaj ZASTAVO 750 S, letnik 1978, odlično ohranjeno in radio kasetofon sharp stereo, nov. Velevoš 14 10850
 Prodaj dobro ohranjeno ZASTAVO 101, letnik 1975. Janko Teran, Pristava 6, Tržič 10851
 Prodaj 4 kolesne OBROČE za Z-101 z gumami. Telefon 22-889 po 15. uri 10852
 Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1978. Telefon 25-941 10853
 Prodaj LADO 1200, letnik 1976. Franc Smolej, Kovor 56/A 10854
 VW 1200 in GOLF GTI, prodaj. Vombergar, Britof 180, Kranj 10855
 Prodaj zastavo 1300, v voznem stanju za ceno 1,5 SM. Informacije na tel. 28-111
 Prodaj dobro ohranjeno LADO 1500 SL, prevoženih 55.000 km, garazirano. Ogled v soboto. Zg. Bitnje 205, Kranj 10856
 Prodaj POLOSOVINO za wartburg, novo. Manes, Dražgoška 6, Kranj 10857
 Prodaj ZASTAVO 750, neregistrirano, vozno, Kranj, Planina 35, tel. 25-210 10858
 ELEKTRONIC 90, športno preurejen, prodaj. Telefon 064-27-620 10859
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1973. Hrastje 39, Kranj 10860
 Prodaj RENAULT 4, letnik 1973, dobro ohranjen. Kostič, Golnik 107 10861
 Prodaj tovorno PRIKOLICO, nosilnost 400 kg. Smedniška 6, Kranj 10862
 JUGO 45, star 3 mesece, prodaj. Naslov v oglasnem oddelku. 10863
 Ugodno prodaj nova kompletna KOLESA s PLATIŠČI za motorno kolo (18 in 21 col). Telefon 74-368 10864
 Prodaj dodatno opremljeno ZASTAVO 101, za 13 SM. Kukovič, Strahinj 95, tel. 47-129 10865
 Prodaj GOLFA, letnik 1978. Kavčič, Šempeterska 49, Stražišče 10866
 Prodaj MOPED APN 4 in ZASTAVO 125-P. Mandeljčeva pot 13, Kranj 10867
 Prodaj tovorni avto TAM 4500, registriran za 1 leto, cena 100.000 din in ZASTAVO 750, cena 30.000 din. Murič, Planina 26 10868
 Prodaj GS »KLUB«, letnik 1975, prva registracija 1976 ali zamenjam za manjši avto. Ogled po 16. uri. Dorem, Radovljica, Gradnikova 127 10869
 Prodaj avto RENAULT 10, stroj obnovljen, celega ali po delih. Ljubo Pavc, Zg. Jezersko 7 10870
 Prodaj MZ 250 TS, letnik 1981, prevoženih 6.500 km. Telefon 064-27-935 (Dare) 10871
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1980 ali menjam za R4 — katro. Milje 26, Šenčur 10872
 Prodaj ZASTAVO 101 L, letnik 1978. Ogled v petek in soboto popoldan Kurivo Naklo; popoldan Tomsičeva 19, Kranj 10873
 R-4 TLS, nov, prodaj. Janez Gradisar, Sp. Duplje 67 10874
 Ugodno prodaj VW 1200, letnik 1974. Olševek 49, Preddvor 10875
 Prodaj R4 karamboliran. Franc Gričar, C. 4. julija 19, Bistrica, Tržič 10876
 Prodaj malo karambolirano ZASTAVO 101, letnik 1975. Andrej Gladek, Gregorčičeva 5, Žiri 10926
 Ugodno prodaj MZ 250, letnik 1981, z nekaj dodatne opreme. Ivo Ušeničnik, Partizanska 6, Žiri 10927
 Prodaj tovorno PRIKOLICO za osebni avto. Dvorje 87, Cerklje 10928
 Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1977. Polajnar, Cerklje 208 10929
 Prodaj GOLFA JGL, prevoženih 3.000 km. Arhar, Vincarje 42, Škofja Loka 10930
 Prodaj FIAT 126-P, letnik 1979, dobro ohranjen. Ogled v petek popoldan in soboto. Vida Lukanc, Deteljska 13, Tržič (poleg prodajnega centra Deteljska v Bistrici) 10931
 Ugodno prodaj ZASTAVO 101, letnik 1977 in LIKALNI STROJ. Ogled v soboto in nedeljo popoldan. Hrast, Rudija Papeža 5, Planina II. 10932
 Prodaj GOLF, letnik 1980 (oranž), 41.000 km, za 38 SM. Oblak, Zg. Senica 34, Medvode 10933

Prodaj R-9, dodatno opremljen. Križaj, Zg. Senica 35, Medvode 10934
 Prodaj SPAČKA v okvari. Ul. Praprotnik 11, Naklo 10935
 Prodaj GOLF J, letnik 1978, z dodatno opremo. Hrastje 199, Kranj 10936
 Prodaj ZASTAVO 101, septembra 1980. Telefon 21-925
 Prodaj PEUGEOT 304, obnovljen, registriran do avgusta 1984, 9,9 SM. Markun, Koritno 42, Bled 10937
 TAM 5500, registriran, nosilnost 6,5 T, letnik 1970 in ZASTAVO 750, letnik 1974, prodaj. Zdešar, Orehovaljeva 1, Kranj 10938
 MERCEDES 220 D, letnik 1973, prodaj. Telefon 064-27-159
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1975. Ogled v petek in soboto. Vodopivec, Kranj 10939
 RENAULT 4 TLS, dobro ohranjen, letnik 1977, prodaj. Janez Zupan, Goriška 7, Bled 10940
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1975, za 2 SM. Remic, Milje 10, Šenčur 10941
 Prodaj nekaj delov za NSU. Jože Keršič, Snediceva 9, Kosrca 10942
 Prodaj dobro ohranjen RENAULT 4, letnik 1977. Luže 14, Šenčur 10943
 Poceni prodaj ZASTAVO 750, letnik 1972. Rakar, Savska c. 3, tel. 28-861 int. 24-22
 ZASTAVO mediteran 101, letnik 1980, garazirano, prodaj. Telefon 064-82-898
 Prodaj 126-P, letnik 1977, prevoženih 34.000 km. Informacije po 83-757 popoldan
 JUGO 45, star 4 mesece, zamenjam za Z-101 GTL 55 ali vzame v vrstni red. Vse informacije dobite v nedeljo od 10. ure po tel. 77-351
 MAZDO 818, letnik 1973, prodaj. Zg. Gorje 66
 Nujno kupim prednje steklo za FIAT 128 sport coupe. Branko Justin, Fletce 1, Lesce
 Prodaj neregistrirano ŠKODO, letnik 1975, prodaj. Sevek 24, Preddvor
 Za 3,8 SM prodaj AMI 8, registriran do maja 1984. Begunjska c. 24, Tržič 10944
 Prodaj CITROEN GS 1200, letnik 1975. Informacije vsak delavnik dan po tel. 77-951 — int. 39
 Ugodno prodaj ZASTAVO 101, letnik 1981. Telefon 47-412
 Za 5 SM, prodaj ZASTAVO 101, letnik december 1974. Franc Eržen, Ribniška 71, Kranj 10945
 Prodaj rezervne dele za »FIAT« 101, letnik 1972, generalno obnovljen, ter na novo prelakiran. Pristava 6, Tržič
 Prodaj PRIKOLICO za osebni avto in zazidljivo parcelo z lokacijsko dokumentacijo v Zalugu pri Cerkljah. Naslov v oglasnem oddelku.
 Prodaj ZASTAVO 101, po delih. Židar Šrimf, Deteljska 5, Tržič 10946
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1975, Radovljica, Roblekovo naselje 12, 74-654
 Prodaj FIAT 126, Radovljica, Svobode 21
 Prodaj ZASTAVO 1300, letnik 1975, cena po dogovoru. Informacije po 77-321 vsak dan od 9. do 12. ure, sobote in nedelje
 Prodaj dobro ohranjen NSU 1200, registriran do oktobra 1984. Informacije po tel. 28-449
STANOVANJA
 Zamenjam novejšo družbeno GOLF SONJERO na Planini za dva ali tri sobna STANOVANJE na Planini ali Tržiču. Informacije po tel. 28-559
 GARSONJERO (28 m²) zamenjam za drugo GARSONJERO ali po možnosti za enosobno stanovanje v pritličju I. nadstropju v Kranju — Planina. Informacije po tel. 24-429
 V centru Jesenic, oddam samski bi novo enosobno STANOVANJE. Informacije po tel. 068-51-155
 ZIDARSKI MOJSTER — obrtnik, Golnika išče STANOVANJE, s predlaganim cilom (ali pa z delom). Kostic, Golnik 107
 Enosobno STANOVANJE, 38 m², centralno kurjavo, toplovodno in telefonom na Planini v Kranju, zamenjam — s soglasjem za večje, lahko tudi brez centralne. Ponudbe po tel. 27-413
 Zamenjam lastniško dvosobno STANOVANJE v Ljubljani za enakovredno v Kranju ali okolici. Šifra: Zamenjavaj 10947
 Iščem SOBO s sanitarijami na močju Žiri in Trebje. Naslov v oglasnem oddelku.
 Zamenjma družbeno GARSONJERO (28 m²) s centralno kurjavo in telefonom na Planini za večje STANOVANJE, lahko brez centralne. Za nagrado plačam 6-mesečno najemnino. Sevek Janeza Puharja 5, tel. 27-394
 Najamem GARSONJERO ali SOBO s souporabo sanitarij v Kranju ali okolici. Milivoje Milič, Vrečkova 9, Kranj 10948
 Mladi družini oddam STANOVANJE v bližini Kranja. Informacije po tel. 061-50-328
 Družbeno enosobno STANOVANJE na Planini, zamenjam za trossobno. Blažek, Tončka Dežmana 8, 10. nadstropje, Kranj 10949
POSESTI
 V najem vzamem HIŠO ali STANOVANJE v Lescah, Radovljici ali bližnji okolici, lahko tudi na vasi. Pevčič pod: Vrtnar 10950

POSILITVE
 - privatniki, upokojena na...
 - honorarno zaposlitev ob...
 - nedeljah in državnih prazni...
 - je lahko celodnevno na ob...
 - Gorenjske. Naslov v oglasnem...
 10881

POSILITVE
 - KV natakarka za nedolo...
 - čas za lokal v TRŽIČU. In...
 - na telefona 28-110 zveče, od...
 10880

POSILITVE
 - KLUB Kranj organizira:
 - PLESNO VZGOJO - Ce...
 - plesna šola za otroke od 5. do...
 - pričetek vaje v torek 25. 10., ob...
 - v Delavskem domu - vhod VI...
 - po tel. 21-130 od 7. do...
 10633

POSILITVE
 - STRAŽIŠČE, vsako SOBO...
 - 18. uri v DOMU KS...
 10949

POSILITVE
 - PAPA TRGOVCI igra v PETEK...
 - 20. uri v HOTELU CREINA...
 - v SOBOTO, 22. X., ob 20. uri...
 - v HOTELU BOR v PREDDVORU...
 10950

POSILITVE
 - KOKRICA vas vabi vsako...
 - na PLES na Kokrico. Igrala bo...
 - GU-GU iz Ljubljane. VABLJE...
 10631

POSILITVE
 - metrska DRVA na domu. Te...
 74-715

POSILITVE
 - jesene, plastične in ZALU...
 - naročite ŠPILERJU, Gradnikova...
 - Ljubljana, tel. 064-75-610...
 87000

POSILITVE
 - vršiva kamionske prevo...
 - vrst materiala predvsem: be...
 - kvadre, strešnik »Novoteks« in...
 - gradbeni material Ljubljana...
 - kot so MB 6, vseh vrst zi...
 - dimnik schiedel itd... Priporo...
 - Radovan KONDIČ, Bri...
 - Kranj in Slavko ČEBULJ, Vopo...
 - Cerklje na Gorenjskem. Vse in...
 - dobite po tel. 25-579 - Kranj...
 9944

POSILITVE
 - imamo otroške BUNDE z...
 - na rokavu, od št. 4 do 16, cena...
 - do 2.520. »ELITA - PEPEL...
 - na Klanju...
 10482

POSILITVE
 - sepe sadike CIPRES za ograje...
 - SMREKE, PANČIČKE...
 - za vrtove in RUŠEVJE za gro...
 - vsak dan pri Kancilija, C...
 - odreda 12/A (v bližini Vo...
 - stola, takoj za št. 12) 10480

POSILITVE
 - »BALA« vam nudi ugo...
 - čeških odev, cena 898,65 din...
 - »ELITA - BALA« 10483

POSILITVE
 - KURJAVO izoliram s...
 - Telefon 061-455-778...
 10629

POSILITVE
 - ELEKTRIKARSKA delavnica...
 - nasproti pošte odprta vsak...
 - od 18. ure dalje. Stranke spre...
 - do 18. ure. Se priporoča Brane...
 10967

POSILITVE
 - se je majhen KUŽEK bele...
 - okoli vratu ima platneno vratni...
 24-757...
 10985

POSILITVE
 - URO darvil, dobite na C...
 - Zagarja 20, Kranj...
 10866

POSILITVE
 - V GOSPODINJSTVU potre...
 - dvakrat tedensko. Albina Simu...
 - Kranj, Župančičeva 30...
 10884

POSILITVE
 - ISTRIRAM matematiko in fiziko...
 - vsako soboto dopoldan...
 - Urbanc, Krožna 5, Kranj...
 10885

POSILITVE
 - POMOČ pri učenju slušno pri...
 - bližnji okolici Škof...
 - Sitra: III. razred...
 10951

POSILITVE
 - INSTRUIRAM matematiko...
 - srednje šole in predmete GTŠ...
 - C. HLA 6, Kranj, (nebotičnik)...
 10952

POSILITVE
 - VARUHINJO za 21-mesečno...
 - na območju Kokrice-Rupe...
 - Kranj...
 10953

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 22. oktobra bodo dežurne naslednje prodajalne Trgovske in gostinske delovne organizacije Zvila Kranj na področju KRANJA in okolice:

TOZD maloprodaja Kranj: SP Pri Peterčku Kranj, SP Pri Nebotičniku Kranj, SP Oskrba Kranj, Begunjska 4, SP Planina Kranj, Župančičeva 24, PC Planina Kranj, SP Planina-Center, Kranj, PC Britof od 7. do 19. ure, SP Šenčur in PC Bitnje od 7. do 17. ure in SP Preddvor od 7. do 18. ure.

TOZD Delikatosa Kranj: Delikatosa Kranj, Maistrov trg 11, Naklo v Naklem, Dom Srednja vas, Na vasi Šenčur od 7. do 13. ure, Klemenček Duplje, Hrib Preddvor, Krvavec Cerklje in Kočna Jezersko od 7. do 19. ure.

V nedeljo 23. oktobra pa bodo dežurne naslednje prodajalne: TOZD Delikatosa Kranj:

Delikatosa Kranj, Krvavec Cerklje, Naklo v Naklem od 7. do 11. ure in Na vasi Šenčur od 8. do 11. ure.

TOZD Maloprodaja Kranj: Gorenjka Cerklje od 7. do 11. ure.

ŠKOFJA LOKA
 SP Mestni trg, mesnica Mestni trg

TRŽIČ
 ABC Bistrica, Mercator Trg svobode 27 in KŽK, Trg svobode 16

42 KOLO LOTERIJA

Srečka št.	din	Srečka št.	din
00	80	1	40
204340	20.000	0511	840
283160	1.000.000	39151	6.040
62	80	475181	20.040
92	100	3	40
24542	4.000	48263	6.040
84612	2.000	59023	2.040
257992	20.100	59073	6.040
345312	20.000	96363	8.040
34	60	115103	20.040
64	50	198523	20.040
244	160	344243	20.040
9334	460	05	120
25154	8.000	55	60
71064	6.060	575	160
75384	4.000	68695	8.000
013874	50.000	443045	20.000
077794	20.000	07	80
361394	20.000	47	60
404084	20.000	0807	480
453734	100.060	34787	4.000
286	200	09	100
6946	600	49	80
9786	400	99	60
22516	2.000	659	200
59976	2.000	8369	1.000
125636	20.000	8909	500
292936	20.000	01319	4.000
296036	500.000	03569	8.000
48	60	30799	2.060
4898	600	63059	2.000
227888	20.000	217719	20.000
285458	20.000	271279	20.000

KOMUNALNO, OBRTNO IN GRADBENO PODJETJE TOZD OPEKARNE KRANJ
 Pševska 18, Kranj

Po sklepu delavskega sveta objavljamo javno licitacijo za prodajo osnovnega sredstva:

Osební avto ZASTAVA 101 confort, letnik 1980, prevoženih 80.300 km, nevozen, izklicna cena 70.000 din.

Licitacija bo v soboto, 29. 10. 1983 ob 10. uri v TOZD Opekarne v Stražišču.

Pravico do nakupa imajo vse fizične in pravne osebe.

Ogled vozila je možen dve uri pred licitacijo. Udeleženci licitacije morajo pred licitacijo položiti varščino v višini 5.000 din.

SEKRETARIAT ZA OBČO UPRAVO OBČINE KRANJ

Razpisuje JAVNO DRAŽBO
 za prodajo osebnega avtomobila RENAULT TL-4 v voznem stanju, letnik 1977, prevoženih 86.000 km, izklicna cena 60.000 din;

ter prodajo NAJDENIH PREDMETOV, dvokoles in mopov

Dražba bo v sredo, 26. oktobra 1983 ob 15. uri v garažnih prostorih občinske stavbe.

Seznam najdenih predmetov je na vpogled na oglasni deski v avli občine Kranj.

Interesenti si lahko ogledajo dražbene predmete eno uro pred pričetkom dražbe.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec v pokoju

FRANC SMOLEJ
 roj. 1931

Od njega smo se poslovili v torek, 18. oktobra 1983 izpred hiše žalosti, Luže 22, na pokopališče v Šenčur.

Sindikalna organizacija SAVA Kranj

ZAHVALA

V 75. letu statosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, brat in stric

JOŽE STOPAR

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti. Hvala organizaciji ZB NOV Naklo za venec, tov. Čankarju za ganljiv govor in praporščakom. Iskrena hvala pevcem in g. župniku iz Naklega, za lepo opravljen pogrebni obred.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA KRISTANCA
 Ustankovega ata iz Srednje vasi pri Šenčurju

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga pospremili na njegoví zadnji poti. Lepa hvala tudi g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI
 Srednja vas, Tržič, Šenčur, Jesenice

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

FRANČIŠKE MAJER
 roj. HRIBAR

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom, dr. Kocutarju, prijateljem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali, posebno zadnje dni njene bolezní, sočustvovali z nami, darovali cvetje in jo spremili na zadnji poti. Hvala tudi duhovnikoma za opravljen obred.

Sinovi Albin, Ivan, Jože in Franci z družino, hčerke Danica, Roti, Marija in Slavka z družino

Dolnji Križ pri Žuzemberku

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega ata, starega ata, brata in strica

JOŽETA ZAKOTNIKA
 Anzelcovega ata

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste nam stali ob strani, izrazili sožalje, darovali cvetje in ga tako številno spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil mož, oče, ded, praded, brat in stric

JANKO ERMAN
 iz Sp. Lipnice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in nudili pomoč. Hvala tudi organizaciji ZB Lancovo, vsem zastavonošam, godbi iz Gorij in pevcem iz Podnarta ter tovarišu Gabrijelu Pesjaku za poslovilne besede in vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, brata in strica

JERNEJA PAVLIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, stanovalcem Zvonarske 5 v Ljubljani in kolektivu Elektro Ljubljana-mesto, ki so sočustvovali z nami, izrekli sožalje, darovali cvetje, nam kakorkoli drugače pomagali in ga pospremili na zadnji poti. Posebna hvala sosedom za pomoč, vaščanom Visokega in g. kaplanu za lep pogrebni obred.

ŽALUJOČI: žena in hčerka z družino
 Visoko, 19. oktobra 1983

Urejanje Sejmišča v Kranju

Po načrtih, ki so jih pripravili v Cestnem podjetju Kranj in v skladu z revitalizacijo starega mestnega jedra, so se v Kranju lotili urejanja Sejmišča — Še zadnje arheološke raziskave

Kranj — Po načrtih, ki so jih pripravili v Cestnem podjetju v Kranju, so se pred nedavnim na Sejmišču začela izkopavanja, ki sodijo v program revitalizacije starega mestnega jedra in komunalne ureditve tega območja. Dela so se začela pod nadzorstvom Zavoda za spomeniško varstvo, ki s tem tudi zaključuje program arheoloških raziskav v tem delu Kranja. Izkopavanja potekajo na tistih odsekih, kjer bodo potekale bodoče oziroma obnovljene komunalne naprave in sicer odvodnjavanje meteornih voda, kabelska ureditev sedanjih in bodočih elektrovodov.

Dela hkrati sodijo v program urejanja cest in parkirišč v Kranju. Ureditve cestniš in komunalnih naprav na tem območju bo financiral samo-upravna komunalna interesna skupnost občine Kranj. Glede ureditve parkirišč se dogovarjajo z organizacijami združenega dela. Po projektu bodo tako imenovane mulde tlakovane s tlakovcem, cestišča pa bo asfaltirano. Celotna ureditev bo izvedena tako, da bodo ostala vsa drevesa (odstranili bodo le suha in zasadili nova), zelenice pa bodo urejene tako, da ne bodo ovirale prometa. V izdelavi je tudi že projekt javne razsvetljave, ki bo takšna kot v Vodopivčevi ulici oziroma na Mohorjevem klancu.

Obsežna dela, ki bodo trajala vse do konca leta in tudi prihodnje leto, izvaja Komunalno obrtno gradbeno podjetje Kranj s soizvajalci.

A. Ž.

Lačni Franz v Kranju

Kranj — Drevi ob 18. uri se bo s koncertom v kranjskem delavskem domu začela prva slovenska turneja mariborske skupine Lačni Franz. Namenjena je promociji zadnje velike plošče »Ne mi dihat za ovratnik«. Člani skupine: Zoran Predin (vokal), Oto Rihele (solo kitara), Zoran Stjepanovič (bas kitara), Mirko Kosi (klavirature) in Andrej Pintarič (bobni) se vračajo z uspešne turneje po Srbiji. V petih letih delovanja so nastopili v vseh republikah Jugoslavije in izdali tri velike plošče: »Ikebana«, »Adijo pamet« in zadnjo »Ne mi dihat za ovratnik«. Za svoje delo so prejeli več nagrad: leta 1980 nagrado za najboljšo interpretacijo v Sobotici, leta 1982 nagrado Zlata ptica, ki jo podeljuje republiška konferenca ZSMS, letos pa nagrado sedem sekretarjev SKOJ-a. Turneja v organizaciji Veleton Studia in društva Modrina bo obsegala deset koncertov po Sloveniji. Skupina bo nastopila v Trebnjem, Prevaljah, Celju, Škofji Loki (24. oktobra ob 19. uri v kinu Sora), Novem mestu, Novi Gorici, Krškem, Ptuj in Tolminu.

NESREČE

PREKRATKA VARNOSTNA RAZDALJA

Žirovnica — V ponedeljek, 17. oktobra, nekaj pred 11. uro se je na magistralni cesti med Kranjem in Jesenicami pripetila prometna nezgoda zaradi prekratke varnostne razdalje. Voznik tovornega avtomobila Drago Kanc (roj. 1962) iz Trebnjega je vozil proti Radovljici za voznico osebnega avtomobila Sabrijo Novak. Na njenem avtomobilu se je med vožnjo nenadoma odprl prtljažnik, zato je začela zavirati, zaviral pa je tudi voznik Kanc, vendar zaradi prekratke varnostne razdalje ni mogel pravočasno ustaviti; umikal se je v desno na neutrjeno bankino, ki se je pod tovarnjakom udrla. Tovornjak je zaneslo s ceste, da se je zaletel v drevo. V nesreči voznik ni bil ranjen, škode na vozilu pa je za 700.000 din.

TOVORNJAK MIMO LUŽE V AVTO

Jesenice — V ponedeljek, 17. oktobra, nekaj pred 6. uro zjutraj se je na Cesti maršala Tita na Jesenicah pripetila prometna nezgoda zaradi nenadne spremembe smeri vožnje tovornjaka, ki ga je vozil voznik tovornjaka Marjan Zorman iz Sp. Gorij. Voznik Zorman se je pri hiši št. 71 izogibal mlaki na cesti, pri tem pa je zapeljal na nasprotni vozni pas, po katerem je prav tedaj pripeljala voznica osebnega avtomobila Polona Jan z Jesenic. V trčenju je nastalo na vozilih za 82.000 din škode.

UMRL V BOLNIŠNICI

Jesenice — V torek, 18. oktobra, je v jeseniški bolnišnici umrl Franc Rekar (roj. 1922). Pokojni se je ponesrečil 30. septembra na Jesenicah, ko ga je pri prečkavanju ceste zbil osebni avtomobil.

SPREGLEDAL AVTOMOBIL

Kranj — Na regionalni cesti v Zg. Bitnjah se je v sredo, 19. oktobra, nekaj pred 7. uro zjutraj pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Zoran Kušel (roj. 1948) iz Žabnice je nameraval zaviti v levo, pri tem pa je spregledal osebni avtomobil, ki ga je iz nasprotne smeri pripeljal voznik Viktor Benedik (roj. 1925) iz Kranja. Voznik Benedik je sicer skušal nesrečo preprečiti in je zavijal v desno ter zaviral, vendar pa sta avtomobila kljub temu trčila. V nesreči je bila hujše ranjena sopotnica Ana Benedik, voznik Kušel pa lažje. Na vozilih je škode za 130.000 din.

OTROK PRITEKEL NA CESTO

Jesenice — Na Cesti 1. maja je v sredo, 19. oktobra, ob 11.35 voznik osebnega avtomobila Arif Čehajič z Jesenic peljal proti Blejski Dobravi. Z desne strani mu je z dvorišča nenadoma pritekkel na cesto in se zaletel v blatnik njegovega avtomobila 5-letni Gorazd Novak. Gorazd si je v nesreči zlomil nogo.

NEZGODA V KRIŽIŠČU

Kranj — V sredo, 19. oktobra, nekaj pred 18. uro se je na Cesti 1. maja pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Dobre Arsovski (roj. 1955) iz Kranja je pripeljal po Savski cesti in zapeljal v križišče, ne da bi se prepričal, če je prosto. Po prednostni cesti je prav tedaj vozil voznik kombija Ametj Muharem iz Ljubljane, ki je sicer opazil voznika Arsovskega, vendar je bil prepričan, da bo ta njegovo prednost upošteval. Kljub temu pa je prišlo do trčenja, v katerem si je voznik Arsovski zlomil nogo, lažje ranjena pa je bila tudi njegova sopotnica. Škode na vozilih je za 50.000 din.

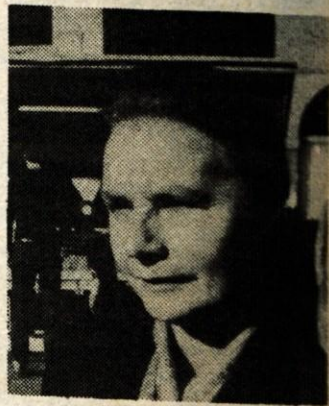
L. M.

inles
garažna vrata

GLASOVA ANKETA

Najcenejša je ozimnica z domačega vrta

Kranj — Večina letošnje ozimnice je že v kletih, na policah shramb ali pod nizkimi temperaturami v zamrzovalnih skrinjah. Na različne načine smo se dokopali do nje; bolj kot druga leta pa smo tokrat gledali na ceno in kakovost kupljenega sadja, krompirja in ostale povrtnine. Če smo že pred leti postrani gledali vrtničarje, kako se trudijo s pridelovanjem ozimnice na majhnem kosu zemlje, smo jim zdaj vse bolj nevoščljivi. Družinski proračun je zaradi divjanja cen in »zamrzljivih« plač kar naenkrat postal problematičen... No, v sili smo se spomnili na (dobre) sorodnike in znanca s podoželja, na zaraščeno njivico v soseski, ki bi jo z veseljem obdelovali tudi stanovalci iz blokov. Tudi sami smo bili pripravljeno obirati sadje, izkopavati krompir ali kako drugače pomagati, samo da je bil izdatek za ozimnico manjši.

upam, da jih bova tako kot letos imela vse do maja. Ostalo ozimnico — krompir, fižol, paradiznik, papriko, kumare, peteršilj in drugo povrtnino — sva pridelala na najinem posestvu na Dolenjskem. V mladih letih sem ga podedovala od mame. Zadnja leta, ko je v trgovinah vse postalo tako drago, pride še kako prav. Vsak konec tedna se odpraviva na Dolenjsko in čeprav nama vožnja vzame precej denarja, je doma pridelana ozimnica še vedno najcenejša.

Pavel Čelik, upokojenec iz Kranja: »Z ženo sva navajena trdega in skromnega življenja in temu primerna bo tudi najina ozimnica. Nobenega obilja si ne bova privoščila, ker nama tega tudi pokojnina ne omogoča. Ozimnico bova dobila pri moji sestri na kmetiji v okolici Cerknega. Večkrat grem tja pomagat, pa tako zaslužim nekaj krompirja in jabolok. Odšteti bom moral le za prevoz do Kranja. Papriko sva že vložila, vse ostalo pa bova sproti kupovala na tržnici. Moti me, ker je danes v ozimnici že pol umetnega in zdravju škodljivega. Le redki so, ki pridelujejo krompir in sadje brez dodajanja umetnih gnojil in kemičnih sredstev.«

Jožefa Tomažin, upokojenka iz Kranja: »Štiri gajbice jabolok jontan in zlati delišes sva z možem kupila v Kamniku. Niso bila draga, po osem dinarjev za kilogram sva odštela, in čeprav so drugovrstna,

Dore Pušnik, delavec iz Kranja: »V radovljjskih zaporih, kjer sem zaposlen, so priskrbeli krompir po 15 dinarjev in jabolka iz podvinškega sadovnjaka po 20 dinarjev. Nabavil sem le nekaj več kot polovico potrebne ozimnice, ker klet v bloku ni najbolj primerna za spravilo. Vsak pa se boji, da že tako drage ozimnice ne bi pobrala gniloba. Ostalo povrtnino, peteršilj, korenček, solato in radič sem pridelal na zelenjavnem vrtničku ob zaporih, vso pa sva z ženo že spravila v vrečke in postavila v zamrzovalno omaro. Tudi v okolici Kranja je več zaraščenih njiv, na katerih bi vrtničarji pridelali kar precej. Na ta način bi ceneje prišli do ozimnice, pa še sprostil bi se ob delu.«

C. Zaplotnik

Začasni inšpektor parnih kotlov

Pregledovanje parnih kotlov ne dopušča odlašanja, zato naj pri Upravi inšpekcijskih služb začasno pooblastijo ustreznega strokovnjaka

Radovljica — Doslej so parne kotle na Gorenjskem pregledovali republiški inšpektorji. Z zakonom o energetskem gospodarstvu iz leta 1981 je to dolžnost občinskih inšpekcij, zakonska določila pa dajejo tudi možnost medobčinskega dogovarjanja.

Zakon je torej star dve leti in nekaj časa je še teklo po starem. V zadnjem času pa so republiški inšpektorji začeli zavračati vloge z Gorenjske, češ da so preobremenjeni z delom. Tovarne so se tako znašle pred velikim problemom, saj ne morejo priklicati inšpektorja, ki bi podpisal dovoljenje za obratovanje parnih kotlov. Kjer imajo strokovnjake, ki se na parne kotle dobro

spoznajo, so še lahko brez skrbi, da do nesreče ne bo prišlo. Kjer pa jih nimajo, je nevarnost večja.

Združeno delo je zato pritisnilo na Upravo inšpekcijskih služb za Gorenjsko, da stvar uredi. Na Gorenjskem inšpektorja za parne kotle doslej nismo imeli, kdo drug pa tega dela tudi ne more prevzeti, saj mora biti strokovno ustrezno podkovan. Zakon zahteva diplomiranega inženirja strojništva s petimi leti delovnih izkušenj in z opravljenim strokovnim izpitom. Torej bi morali zaposliti novega človeka. To pa seveda pomeni dodatno financiranje inšpekcijskih služb.

Uprava inšpekcijskih služb za Gorenjsko je sedaj poslala vsem petim gorenjskim izvršnim svetom dva predloga. Po prvem naj bi sistematizirali novo delovno mesto inšpektorja parnih kotlov, v drugem pa predlagajo, da bi ustreznega strokovnjaka zaposlili za določen čas oziroma se z njim dogovorili za delo po pogodbi. Pri Upravi inšpekcijskih služb namreč sodijo, da inšpektor parnih kotlov ne bi bil polno zaseden, dovolj dela pa bi imel, če bi kontroliral tudi dvigala. Vendar presojajo bolj na pamet kot na podlagi podatkov, saj nimajo v rokah pregleda instaliranih parnih kotlov in tlačnih posod na Gorenjskem.

Radovljjski izvršni svet je pobudo že obravnaval in jo sprejel. Upravi inšpekcijskih služb pa je naročil, naj določi obseg in program dela inšpektorja ter seveda tudi potrebna sredstva za njegovo delo. Hkrati pa je radovljjski izvršni svet poudaril, da pregledovanje parnih kotlov ne dopušča odlašanja, zato naj Uprava inšpekcijskih služb takoj s pogodbo o delu pooblasti ustreznega strokovnjaka.

M. Volčjak

Beloruska razstava

Ljubljana — V znamenju prijateljstva in vzajemnega sodelovanja med Belorusko sovjetsko socialistično republiko in SR Slovenijo, ki se razvija na mnogih področjih in v okviru celotnega sodelovanja med ZSSR in SFRJ, so v torek, 18. oktobra, na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli razstavo »Znanost, tehnika in ekonomika Beloruske SSR«. Razstava, s katero se Beloruska sovjetska socialistična republika prvič predstavlja v Sloveniji, bo odprta do 28. oktobra.

Maraton treh src

Tretja preizkušnja že tradicionalne prireditve treh slovenskih maratonov pod pokroviteljstvom Radenske bo prihodnjo soboto v Kranju

Kranj — V soboto, 29. oktobra ob 12. uri bo na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju start zadnje letošnje tekaške preizkušnje — po Radencih in Bovcu — že tradicionalni »Maraton treh src« v organizaciji Atletskega kluba Triglav in Zveze telesnokulturnih organizacij občine Kranj ter pod pokroviteljstvom Radenske. Preizkušnja na 42 kilometrov dolgi progi oziroma na 21 kilometrski je, kot se je že doslej trikrat izkazalo, nadvse zanimiva za vse bolj množične tekaške rekreativce. Obenem pa bo sobotni tek preizkušnja tudi za slovenske atlete, ki se bodo potegovali za pokal Atletske zveze Slovenije.

Rekreativci se bodo lahko prijavi v 18 kategorijah vse do petka, 28. oktobra, (startnina 100 din) na naslov AK Triglav Kranj ter še uro pred startom v soboto (startnina 150 din). Lanski udeleženci pot že poznajo, saj je organizator tudi letos ni spreminjal: start in cilj sta na stadionu, od tu pa na Sp. Belo, kjer bo na 14. kilometru tudi prva časovna zapora (obvezni čas je 1.30 ure), nato na Trstenik, Goriče, Golnik in Tenetiše, kjer bo druga časovna zapora na 29 km (obvezni čas 3 ure), skozi Uden boršt in preko Korkrice spet do stadiona. Udeleženci velikega maratona si bodo med potjo lahko izbrali tudi krajši mali maraton.

Za udeležence bo med potjo poskrbela zdravstvena služba iz kranjske kasarne, na stadionu pa tako kot lani ekipa Zdravstvenega doma Kranj pod vodstvom dr. Aleša Paternostra.

Pokrovitelj je za prve tri v vsaki kategoriji pripravil medalje, vsak udeleženec maratona pa prav tako dobi značko. Pokal gre seveda tudi absolutnemu zmagovalcu maratona. Razen tega pokrovitelj Radenska podeljuje tudi testna priznanja — zlatega, srebrnega in bronastega glede na zaostanek za zmagovalcem. Medalje in pokale za atlete in atletinje v tem teku pa podeljuje tudi Atletska zveza Slovenije. Rezultati vseh udeležencev bodo tako kot že doslej objavljeni v Nedeljskem dnevniku.

L. M.

Tudi prostor za preudarne rešitve

Kranj — V ponedeljek, 17. oktobra, so na 16. sejmu stanovanjske opreme v Kranju podelili medalje za nove izdelke na tržišču. Ob tej priliki so ob navzočnosti nagradencev, predstavnikov Medobčinske gospodarske zbornice in prireditelja spregovorili tudi o vlogi in pomenu sejemskih prireditev, ki naj bi jih le-te imele kot prostor za ponujene preudarne rešitve in odločitve tako za proizvajalce kot za posrednike izdelkov s področja različnih dejavnosti.

Na razgovoru, ki se ga je udeležil tudi predsednik republiškega komiteja za energetiko in gradbeništvo Ljubljana Jakob Piskernik, so ocenili, da je prireditelj ubral pravilno pot, ko je pred leti v tem času organizirano sejemsko prireditev razdelil iz nekdanje ga sejma drobnega gospodarstva in opreme in zdaj že tradicionalno organizira zgolj sejem stanovanjske opreme. Letošnja prireditev je tudi prvič pokazala, da je takšno usmeritev treba nadaljevati in jo razvijati. Stanovanjska oprema je izredno širok pojem in zato

tudi na sejemski prireditvi ne bi smela pristati zgolj na tistem delu opreme, ki jo običajno pojmujejo pohištvo. V najširšem pomenu besede stanovanjska oprema pomeni izgradnjo in celotno ureditev bivalnega prostora. To pa pomeni gradnjo, energijo, notranjo in zunanjo arhitekturo, dekoracijo in še vrsto stvari.

Takoj po končanem sejmu stanovanjske opreme se bo sestel poseben odbor, ki bo preučil vse te možnosti za pripravo naslednje sejemске prireditve. Velik interes s tem v zvezi so pokazali predstavniki Potrošniško-informativnega centra pri Centralnem zavodu za napredek gospodinjstva v Ljubljani, ki so na sedanjem sejmu pripravili razstavo Ekonomično ogrevanje. Menijo so, da bi v prihodnje v okviru tega sejma, ali pa tudi kako drugače, veljalo organizirati stalni svetovalni center, pri čemer pa bi morali pritegniti k sodelovanju tudi arhitekta.

A. Žalar

Obisk na letošnjem sejmu stanovanjske opreme je bil veliko večji od lanskega. V torek popoldne sta si ga ogledala tudi predsednik predsedstva SR Slovenije Viktor Avbelj in Tone Bole.